

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : Monetaire en financiële toestand van België van September 1951 tot Juni 1952 — De Zwitserse valutapolitiek — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Statistieken.

MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIË VAN SEPTEMBER 1951 TOT JUNI 1952

In een vorig artikel (1) hebben we een algemeen beeld opgehangen van de economische toestand van België tijdens dezelfde periode van negen maanden en we onderstreepten daarbij eens te meer de weerslag op het Belgisch economisch herstel van het prijsverloop op de wereldmarkten. We stelden vast dat de daling der grondstoffenprijzen van de verbruiksindustrieën in de laatste maanden van 1951 tot stilstand kwam, dat de noteringen daarna verder afbrokkelden en dit verschijnsel meer uitbreiding nam, maar dat met ingang van Mei de schommelingen uiteenliepen.

Het algemeen peil der binnenlandse groothandelsprijzen maakte eveneens dat stadium van herstel door en ook de neerwaartse tendenties die er op volgden; de intensiteit en het tijdstip der bewegingen verschilden evenwel volgens de producten: aldus kwam in de ijzer- en staalnijverheid de teruggang later en hij was ook nog niet algemeen.

De weerslag van het prijsherstel in de laatste maanden van 1951 op de invoer van de Economische Unie werd ongetwijfeld versterkt door seizoen- en toevallige verschijnselen: de bedrijvigheid hernam na de verlofperiode en de beperking van de dollarinvoer deed aanvankelijk de aankopen der invoerders toenemen. Doch het blijkt dat op dat ogenblik zich wel degelijk een toeneming van de vraag

uitgaande van het publiek en van de ondernemingen voordeed; dat de vooruitzichten verbeterden en dat de voorraden, nadat ze voorheen op een vrij laag peil gezonken waren, over het algemeen opnieuw in zekere mate werden aangevuld. De invoer verruimde dan ook tijdens de laatste maanden van 1951, nadat hij sedert het tweede kwartaal teruggelopen was. Doch dat verloop schijnt zich niet langer dan enkele maanden gehandhaafd te hebben: de invoerders gingen opnieuw een meer weifelende houding aan de dag leggen, vooral bij hun aankopen van productiegoederen. Zulks getuigde van een meer algemene verslechtering van de vooruitzichten der ondernemingen. Hoewel het onmogelijk is de schommelingen van de binnenlandse vraag, en *a fortiori* van haar bestanddelen, te meten, kan men toch bij benadering zeggen dat het tempo der investeringen in vast kapitaal zich vrij goed handhaafde; ook het verbruik der particulieren ging in 1952 vooruit, hoewel het niet het peil van vóór de Koreaanse oorlog overschreed, in weerwil van de stijging van het nationaal inkomen. Wat de investeringen in vlottend kapitaal betreft, is men op veronderstellingen aangewezen; het is waarschijnlijk dat de voorraden verminderden, gelet op de andere waargenomen verschijnselen.

Wat de industriële productie betreft, was er nog steeds een uiteenlopende beweging tussen de zware nijverheid en de wapenindustrie eensdeels en de lichte

(1) Cf. Septemhernummer 1952.

industrieën, met name de verbruiksgoederennijverheid, anderdeels; doch het aantal industrieën van de eerste groep liep terug en beperkte zich steeds meer tot de metallurgie.

De werkloosheid groeide ten anderen tijdens de beschouwde periode aan — zo men afziet van de seizoenverbetering —, zonder dat die aangroei, in zijn economische aspecten, een ernstig karakter vertoonde.

Met ingang van het tweede kwartaal van 1952 liep eveneens de uitvoer in alle sectoren terug, gedeeltelijk wegens de beperkingen in Frankrijk en Engeland opgelegd op de Belgisch-Luxemburgse invoer. Doch de positie van verschillende bedrijfstakken op de buitenlandse markten was zeer ongelijk. De metaalnijverheid handhaafde zeer gunstige uitvoercijfers en de verzwakking in het tweede kwartaal was betrekkelijk klein; zijnerzijds viel de uitvoer der verbruiksindustrieën op een zeer laag peil.

De vermindering van de afzet in het buitenland gedurende het tweede kwartaal van 1952 deed het overschot op de betalingsbalans weliswaar inkrimpen doch niet verdwijnen. Het nagenoeg ononderbroken uitvoeroverschot sedert Juni 1951 was een der meest kenschetsende verschijnselen van 's lands economische toestand. Het handhaafde zich in weerwil van een stijging van het tekort tegenover het dollargebied.

In verband met de reglementering op de verplichte afstand der deviezen aan de banken, oefende het verloop van het goederenverkeer met het buitenland een zeer belangrijke invloed uit op de valuta-reserves der banken en dienvolgens op het tempo der geldschepping.

Het is dan ook logisch de ontleding der monetaire verschijnselen te beginnen met een onderzoek van de internationale rekeningen der Economische Unie. Daarna zal een overzicht volgen van de stand der Schatkist, een andere voorname factor in het monetair bestel; vervolgens zal worden nagegaan hoe het particulier bedrijfsleven gereageerd heeft om het volume der betaalmiddelen aan zijn liquiditeitsbehoeften aan te passen; in dat hoofdstuk zullen enkele aspecten van de toestand der banken en der geld- en kapitaalmarkten nader worden belicht.

* * *

De financiering van het slotsaldo der betalingsbalans

Het overschot op het betalingsverkeer met het buitenland, dat in het derde kwartaal van 1951 tot een buitengewoon hoog peil was gestegen, kromp in de volgende drie maanden in, waarna het in het eerste halfjaar van 1952 opnieuw toenam, inzonderheid in de eerste drie maanden.

TABEL I

Beweging der buitenlandse netto-tegoeden van het bankwezen (milliarden franken)

Periode	Bedrag
1951 1 ^o kwartaal	— 0,5
2 ^o kwartaal	—
3 ^o kwartaal	+ 6,3
4 ^o kwartaal	+ 1,9
1952 1 ^o kwartaal	+ 4,7
2 ^o kwartaal	+ 3,1

Met de thans beschikbare documentatie kan geen volledige en nauwkeurige betalingsbalans voor de gehele verslagperiode worden opgemaakt; nochtans kunnen thans reeds enkele gegevens worden verstrekt over het algemeen verloop der internationale rekeningen van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.

We wezen er hiervoren op dat de bewegingen der deviezenreserves in ruime mate door het verloop van de buitenlandse handel worden verklaard.

Blijkens de douanestatistieken bereikte het overschot van de fob-uitvoer boven de cif-invoer achtereenvolgens 1,5, 2,3 en 0,9 miljard in de beschouwde drie kwartalen.

De werkelijke betalingen voortvloeiend uit de goederentransacties — d.w.z. excl. de betaalde invoervrachten — sloten met een batig saldo van 2,4 miljard gedurende het laatste kwartaal van 1951, 5,2 miljard en 3,3 miljard in de volgende twee kwartalen.

Zo rekening gehouden wordt met de betaalde invoervrachten kunnen de gegevens verstrekt door de twee statistische reeksen beter met elkaar vergeleken worden (2); de betalingen sloten achtereenvolgens met een tekort van 0,9 miljard en twee overschotten

(2) Zelfs zo hierin de invoervrachten medegerekend worden, dan stemmen de goederentransacties in de algemene betalingsbalans aangetekend niet nauwkeurig overeen met de transacties die in de douanestatistieken over de bijzondere handel van de B.L.E.U. voorkomen.

Deze laatste omvatten ook de goudtransacties en de leveringen van scheepsvorraden — die in de betalingsbalans niet aangetekend zijn onder de rubriek « Goederentransacties » —; bovendien vermelden de douanegegevens bij de invoer en de uitvoer de goederen welke in de B.L.E.U. werden ingevoerd of naar het buitenland werden uitgevoerd om er een bijkomende verwerking te ondergaan, als wanneer in de betalingsbalans alleen de waarde van het loonwerk wordt opgenomen.

Daarentegen houden de douanestatistieken geen rekening met de leveringen van gas en elektrische stroom, noch met de aankopen en verkopen van goederen die in het buitenland zijn gebleven of op het Belgisch-Luxemburgse grondgebied binnenkwamen in entrepôt of in doorvoer.

Die verschillen in inhoud van de twee statistische reeksen leiden tot belangrijke afwijkingen in de hierin aangetekende invoer- en uitvoerbedragen; hun invloed op het saldo der transacties is over het algemeen minder sterk, want de bewegingen begrepen in de douanegegevens als loonwerk wegen in ruime mate tegen elkaar op. Dit is evenzo het geval voor de transacties op goederen die in het buitenland bleven en welke alleen in de betalingsstatistieken zijn geteld.

Bovendien geven de douanestatistieken de transacties weer op het ogenblik dat zij worden uitgevoerd en de betalingsbalans op het ogenblik dat zij tot een internationale betaling aanleiding geven. De vooruitbetalingen en de handelskredieten verklaren meestal hoofdzakelijk de afwijkingen van enige betekenis, zoals die blijken uit de algemene betalingsbalans en het saldo van de bijzondere handel in de douanestatistieken.

van 2 en 0,4 miljard. Slechts in het laatste kwartaal van 1951 viel er een gevoelige afwijking met de douanestatistieken waar te nemen: het buitenland deed, naar het schijnt, in het derde kwartaal van 1951 vooruitbetalingen op latere leveringen; deze zouden bijgedragen hebben tot de vorming van het belangrijk overschot in dat kwartaal en meteen verklaren waarom gedurende de volgende periodes en vooral gedurende de laatste drie maanden van het jaar de werkelijke ontvangsten merkkelijk lager waren dan de waarde der leveringen.

TABEL II

**Voornaamste bestanddelen
van de algemene betalingsbalans van de B.L.E.U. (1)**
(milliarden franken)

	4 ^e kwartaal van 1951	1 ^e kwartaal van 1952	2 ^e kwartaal van 1952
1. Saldo der goederentransacties(2)	+ 2,4	+ 5,2	+ 3,3
2. Saldo der andere lopende transacties (waarvan invoervrachten) ...	- 1,0 (- 3,3)	- 1,1 (- 3,2)	- 1,2 (- 2,9)
3. Saldo der lopende transacties ...	+ 1,4	+ 4,1	+ 2,1
4. Particuliere kapitaalbewegingen	+ 0,1	+ 0,2	+ 0,2
5. Officiële kapitaalbewegingen ...	-	+ 0,6	+ 0,5
6. Vergissingen en weglatingen ...	+ 0,4	- 0,2	+ 0,3
7. Eindsaldo van de betalingsbalans overeenstemmend met de beweging der deviezenreserves van het bankwezen ...	+ 1,9	+ 4,7	+ 3,1

(1) De cijfers zijn voorlopig en kunnen later nog gewijzigd worden.

(2) Fob-uitvoer en -invoer.

Afgezien van de goederentransacties en de vervoeruitgaven lieten de lopende verrichtingen een batig saldo van ca. 2 miljard in elk der beschouwde drie kwartalen: de havenbedrijvigheid en het Belgisch vervoerwezen brachten belangrijke inkomsten op; er werden eveneens netto-ontvangsten geboekt uit hoofde van arbeids- en kapitaalinkomen; de eenzijdige transfers gedaan door particulieren — voornamelijk door ingezetenen van de Kolonie — en de officiële schenkingen (3) leverden een niet onaanzienlijke bijdrage; de uitgaven voor toerisme overschreden daarentegen afgetekend de uit dien hoofde ontvangen bedragen.

Het totaaloverschot in de balans der lopende transacties bedroeg 1,4 miljard in het vierde kwartaal van 1951, 4,1 miljard in het eerste kwartaal van 1952 en 2,1 miljard in het tweede kwartaal van datzelfde jaar.

De particuliere kapitaalbewegingen lieten een gering overschot in elk der beschouwde drie kwartalen.

(3) De B.L.E.U. ontving tijdens de beschouwde periode voorwaardelijke schenkingen aan te rekenen op de toewijzingen van de *Economic Cooperation Administration* voor het dienstjaar 1950-1951. De werkelijk ontvangen bedragen beliepen 103 miljoen in het vierde kwartaal van 1951, 211 miljoen in het eerste kwartaal van 1952 en 55 miljoen in het tweede kwartaal van 1952.

TABEL III

**Verrichtingen in kapitaalrekening
van de overheid (1)**

(milliarden franken)

	4 ^e kwartaal van 1951	1 ^e kwartaal van 1952	2 ^e kwartaal van 1952
I. Lange en halflange termijn. Lening van de Eximbank ...	-	-	+ 2,5
Aflossingen op buitenlandse leningen	- 0,4	- 0,7	- 0,5
II. Korte termijn. Schatkistbons door de B. I. B. ingeschreven	+ 0,7	+ 1,2	- 0,6
Schatkistbons door de I. B. H. O. aangehouden ...	-	-	- 0,1
Diversen	- 0,3	+ 0,1	- 0,8
III. Totaal	-	+ 0,6	+ 0,5

(1) De verrichtingen die deviezeninkomsten teweegbrengen, zijn van het teken + voorafgegaan; de verrichtingen die een beschikking over de deviezenreserves van het bankwezen vereisen, zijn van het teken - voorafgegaan.

De kapitaaltransacties van de overheid en van de parastatale lichamen waren gedurende het vierde kwartaal van 1951 in evenwicht: de bedragen voortkomend uit de plaatsing van schatkistcertificaten bij de Bank voor Regeling der Internationale Betalingen werden gecompenseerd door andere verrichtingen waaronder vooral de geregelde aflossing der buitenlandse leningen op lange of halflange termijn dient vermeld. Nieuwe en belangrijke inschrijvingen op Belgische schatkistcertificaten door voornoemde bank en diverse bijkomende inkomsten leverden in de loop van het eerste kwartaal van 1952 aanzienlijke middelen die met 0,6 miljard het bedrag der schulddelgingen overtroffen. Hieraan weze toegevoegd dat de Belgische Staat, in het tweede kwartaal van 1952, een lening van 50 miljoen dollar bij de *Export-Import Bank* opnam (4); naast de dienst van de aflossing der leningen op lange en halflange termijn verzekerde de Schatkist, gedurende die periode, de delging van een gedeelte der schatkistcertificaten aangehouden door de Bank voor Regeling der Internationale Betalingen; daarenboven bood de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling schatkistcertificaten ter inning aan, ten belope van dat deel van de Belgische inschrijving bij de Bank dat België vrijgegeven heeft voor de gedeeltelijke financiering van een lening door die instelling. Houden we rekening met de verschillende verrichtingen vooral in verband met de schommelingen van de deviezenvoorraad der Schatkist, dan deden de overheidsverrichtingen de valutareserves van het banksysteem met 0,5 miljard stijgen.

Het totaaloverschot op de transacties met het buitenland gedurende gans de beschouwde periode ver-

(4) Toelating tot die lening werd verleend bij koninklijk besluit van 28 April 1952. Die lening brengt 4 pCt. rente per jaar op en is terugbetaalbaar in tien gelijke halfjaarlijkse aflossingen, te betalen op 15 Juni en 15 December van elk der jaren 1953 tot 1957.

bergt, zoals tevoren, scherpe afwijkingen in de voornaamste afzonderlijke rekeningen opgemaakt per valuta of per groep deviezen: de verrichtingen in Amerikaanse en Canadese dollars sloten met een zeer belangrijk tekort; daarentegen overtroffen de ontvangsten in deviezen van de landen der E.B.U. aanzienlijk de uitgaven in die deviezen.

TABEL IV

Voornaamste bestanddelen van de gouden dollarbalans van de B.L.E.U. (1)

(milliarden franken)

	4 ^e kwartaal van 1951	1 ^e kwartaal van 1952	2 ^e kwartaal van 1952
1. Saldo der goederentransacties (2) ..	- 4,1	- 3,8	- 2,3
2. Saldo der andere lopende transacties (waarvan invoervrachten)	- 0,7 (- 1,1)	- 0,7 (- 1,-)	- 0,9 (- 0,8)
3. Balans der lopende transacties	- 4,8	- 4,5	- 3,2
4. Particuliere kapitaalbewegingen ..	-	+ 0,1	+ 0,5
5. Officiële kapitaalbewegingen	- 0,1	+ 0,7	+ 1,4
6. Vergissingen en weglatingen	-	- 0,2	+ 0,1
7. Totaal der goud- en dollartransacties	- 4,9	- 3,9	- 1,2
8. Multilaterale betalingen	+ 4,9	+ 3,6	+ 3,1
waarvan :			
a) Verrichtingen voor rekening van de Kolonie en particuliere transacties	- 0,4	- 0,1	+ 0,1
b) Vereffeningen onder betalingsakkoorden	+ 0,5	+ 0,8	+ 0,4
c) Goud- en dollarbetalingen door de E. B. U.	+ 4,7	+ 3,-	+ 2,7
d) Diversen	+ 0,1	- 0,1	- 0,1
9. Einde saldo overeenstemmend met de beweging der deviezenreserves van het bankwezen	-	- 0,3	+ 1,9
a) Goud	- 0,1	- 0,6	+ 2,3
b) Dollars	+ 0,1	+ 0,3	- 0,4

(1) Goud, U.S.-dollars en Canadese dollars. De cijfers zijn voorlopig en kunnen later nog gewijzigd worden.

(2) Fob-uitvoer en -invoer.

Het tekort op de handelsbalans met de Verenigde Staten en Canada bedroeg volgens de douanestatistieken 4,8 milliard in het vierde kwartaal van 1951 en 4,6 milliard in het eerste kwartaal van 1952; het verminderde tot 3,3 milliard gedurende het daaropvolgend kwartaal; we vinden die saldi globaal terug in de betalingstekorten uit hoofde van goederentransacties en invoervrachten, zegge 5,2, 4,8 en 3,1 milliard voor elk der kwartalen (5).

(5) De afwijkingen tussen de douanestatistieken en de betalingsstatistieken, waarvan sprake hierboven in noot 2, komen scherper tot uiting in de deelbalansen dan in de gezamenlijke betalingsbalansen. In de deelbalansen toch kunnen de bewegingen van goederen bewerkt tegen maakloon in de B.L.E.U. en die alleen in de douanestatistieken opgenomen worden, slechts in evenwicht zijn indien de goederen na verwerking teruggestuurd worden naar hun land van oorsprong, doch niet indien ze naar andere landen verzonden worden. De aankopen en verkopen van goederen die niet op het gebied van de B.L.E.U. binnenkomen en die dus niet in de douanestatistieken aangetekend werden, zijn over het algemeen eveneens opgenomen in de afzonderlijke deelbalansen, zodat hun invloed op de slotsaldi sterker tot uiting komt dan in de algemene balansen.

Er weze tenslotte opgemerkt dat de afzonderlijke balansen in een valuta of in een groep van deviezen de betalingen in

Zo we rekening houden met de andere lopende verrichtingen — waaronder, zoals hierboven gezegd, de onvoorwaardelijke schenkingen van de E.C.A., die trouwens weinig belangrijk waren —, beliep het lopend dollartekort achtereenvolgens 4,8, 4,5 en 3,2 milliard in de beschouwde drie kwartalen.

De netto-ontvangsten uit hoofde van particuliere kapitaalbewegingen waren van weinig of geen betekenis, behalve in het tweede kwartaal van 1952, toen ze enige omvang aannamen. Op de post kapitaalbewegingen der overheid werden in het eerste kwartaal van 1952 vrij belangrijke ontvangsten opgetekend — dank zij het plaatsen van schatkistbons in dollars bij de Bank voor Regeling der Internationale Betalingen — en eveneens in het tweede kwartaal van datzelfde jaar, ingevolge de bij de *Eximbank* opgenomen lening waarvan de opbrengst slechts gedeeltelijk gecompenseerd werd door de terugbetaling van een deel der certificaten aangehouden door de B.I.B., door de delging der buitenlandse leningen en door de aangroei van de deviezenreserve der Schatkist.

De gezamenlijke goud- en dollarbalans (lopende rekening + kapitaalrekening) sloot tenslotte met tekorten van 4,9, 3,9 en 1,2 milliard in elk der beschouwde drie kwartalen.

Spijt die tekorten handhaafden de goud- en dollarreserves van het bankwezen zich niettemin van einde September 1951 tot einde Maart 1952, om daarna te stijgen. De B.L.E.U. boekte immers aanzienlijke ontvangsten voortkomend hetzij van de omwisseling in derde deviezen van haar overschotten verwezenlijkt onder betalingsakkoorden — met name met Argentinië —, hetzij onder de Europese Betalingsunie. De ordegrutte der cijfers komt voor in tabel IV.

Kon de dekking van het dollartekort aldus op bevredigende wijze verzekerd worden, het vraagstuk van de overschotten tegenover de Europese Betalingsunie werd tijdens de beschouwde periode scherper dan tevoren gesteld.

Volgens de douanestatistieken liet de handelsbalans met de landen der E.B.U. (6) achtereenvolgens een batig saldo van 6,4, 5,9 en 2,2 milliard tijdens de beschouwde drie kwartalen. De betalingen in E.B.U.-deviezen uit hoofde van verrichtingen op goederen en invoervrachten gaven voor dezelfde periode overschotten van 4, 6,8 en 2,2 milliard.

die valuta weerspiegelen, en niet alleen de verrichtingen met die landen waarvan zij de nationale geldeenheid zijn. Wat de dollartransacties betreft, de diverse factoren die afwijkingen veroorzaken tussen de betalingsstatistieken en de douanestatistieken oefenden in de afgelopen periode geen al te sterke invloed uit op de tekorten uit hoofde van goederentransacties: het blijkt namelijk dat de dollartransacties met andere landen nagenoeg in evenwicht waren.

(6) Lidstaten van de E.B.U.; overzeese gebiedsdelen onder soevereiniteit van die landen; niet aan de E.O.E.S. deelnemende landen van het sterlinggebied.

TABEL V

**Voornaamste bestanddelen
van de E.B.U.-deviezenbalans van de B.L.E.U. (1)**
(milliarden franken)

	4 ^e kwartaal van 1951	1 ^e kwartaal van 1952	2 ^e kwartaal van 1952
1. Saldo der goederentransacties (2)	+ 6,-	+ 8,8	+ 4,2
2. Saldo der andere lopende transacties (waarvan invoervrachten)	- 0,9 (- 2,-)	- 1,1 (- 2,-)	- 1,9 (- 2,-)
3. Balans der lopende transacties	+ 5,1	+ 7,7	+ 2,3
4. Particuliere kapitaalbewegingen	-	- 0,2	- 0,3
5. Officiële kapitaalbewegingen	- 0,6	+ 0,4	- 0,5
6. Vergissingen en weglatingen	+ 0,3	+ 0,2	+ 0,3
7. Totaal der transacties in E.B.U.-deviezen	+ 4,8	+ 8,1	+ 1,8
8. Multilaterale betalingen	- 2,4	- 2,3	- 1,8
waarvan :			
a) Verrichtingen voor rekening van de Kolonie en particuliere transfers	+ 1,4	+ 1,2	+ 0,9
b) Goud- en dollarbetalingen door de E.B.U.	- 4,7	- 3,-	- 2,7
c) Diversen	+ 0,9	- 0,5	-
9. Eindsaldo overeenstemmend met de beweging der deviezenreserves van het bankwezen	+ 2,4	+ 5,8	-
waarvan :			
a) Krediet aan de E.B.U.	+ 4,9	+ 4,7	+ 1,3
b) Netto-tegoeden onder betalingsakkoorden	- 1,1	- 0,5	- 2,-
c) Andere tegoeden en verplichtingen	- 1,4	+ 1,6	+ 0,7

(1) De cijfers zijn voorlopig en kunnen later nog gewijzigd worden.

(2) Fob-uitvoer en -invoer.

Over het geheel genomen was dus het verloop der bestanddelen — goederenverkeer en betalingsverkeer — vrijwel gelijklopend; de vrij grote afwijking tijdens het laatste kwartaal van 1951 vindt blijkbaar een althans gedeeltelijke verklaring in de vooruitbetalingen bij de uitvoer, waarvan hierboven reeds gewag werd gemaakt.

Afgezien van de goederentransacties en de vervoer-onkosten, sloten de lopende transacties met een batig saldo van ca. 1 milliard tijdens de eerste twee beschouwde kwartalen; dit boni verdween in het tweede kwartaal van 1952 tijdens welk de ontvangsten uit het vervoer een weinig daalden, als wanneer de uitgaven uit hoofde van kapitaalopbrengsten en bezoldigingen van buitenlandse arbeiders vermeerderden.

Het lopend overschot dat 5,1 milliard bedroeg in het vierde kwartaal van 1951, bereikte in het geheel 7,7 milliard voor de eerste drie maanden van 1952, om daarna tot 2,3 milliard te dalen.

De transacties in kapitaalrekening van de particuliere sector oefenden slechts een onbeduidende invloed uit; die van de overheidssector waren eveneens slechts van betrekkelijk weinig belang; de bewegingen van die post vloeien voornamelijk voort uit de geregelde delgingen van buitenlandse leningen en uit

de plaatsing of de terugbetaling van schatkistcertificaten in Zwitserse franken welke door de B.R.I. werden opgenomen.

Het totaaloverschot van de transacties in E.B.U.-deviezen wijkt dus niet sterk af van de overschotten op de lopende transacties in dezelfde deviezen. Het beliep respectievelijk 4,8, 8,1 en 1,8 milliard voor elk der beschouwde kwartalen.

Tabel v toont aan dat er bij die saldi nog belangrijke netto-ontvangsten kwamen uit hoofde van particuliere arbitrage of van transacties voor rekening van de Kolonie (7), die onder de multilaterale betalingen opgenomen zijn. Doch anderzijds hebben de goud- en dollarbetalingen van de E.B.U. en het saldo van diverse verrichtingen hoofdzakelijk bestaande uit betalingen tussen circulatiebanken, het overschot vermindert.

De E.B.U.-deviezen van het bankwezen omvatten de kredieten bij de E.B.U. — die voortdurend verhoogden —, de netto-tegoeden onder betalingsakkoorden met de lidstaten en diverse andere tegoeden en verplichtingen.

De netto-tegoeden onder betalingsakkoorden ondergingen de weerslag van de contractuele delgingen die voor de beschouwde periode in haar geheel 1,2 milliard beliepen; ze werden eveneens beïnvloed door het verloop der bilaterale posities: tot op het ogenblik van hun verrekening in de E.B.U. worden deze immers in de rekeningen der betalingsakkoorden aangekend.

De bewegingen van de andere tegoeden en verplichtingen vloeien voornamelijk voort uit de schommelingen van de tegoeden in Belgische franken aangehouden door de buitenlandse particuliere banken: deze laatste vermeerderden hun saldi bij hun Belgisch-Luxemburgse correspondenten in het vierde kwartaal van 1951, waarna zij die tegoeden vermindert, en wel wegens de maatregelen die in sommige debiteurlanden getroffen werden met het oog op de mobilisatie van hun reserves aan betaalmiddelen op het buitenland.

De financiering van het uiteindelijk batig saldo van de B.L.E.U. in E.B.U.-deviezen kon dus slechts verzekerd worden door een ruim beroep op de betalings-techniek van de Europese Betalingsunie — goud- en dollarbetalingen en leningen toegekend door het crediteurland.

(7) Zoals bekend, worden de betalingen tussen het buitenland en de Kolonie verricht door bemiddeling der Belgisch-Luxemburgse banken: ze ontvangen of betalen de deviezen en crediteren of debiteren hiervoor de ingezetenen van de Kolonie in Belgische franken. Die verrichtingen worden hoofdzakelijk gedaan in uitvoering van betalingsakkoorden tussen de B.L.E.U. en de Westeuropese landen. Ze beïnvloeden derhalve de positie van de B.L.E.U. in de E.B.U. (Cf. *Tijdschrift van Maart 1952*, « De internationale transacties van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi in 1948, 1949 en 1950. Hun invloed op de monetaire reserves van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie », vooral blz. 167.)

TABEL VI

Stand van de B.L.E.U. in het raam van de E.B.U.

(milliarden franken)

Periode	Netto-overschot (+) of -tekort (-) (a)	Aanwending der bestaande hulpbronnen door de B.L.E.U.	Verbeterd netto-overschot (+) of -tekort (-) (a)	Financiering van het verbeterd netto-overschot		
				(1)	(2)	(3) = (1) + (2)
1950 2 ^o halfjaar	- 0,4	+ 0,8	+ 0,4	0,4	-	-
1951 1 ^o kwartaal	+ 3,7	-	+ 3,7	1,8	1,9	-
2 ^o kwartaal	+ 5,2	-	+ 5,2	-	3,4	1,8
3 ^o kwartaal	+ 9,3	-	+ 9,3	- 0,7 (b)	5,0	5,0
4 ^o kwartaal	+ 9,6	-	+ 9,6	-	4,0	4,7
1952 1 ^o kwartaal	+ 7,7	-	+ 7,7	-	4,7	3,0
2 ^o kwartaal	+ 4,0	-	+ 4,0	-	1,3	2,7
Totaal per einde Juni 1952	+ 39,1	+ 0,8	+ 39,9	1,5	21,2	17,2

(a) De overschotten worden aangerekend op de periode waarin zij geboekt werden en niet op de periode waarin zij gevormd werden.

(b) Aanpassing van het aanvangsdebetsaldo: de werkelijk aan de B.L.E.U. verleende voorwaardelijke hulp voor het dienstjaar 1950-1951 bereikte slechts 29,375 miljoen dollar als wanneer 44,05 miljoen dollar voorzien waren. Het aanvangsdebetsaldo werd dienovereenkomstig verlaagd.

Nu was, met ingang van de maand Augustus 1951, het quotum van de B.L.E.U. bij de E.B.U. — 360 miljoen dollar of 18 milliard frank — volledig uitgeput. Bij de Septemberverrekening werd besloten dat het overschot voor Augustus voor het gedeelte boven het quotum zou gefinancierd worden voor de helft door kredieten en voor de andere helft door goud- of dollarbetalingen; hetzelfde beginsel werd toegepast bij regeling van het Septemberoverschot. Daarna werd overeengekomen dat de maandelijkse overschotten voortaan zouden gedekt worden door goud- of dollarbetalingen ten belope van een bepaald bedrag en voor het saldo door leningen van de B.L.E.U.

Deze laatste werd er aldus toe genoopt kredieten toe te kennen waarvan de omvang bij de oprichting der Europese Betalingsunie op verre na niet voorzien was: tot het einde van het eerste kwartaal van 1952 waren de maandelijkse overschotten zo belangrijk dat ze slechts gedeeltelijk door de goud- en dollartoewijzingen gedekt werden; na de verrekening in April van het surplus der maand Maart, bedroegen de gezamenlijke kredieten door de B.L.E.U. verleend sedert de aanvang der E.B.U. 21,2 milliard, zegge meer dan het dubbel van de kredieten verstrekt binnen het quotum (10,1 milliard). In de volgende maanden volstonden de goud- en dollarbetalingen om de maandelijkse boni te dekken.

De financiering van de kredieten boven het quotum werd niet meer rechtstreeks door de Nationale Bank verzekerd. De Schatkist werd er toe genoopt de fondsen te vormen in de vorm van speciale reserves; doch ze zag zich aldus verplicht beroep te doen op de voorschotten van de Bank, zoals we hierna zullen zien. Daarenboven werd een stelsel van afhoudingen ingevoerd als bijdrage van het particulier bedrijfsleven tot de financiering van de kredieten aan de

E.B.U. Het besluit van 15 September 1951 (8) kondigde, voor de duur van zes maanden, de blokkering af van 5 pCt. van het bedrag door een ingezetene ontvangen voor de goederenverkoop aan ingezetenen van de lidstaten der E.B.U. of van de monetaire zonen van een dier landen; de geblokkeerde bedragen worden ingeschreven op de creditzijde van bijzondere rekeningen aangelegd bij de banken, die de tegenwaarde er van storten op bijzondere rekeningen op hun naam geopend bij de Nationale Bank. De sommen ingeschreven op het credit van deze laatste rekeningen vertegenwoordigen, samen met de reserve gevormd door de Schatkist, de tegenwaarde van de voorschotten boven het quotum, die op de actiefzijde van de balans der Bank geboekt staan.

TABEL VII

Financiering der kredieten buiten quotum aan de E.B.U.

(milliarden franken)

Einde maand	Cumulatief bedrag der kredieten buiten quotum	Financiering	
		Schatkist	Bijzondere rekeningen Besluit van 15-9-1951
1951 September	0,3	0,2	0,1
October	2,0	1,6	0,4
November	2,4	1,7	0,7
December	5,2	4,1	1,1
1952 Januari	7,0	5,5	1,5
Februari	8,4	6,4	2,0
Maart	9,9	7,3	2,6
April	11,1	7,8	3,3
Mei	11,1	7,2	3,9
Juni	11,1	6,6	4,5

(8) Gewijzigd bij de besluiten van 18 Januari 1952, van 5 Maart 1952 en van 22 Maart 1952. Die besluiten verhogen, voor het merendeel der producten, het percentage der afhoudingen en brengen een differentiatie volgens de goederen. Het besluit van 22 Maart stelt daarenboven een afhouding van 40 pCt. vast van het bedrag der betalingen ontvangen vanwege dezelfde landen uit hoofde van kapitaalinkomsten of van kapitaaltransfers.

Tabel VII geeft het verloop weer der kredieten buiten quotum en de manier waarop zij gefinancierd werden.

Opgemerkt zij dat de tussenkomst van de Schatkist belangrijk was; tot einde April nam zij geregeld toe om achteraf enigszins te verminderen.

Wat de speciale rekeningen voortvloeiend uit de afhoudingen bij de uitvoer betreft, hun bedrag vermeerderde zonder onderbreking tot einde Juni. De deblokkeringen sedert Maart 1952 werden ruim gecompenseerd door de achtereenvolgende verhogingen van de afhoudingspercentages op de nieuwe uitvoer (9).

* * *

(9) Tijdens de onderhandelingen over de voortzetting van de E.B.U. na 30 Juni 1952 werden zekere schikkingen getroffen ten einde een althans gedeeltelijke terugbetaling te verzekeren van de kredieten die door de B.L.E.U. boven haar quotum toegekend werden.

De E.B.U. stortte 4 milliard frank in goud en in dollars; daarenboven droeg ze de tegenwaarde van 2,5 milliard frank voor de helft aan het Verenigd-Koninkrijk en voor de helft aan Frankrijk over als provisie voor militaire bestellingen welke de B.L.E.U. beloofde in die landen te zullen plaatsen; de B.L.E.U. stemde er tenslotte in toe een bedrag van 2,5 milliard frank van haar voorschotten te consolideren: de terugbetaling hiervan zal geschieden in vijf gelijke jaarlijkse stortingen. De ganse overeenkomst werd afhankelijk gemaakt van de voorwaarde dat het geconsolideerd bedrag zou kunnen gemobiliseerd worden door een opneming van dollars bij het Internationaal Monetair Fonds.

Toen die schikkingen half Juli 1952 getroffen werden, bedroegen de voorschotten buiten quotum van de B.L.E.U. 11,1 milliard; de tegenwaarde er van werd vertegenwoordigd door 4,7 milliard ingeschreven op de speciale rekeningen in uitvoering van de besluiten van 15 September 1951 en verder door 6,4 milliard speciale provisie gevormd door de Schatkist.

De getroffen regeling had volgende weerslag op de toestand van de Nationale Bank en van de Schatkist (in milliarde frank).

NATIONALE BANK.

ACTIVA.

Goudvoorraad en tegoeden op het buitenland	....	+ 4,0
Vordering op de E.B.U. met speciale provisie	.....	- 6,5
Overheidspapier — Schatkistcertificaten — Overeenkomst van 14 September 1948	.....	- 4,0
		- 6,5

PASSIVA.

Speciale provisie voor E.B.U.-voorschotten — Schatkist	.....	- 6,4
Schatkist — Gewone rekening	.....	- 0,1
		- 6,5

De Schatkist gebruikte dus de opbrengst van de goud- en dollarbetaling van de E.B.U. voor de terugbetaling van een deel der door de Bank aangehouden certificaten in het raam van de overeenkomst van 14 September 1948.

De vordering op de E.B.U. met speciale provisie werd op 4,6 milliard teruggebracht (11,1 — 6,5), waarvan 2,5 milliard een geconsolideerde en mobiliseerbare vordering vertegenwoordigen, terwijl 2,1 milliard gewone vorderingen uitmaken.

De speciale provisie, tenslotte, samengesteld door de Schatkist verdween volledig, daar de tegenwaarde van de overblijvende voorschotten buiten quotum volledig geleverd werd door de bedragen ingeschreven in de bijzondere rekeningen geopend in overeenkomst van de besluiten van 15 September 1951.

SCHATKIST.

ACTIVA.

Nationale Bank — Speciale provisie voor E.B.U.-voorschotten	.....	- 6,4
Nationale Bank — Gewone rekening	.....	- 0,1
Provisie voor militaire bestellingen in Frankrijk en het Verenigd-Koninkrijk	.....	+ 2,5
		- 4,0

PASSIVA.

Schatkistcertificaten aangehouden door de Nationale Bank (Overeenkomst van 14 September 1948)	.....	- 4,0
---	-------	-------

De Schatkist heeft aldus een gedeelte harer kredietmarge bij de Nationale Bank hersteld en beschikt over vorderingen op het buitenland die voor de dekking der militaire behoeften zullen kunnen aangewend worden.

De overheidsfinanciën en de voorschotten aan de overheid door de geldscheppende instellingen

Gaven de overschotten op de betalingsbalans verder aanleiding tot een overvloedige geldschepping, de dekking der behoeften van de Staat was niet meer een zo belangrijke factor van geldverruiming als in de periode gaande van Maart tot September 1951.

Nochtans vertoonden de begrotingsuitgaven van September 1951 tot Juni 1952 geboekt — volgens de overzichten van de uitvoering der begrotingen — een aanzienlijke vermeerdering (5 milliard) tegenover die van de eerste negen maanden van 1951, die gezamenlijk — gewone en buitengewone — om en bij de 70 milliard beliepen. Doch ook het verloop der gezamenlijke ontvangsten bracht de Schatkist in een minder gemakkelijke toestand; immers, zo men geen rekening houdt met de uitgifte van de geconsolideerde leningen, verminderden die ontvangsten van 70,8 milliard gedurende de eerste drie kwartalen van 1951 tot 65 milliard tijdens de volgende negen maanden.

Gewis geven de hierboven vermelde gegevens een gebrekkig beeld van de netto-uitgaven die de Schatkist had te bestrijden, daar zij beïnvloed worden door de extra-budgetaire verrichtingen en m.n. door de bewegingen der gelden voor orde.

TABEL VIII

Gewone belastingontvangsten (1)

Zonder onderscheid van dienstjaar,
excl. de provinciale en gemeentelijke bijbelastingen
(millioenen franken)

Bron: Ministerte van Financiën.

Periode	Totaal	Rechtstreekse belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten
1951 1 ^o halfjaar (1)...	37.531	19.490	6.326	11.715
3 ^o kwartaal	17.304	8.795	2.968	5.541
4 ^o kwartaal	15.624	6.259	3.159	6.206
1952 1 ^o kwartaal	19.255	9.812	3.173	6.270
2 ^o kwartaal	18.044	8.326	3.371	6.347

(1) Netto-ontvangsten, d.w.z. excl. de ordonnantiën voor terugbetalingen en voor belastingverminderingen, behalve voor het dienstjaar 1950, waarvoor alleen de ordonnantiën betreffende de belastingverminderingen op de niet-betaalde aanslagen werden uitgesloten.

De gewone belastingontvangsten over de beschouwde drie kwartalen liggen een weinig lager dan gedurende de eerste negen maanden van 1951; de inzinking is niet te wijten aan de opbrengst der registratierechten noch aan die der douanen en accijnzen, die merkbaar stegen na de grotendeels seizoenlijke vermindering in het derde kwartaal; tijdens de eerste twee kwartalen van 1952 doorstonden ze gunstig de vergelijking met die van de overeenstemmende periode van 1951. Minder ruim waren de opbrengsten der rechtstreekse belastingen, en wel grotendeels wegens de vermindering der vooruitbeta-

lingen van de bedrijfsbelasting : die betalingen daalden van 6.180 miljoen gedurende de eerste drie kwartalen van 1951 tot 2.075 miljoen in de volgende negen maanden; dit laatste bedrag werd grotendeels geïnd in het tweede kwartaal van 1952; de vermindering houdt gedeeltelijk verband met het feit dat, in de eerste negen maanden van 1951, twee topmaanden voor die betalingen begrepen zijn — Maart en Juli — als wanneer in de volgende drie kwartalen slechts één maand voorkomt — Januari —, waarin de ontvangsten uit dien hoofde belangrijk zijn. Niettemin blijkt uit een vergelijking van de omvang dier betalingen met overeenstemmende tijdstippen een daling van 1951 tot 1952.

Spijt hun inkrimping, bleken de gewone ontvangsten te volstaan om de gewone uitgaven in de loop der beschouwde drie kwartalen te dekken.

Doch de buitengewone begrotingen van de dienstjaren 1951 en 1952 sloten met belangrijke tekorten; de orde grootte er van blijkt uit de volgende gegevens waaruit de verrichtingen der geldsanering werden geweerd :

	Dienstjaar 1951	Dienstjaar 1952
	(milliarden franken)	
Buitengewone uitgaven	18,7 (1)	25,3 (3)
Buitengewone ontvangsten	0,4 (2)	4,7 (3)
Nadelig saldo	— 18,3	— 20,6

(1) Goedgekeurde kredieten, incl. de twee bijbladen met begrotingsaanpassingen.

(2) Verwezenlijkte verrichtingen.

(3) Goedgekeurde begroting en eerste blad bijkredieten.

Het tekort van de buitengewone ontvangsten op de buitengewone uitgaven is minder groot dan de begrotingsramingen het lieten vermoeden. Daar de gewone ontvangsten en uitgaven nagenoeg in evenwicht waren, werd de buitengewone begroting door uitgifte van leningen gefinancierd.

De openbare schuld die van December 1950 tot September 1951 weinig vermeerdeerde, groeide dan ook tijdens de beschouwde periode geregeld aan, zoals blijkt uit de gegevens van tabel IX. De bedragen van de openbare schuld, opgenomen in die tabel, omvatten niet de aan het moratorium onderworpen schulden van 1914-1918 tegenover de buitenlandse regeringen, noch de Muntsaneringslening; evenmin werden er in opgenomen de verplichtingen die de Schatkist tegenover de Nationale Bank aanging om de speciale provisie te vormen tot dekking van de voorschotten aan de Europese Betalingsunie; de geldverruiming toch die uit die voorschotten voortvloeit, vindt niet haar oorsprong in de toestand van de Schatkist als zodanig, doch in het overschot op de betalingsbalans. Wanneer men de aldus vastgestelde bedragen beschouwt, stelt men vast dat de dekking van de behoeften der Schatkist een schuldvermeerdering veroorzaakte van een 3,8 milliard in het laatste kwartaal van 1951, van 3,3 en van 5,4 milliard in het eerste en het tweede kwartaal van 1952.

TABEL IX

Rechtstreekse openbare schuld (*)

(millioenen franken)

Bronnen : *Ministerte van Financiën* (1) (2) (3) (5).
Staten van de voornaamste geldscheppende instellingen (4).

Einde maand	Binnenlandse gevestigde schuld	Buitenlandse gevestigde schuld	Binnenlandse vlottende schuld	Kredietverlening op korte termijn door de geldscheppende instellingen aan de Staat	Vlottende buitenlandse schuld	Totaal
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
1950 December	76.336	13.037	57.020	60.629	3.246	210.268
1951 Maart	76.087	13.047	55.835	59.502	4.405	208.876
Juni	75.922	12.878	54.399	62.589	3.569	209.357
September	75.756	12.771	54.091	66.989	2.486	212.093
December	81.914	12.768	51.624	67.435	2.158	215.899
1952 Maart	81.636	12.996	53.220	68.103	3.238	219.193
Juni	86.568	13.055	50.077	69.547	5.039	224.286

(*) De bedragen betreffende de binnenlandse vlottende schuld en het totaal stemmen niet overeen met de officiële cijfers van de openbare schuld; deze laatste werden aangepast met inachtneming van al de verplichtingen van de Schatkist die aanleiding gaven tot een geldschepping.

(1) Excl. de geldsanering.

(2) Excl. de schulden tegenover buitenlandse regeringen van 1914-1918.

(3) Excl. de rechtstreekse binnenlandse vlottende schuld tegenover de geldscheppende instellingen.

(4) Na aftrek van de speciale provisie voor E.B.U.-voorschotten gevormd door de Schatkist bij de Nationale Bank van België.

De Schatkist kon tijdens de beschouwde periode twee belangrijke uitgiften op de kapitaalmarkt plaatsen : een lening van 4,5 pCt. voor een duur van vijftien jaar bracht in November 1951 6.350 miljoen aan inschrijvingen op; in Juni-Juli 1952 leverde een tweede 4,5 pCt. lening met een duur van tien jaar een nominaal bedrag van 7.530 miljoen op, waarvan

5,1 milliard reeds opgenomen zijn in de toestand van de openbare schuld per einde Juni. De delgingen van de rechtstreekse binnenlandse gevestigde schuld beliepen in de beschouwde periode slechts 626 miljoen; dat gedeelte van de openbare schuld steeg dan ook van 75,8 milliard per 30 September 1951 tot 86,6 milliard per einde Juni 1952. Daar de inschrij-

vingen op de twee hierboven vermelde leningen gedeeltelijk gedekt werden door de afgifte van certificaten op halflange termijn van de uitgiften 1942 en 1947, werd de structuur van de openbare schuld er door gewijzigd : de rechtstreekse binnenlandse schuld op halflange termijn werd tot dit beloop geconsolideerd en ze liep dan ook terug van 38,1 milliard per einde September 1951 tot 33,9 milliard per einde jaar en van 33,6 milliard per einde Maart tot 30,4 milliard per einde Juni 1952. Daarentegen steeg de kortlopende schuld zeer snel gedurende de beschouwde periode; de uitgifte van leningen op lange termijn deed haar slechts tijdelijk verminderen : afgezien van de voorschotten voor de vorming van de speciale E.B.U.-provisies, steeg de kortlopende binnenlandse schuld van :

80,1 milliard per einde September 1951
tot 83,3 milliard per einde December,
86,1 milliard per einde Maart 1952
en 87,2 milliard per einde Juni 1952.

Die uiteenlopende bewegingen van de halflange en van de kortlopende schuld komen niet afzonderlijk tot uiting in tabel IX : in de binnenlandse vlottende schuld zijn de gemiddelde en de korte termijn vermengd, en de kredietverlening van de geldschepende instellingen aan de overheid is hierin niet opgenomen.

Er valt nog op te merken dat voor de dekking der Staatsbehoeften beroep diende gedaan op buitenlandse kredieten. Nochtans ondergingen de verplichtingen op lange termijn nauwelijks wijzigingen : de opgenomen en gedelgde bedragen waren nagenoeg in evenwicht; de geringe vermeerdering in het eerste kwartaal van 1952 houdt verband met de opneming van ca. 250 miljoen op kredieten tevoren verleend door de E.C.A. (15,5 miljoen dollar) en door de Internationale Bank (30 miljoen dollar) voor de financiering van uitgaven in de Kolonie. De nieuwe leningen op halflange en op lange termijn aangegaan in het buitenland overtroffen met ingang van 1952 de terugbetalingen; vermelden we onder deze laatste

de delging van het saldo van het Zwitsers krediet van Maart 1951, zegge een schuldvermindering van 970 miljoen sedert September 1951, en de terugbetaling in Maart van een bedrag van 252 miljoen op het krediet van de *Eximbank* in 1948; de verplichtingen tegenover de B.I.B. stegen daarentegen in het eerste kwartaal van 1952 met 1.656 miljoen; de vermindering van 398 miljoen in het volgend kwartaal werd ruim teniet gedaan door de opneming van 50 miljoen dollar op het krediet toegekend door de *Export-Import Bank*, waaruit een schuldvermeerdering van 2.520 miljoen volgde.

Gedurende die periode werd de kredietmarge van de Staat bij de Nationale Bank goeddeels aangesproken voor de financiering van de voorschotten boven het quotum aan de E.B.U.; deze laatste stegen van 283 miljoen per einde September tot 4.057 miljoen per einde December, 7.397 miljoen per einde Maart en 6.577 miljoen per einde Juni. De middelen die de Staat bij de circulatiebank kon vinden, verminderden dus in dezelfde mate. Doch anderdeels heeft de aangroei der deposito's bij de banken aan de Schatkist ruimere financieringsmiddelen verzekerd. De rekeningen van de particulieren bij de postgirodiens zwollen eveneens geregeld aan, zij het in een mindere mate; het Gemeentekrediet kon eveneens ruimere voorschotten aan de Schatkist toekennen; ook de werkmiddelen van de Bank van Belgisch-Kongo in het moederland vermeerderden tot einde Maart en haar portefeuille schatkistcertificaten vertoonde een gelijklopende stijging; in de loop van het tweede kwartaal van 1952 trad evenwel een vermindering in. De financiering van de Schatkist met de voorschotten van de geldschepende instellingen vormde dus over het algemeen slechts in beperkte mate een factor van geldverruiming, behalve in het tweede kwartaal van 1952 : de aangroei van die voorschotten bedroeg immers om en bij de 450 miljoen in het laatste kwartaal van 1951 en ongeveer 670 miljoen in het volgend kwartaal; in het tweede kwartaal van 1952 was de vermeerdering meer afgetekend : 1,4 milliard.

5

TABEL X

Kredietverlening op korte termijn van de geldschepende instellingen aan de Staat

(millioenen franken)

	Totaal	Nationale Bank van België (1)	Postgirodiens	Particuliere banken	Diversen
31 December 1950	60.629	4.248	18.609	28.340	9.432
30 September 1951	66.989	3.457	18.711	30.979	13.842
31 December 1951	67.435	2.472	19.443	31.957	13.563
31 Maart 1952	68.103	— 570	19.375	32.943	16.355
30 Juni 1952	60.547	2.288	19.642	33.228	14.389

(1) Na aftrek van de speciale provisie gevormd door de Schatkist bij de Nationale Bank voor voorschotten aan de E.B.U.

De kredietverlening door het bankwezen aan het particulier bedrijfsleven

Na een topcijfer bij het kwartaalultimo van Maart 1951, verminderden de kredieten verleend door het bankwezen aan het particulier bedrijfsleven zeer gevoelig en aanhoudend tot einde September.

Tijdens het laatste kwartaal van dat jaar trad een kentering in en de stijging, die in October begon, werd natuurlijk aangescherpt door het jaarultimo.

In 1952 sloeg de tendentie opnieuw om. In de eerste maanden was de vermindering van het kredietvolume nog niet afgetekend: zij was gedeeltelijk een normale reactie op het jaarultimo. Doch daarna werd ze duidelijker merkbaar, hoewel nog ongeregeld in haar verloop.

De twee reeksen gegevens van tabel XI zijn tekenend in dat verband: de eerste geven het totaal aan der kredieten verleend door tussenkomst van het bankwezen, d.w.z. met inbegrip van de kredieten der parastatale kredietinstellingen die zorg droegen voor de mobilisatie van handelspapier, alsook van de kredieten aan de invoerders door buitenlandse banken die accepten, getrokken door tussenkomst van Belgische banken, disconteerden; de gegevens van de tweede kolom betreffen de kredieten die werkelijk ten laste van het binnenlands bankwezen vielen.

TABEL XI

Bankkredieten (1) aan het bedrijfsleven

Datum	Kredieten verleend door tussenkomst van het bankwezen	Gedeelte van die kredieten die een invloed uitoefenden op de guldvoorraad
	(millioenen franken)	
31 December 1950	37.397	34.995
31 Maart 1951	39.271	36.572
30 Juni 1951	38.093	35.363
30 September 1951	35.046	33.008
31 December 1951	39.837	36.787
31 Maart 1952	38.694	35.758
30 Juni 1952	37.290	34.969

(1) Depositobanken, Herdisconteringsinstituut en Nationale Bank.

De vermeerdering in het laatste kwartaal van 1951 ligt blijkbaar aan een reeks factoren. Er dient vooreerst opgemerkt dat de productie, na de daling tijdens de zomermaanden, haar seizoentoppunt bereikte; de voortbrenging van uitrustingsgoederen vereiste een ruimere kredietverlening aan diverse sectoren der metaalverwerkende nijverheid. Daarenboven begon men opnieuw de voorraden aan te vullen, althans voor bepaalde grondstoffen; in sommige gevallen, zoals in de suikerfabrieken, ging het om een seizoenverschijnsel; in andere gevallen werden veiligheidsreserves aangelegd (broodgranen en voedingsoliën) of vloeide dat herstel der voorraden voort

uit het verloop der wereldprijzen; zo leidde de herneming van de katoenimport aldus tot een ruimer beroep op de financieringsbronnen van buitenlandse plaatsen: het bedrag der accepten bij buitenlandse banken vermeerderde met 800 miljoen van 30 September tot 31 December; de vrees tenslotte voor beperkingen op de dollarimport versnelde eveneens de aankopen in het buitenland.

Bij het jaarultimo lag het bedrag der bankkredieten een weinig boven het peil van einde Maart 1951, op welk ogenblik de expansiebeweging volgend op de Koreaanse oorlog ten einde liep.

Doch bij het begin van 1952 ging het economisch beeld zich opnieuw wijzigen en bij het einde van het eerste halfjaar was het bedrag der bankkredieten zelfs lager dan op het overeenstemmend tijdstip van 1951. De voorraadvorming was blijkbaar geëindigd en maakte plaats voor een inkrimping der voorraden. De vermindering van de kredieten aan de voedingsindustrieën en aan de groothandel in voedingsproducten was afgetekend; in de suikernijverheid ging het om een seizoenverschijnsel; de moeilijkheden waarmee de textiel- en de papiernijverheid te kampen hadden, brachten hen er eveneens toe hun bevoorrading te verminderen. De inkrimping der bankkredieten was evenwel niet algemeen. Integendeel, de uitvoering der fabricageprogramma's in die sectoren van de metaalverwerkende nijverheid die de drukste bedrijvigheid kenden, vereiste nog een ruimer beroep op het bankwezen. Zulks belette nochtans niet dat het kredietvolume terugliep. In het eerste halfjaar van 1952 kwam dat verloop sterker tot uiting in de gezamenlijke door de banken verdeelde kredieten dan in de nog door hen gefinancierde kredieten. De invoerondernemingen toch verminderden hun verplichtingen tegenover de buitenlandse banken op zeer gevoelige wijze, en wel met 1,2 miljard tijdens de eerste zes maanden van dit jaar. Zulks ligt hieraan dat de katoenaankopen in het laatste kwartaal van 1951, die door middel van die accepten gefinancierd werden, tijdens de eerste maanden van 1952 betaald werden; verder hebben de verhoging van de geldrente en de nieuwe kredietpolitiek in Engeland de wolinvoerders aangezet de financiering van hun aankopen van de Londense markt naar het Belgisch bankwezen te verschuiven.

Wanneer we het kredietverloop gedurende de beschouwde periode nagaan, dienen we rekening te houden met de vorming van de speciale tijdelijk geblokkeerde fondsen, waarvan hierboven reeds sprake was (10), en die belette dat de kasvoorraden der ondernemingen volledig de verruimende invloed ondergingen van de overschotten in het betalingsverkeer met de E.B.U.-landen. Die speciale rekeningen beliepen 990 miljoen per 31 December 1951, 2.303 miljoen per 31 Maart en 3.853 miljoen per 30 Juni 1952.

(10) Cf. noot nr 8.

De bevrozing van die vrij belangrijke liquide mid- delen heeft vanzelfsprekend de firma's over het alge- meen aangezet om een ruimer beroep op het bank- krediet te doen dan anders het geval zou geweest zijn.

Tekenend voor de ontspanning in de geldbehoef ten is nog een ander feit : zoals bekend, heeft het besluit van 22 Maart 1952, ten voordele van de houders van speciale rekeningen (of van certificaten afgeleverd als tegenwaarde van die speciale rekeningen), de mogelijkheid voorzien om nog geblokkeerde bedra- gen los te maken door disconto, overdracht of inpand- geving. Nu was, op 30 Juni, van die mogelijkheid praktisch geen gebruik gemaakt : slechts 9 miljoen werden gedisconteerd.

* * *

De kredietverlening door de *depositobanken* loopt vanzelfsprekend nauw samen met de schommelingen van de gezamenlijke kredietverlening aan het parti- culier bedrijfsleven. Doch tijdens de eerste maanden van 1952 was deze laatste meer neerwaarts gericht dan de faciliteiten verleend door de particuliere banken.

TABEL XII

Depositobanken
Aangewende kredieten
(*milliarden franken*)

Datum	Totaal der door de banken aangewende kredieten	Waarvan : kredieten aan het bedrijfsleven		Herdis- conteerde wissels (*)
		Handels- papier	Voor- schotten	
31-12-1950..	30,2	6,3	14,7	8,5
31- 3-1951..	31,-	7,1	14,5	8,8
30- 6-1951..	30,4	7,-	15,1	7,7
30- 9-1951..	29,7	9,-	14,4	5,4
31-12-1951..	32,7	8,6	15,6	7,5
31- 3-1952..	32,8	9,1	15,-	7,5
30- 6-1952..	32,1	8,5	15,6	6,9

(*) Bij de Nationale Bank, het Herdisconteringsinstituut en de parastatale instellingen.

Dit verschil heeft een dubbele grond : de buiten- landse vorderingen der depositobanken, voortkomend van de mobilisatie van papier op het buitenland, ver- meerderden bij het begin van 1952; doch die vord- eringen worden niet beschouwd als een kredietverle- ning aan 's lands bedrijfsleven (het verloop van deze laatste is aangetekend in tabel XI). Wij hebben daarnaast gezien dat de inkrimping van de vraag naar krediet voornamelijk de verplichtingen tegenover de buitenlandse banken betrof : de kredietverlening van deze laatste wordt hier echter niet beschouwd.

De schommelingen in de kredietverlening van de banken betroffen vooral de discontoverrichtingen : zo we rekening houden met de herdisconteerde wis- sels, zijn de in die vorm verdeelde kredieten met

1,7 milliard gestegen in het laatste kwartaal van 1951, terwijl de voorschotten met 1,2 milliard vermeerder- den; in de loop van het volgend kwartaal vermeer- derde het discontokrediet verder met 0,5 milliard; van einde Maart tot einde Juni daarentegen daalde het met 1,2 milliard. Hunnerzijds waren de voor- schotten bij de halfjaarlijkse vervaldag onveranderd gebleven t.o.v. einde December.

Kenschetsend voor het verloop op de geldmarkt tijdens de beschouwde periode was de ruime liquidi- teitspositie der banken : het herdisconto nam wis en zeker toe tijdens het laatste kwartaal van 1951 wegens de ruimere kredietverlening en de invloed van het jaarultimo. Er dient evenwel onderstreept dat per einde December 1951 het herdisconto minder belang- rijk was dan per einde 1950 of per einde Maart 1951, als wanneer de kredietverlening door de deposito- banken uitbreiding nam; die toestand ligt enerzijds aan de versterking der deposito's — waarover we het hierna zullen hebben — en anderzijds aan de vermeer- dering der rekeningen van de buitenlandse correspon- denten, waarvan bij de commentaar der betalings- balans sprake was : per 31 December 1951 waren de tegoeden op die rekeningen met 3 milliard gestegen sedert het jaarbegin en met bijna 2 milliard sedert einde September. Tijdens het eerste kwartaal van 1952 bleef het herdisconto om en bij het peil van het jaar- einde bewegen : de door de depositobanken verstrekte kredieten, evenals hun werkmiddelen, bleven ongewij- zig; de toevloeiing van nieuwe deposito's toch werd gecompenseerd door de opvragingen vanwege buiten- landse bankiers, wier rekeningen met ongeveer 1,4 milliard verminderden. Per einde Juni was het bedrag der herdisconteerde wissels licht teruggelopen, in overeenstemming met de vermindering van de kre- dietverstrekking der banken. Het herdiscontokrediet lag per einde Juni 1952 — 6,9 milliard — lager dan op hetzelfde tijdstip van het vorige jaar.

Vermelding verdient dat, afgezien van het Herdis- conteringsinstituut, de parastatale kredietinstellingen van 1951 af voor een ruimere mobilisatie van het herdiscontopapier der banken zorg droegen. Het bedrag der accepten op de markt — en wel bij de financiële instellingen buiten het bankwezen — breidde zich in de beschouwde periode eveneens uit. Dat alles weerspiegelt andermaal de geldruimte bij de particuliere en publieke bankinstellingen.

In verband met het herdisconto van de banken en hun liquiditeit, dient nog vermeld dat het voren- genoemd besluit van 22 Maart 1952, eveneens ten behoeve van de banken de mogelijkheid schiep om hun speciale rekeningen bij de Nationale Bank te herdisconteren : de banken konden met hun speciale rekening inschrijven op niet rentedragende schatkist- certificaten, die in beginsel bij de circulatiebank mochten in pand gegeven worden. Deze laatste stelde strenge voorwaarden vast voor het verlenen van voor- schotten op die certificaten. Bij het einde van Juni

hadden de banken van die mogelijkheden echter nog geen gebruik gemaakt.

We gewaagden reeds van het verloop der deposito's. De tendentie der bankrekeningen was sedert Juli 1951 opwaarts gericht, hoewel zulks in verschillende maanden niet tot uiting kwam, wegens de inning van de bijdragen der Maatschappelijke zekerheid (November, Februari en Mei) of de belangrijke belastingafdragingen (Januari). De aangroei der deposito's was bijzonder afgetekend in Maart en in Juni 1952, niettegenstaande in die twee maanden leningen door de overheid werden uitgegeven voor belangrijke nominale bedragen: 1.650 miljoen in Maart en 5.089 miljoen in Juni — het betreft hier de lening van 7.530 miljoen door de Schatkist in Juni-Juli uitgegeven en waarop ten belope van ca. 4 milliard in vers geld door het publiek ingeschreven werd. Verder bracht de uitgifte, in November 1951, in het geheel 6,35 milliard op, waarvan 2,4 milliard liquide middelen, zonder dat de deposito's terugliepen, ofschoon deze laatste ook nog aangesproken werden voor de betaling der bijdragen van de Maatschappelijke zekerheid. De weerslag van die leningen op de deposito's werd dus goedge maakt door sterkere geldverruimende factoren.

Er weze opgemerkt dat de bedragen opgetekend in tabel XIII niet de speciale rekeningen omvatten.

TABEL XIII

Particuliere banken
Deposito's en rekening-courantsaldi op zicht
en op termijn
(milliarden franken)

1950	December	53,6
1951	Juni	54,6
	September	56,7
	October	58,3
	November	58,2
1952	December	58,8
	Januari	57,6
	Februari	57,1
	Maart	60,0
	April	59,9
	Mei	58,7
	Juni	59,9

* * *

TABEL XV

Omloop van geviseerde en niet geviseerde bankaccepten in Belgische franken
(milliarden franken)

Einde maand	Bankaccepten						Handels-accepten gevisieerd door de N.B. (6) (*)
	Geviseerde				Niet geviseerde	Totaal lopende bankaccepten (5) = (3) + (4)	
	Uit hoofde van invoer (1)	Uit hoofde van uitvoer (2)	Totaal lopende bankaccepten (3) = (1) + (2)	pCt. van het totaal der bankaccepten	Totaal lopende bankaccepten (4)		
1951 Maart	3,9	0,8	4,7	87	0,7	5,4	0,4
September	3,7	0,4	4,1	84	0,8	4,9	0,8
December	4,5	0,6	5,1	82	1,1	6,2	0,8
1952 Maart	4,6	0,8	5,4	82	1,2	6,6	0,9
Juni	4,8	1,1	5,9	84	1,1	7,-	1,3

(*) Bijna volledig voor de uitvoer.

Het verloop van de acceptkredieten verdient enige toelichting. Na een sterke vermindering van Maart tot September 1951 stegen de gezamenlijke acceptverplichtingen van de depositobanken opnieuw in de laatste maanden van 1951 en in Januari 1952; van einde Januari af sloeg de tendentie opnieuw om. Zulks gold evenwel slechts uitsluitend voor de wissels geaccepteerd door de buitenlandse banken ten einde bij te dragen tot de financiering van de invoer door cliënten hunner Belgische correspondenten. Die wijze van financiering wordt vooral toegepast bij de invoer van wol en katoen. Bij het einde van 1951 nam de katoeninvoer aanzienlijk uitbreiding, om daarna zeer diep te vallen. De wolimport daarentegen volgde eerder een tegengestelde beweging. De vermindering van het beroep op de Londense markt hield dan ook meer verband met de stijging van de Engelse geldrente en met de inkorting van de toegelaten looptijd van het bankkrediet aan het buitenland.

TABEL XIV

Acceptverplichtingen van de depositobanken
(millioenen franken)

Einde maand	Totaal	Waarvan : verplichtingen tegenover het buitenland
1951 Maart	7.369	1.898
September	5.991	1.060
December	8.141	1.868
1952 Januari	8.799	2.126
Maart	8.112	1.489
Juni	7.615	647

Tabel xv geeft het verloop weer van het acceptkrediet in Belgische franken, waarbij onderscheid gemaakt werd tussen de geviseerde en de niet geviseerde wissels en, wat de eerste betreft — de enige waarvoor het onderscheid mogelijk is —, tussen de wissels getrokken uit hoofde van invoer en die uit hoofde van uitvoer. Naast de bankaccepten werden ook de handelsaccepten vermeld die eveneens bij de Nationale Bank ter visering mogen aangeboden worden; tot dusverre dienden deze laatste practisch uitsluitend tot financiering van de uitvoer.

Het blijkt dat het merendeel der bankaccepten in Belgische franken nog steeds aan het visa van de circulatiebank onderworpen worden.

Het relatief belang van de bankaccepten betreffende de uitvoer vermeerderde tijdens de laatste maanden.

Het parallelisme tussen de invoer en het verloop van de geviseerde bankaccepten uit hoofde van invoer werd met ingang van het jaar 1952 verbroken: de invoer verminderde als wanneer het acceptkrediet vermeerderde. Doch een vergelijking van het bedrag van de tijdens een periode geviseerde accepten met de invoer tijdens dezelfde periode, volstaat niet voor een nauwkeurige beoordeling. Zulks geldt nog meer voor de bank- en handelsaccepten uit hoofde van uitvoer; wat er ook van zij, hun aangroei blijkt te moeten toegeschreven worden aan wissels met een vrij lange looptijd, die getrokken werden voor de financiering van uitvoer naar enkele landen — Joegoslavië, Israël, Finland —; een andere oorzaak was het ruimer beroep op acceptkredieten vanwege de uitvoerders naar sommige landen van Zuid-Amerika die steeds maar achterstel in hun betalingen opliepen.

* * *

Het *Herdiscontering- en Waarborginstituut* organiseert, zoals bekend, de binnenlandse markt der accepten getrokken uit hoofde van internationale handelstransacties en zorgt in de eerste plaats voor hun mobilisatie.

TABEL XVI

**Handelspapier in het bezit
van het Herdiscontering- en Waarborginstituut**
(*millioenen franken*)

Per einde maand	
1950 December	2.044
1951 Maart	1.969
Juni	1.781
September	2.576
December	2.858
1952 Maart	2.448
Juni	3.088

Het handelspapier in het bezit van het Instituut vormt geen getrouwe weergave van zijn optreden; het volume der door het Instituut aangehouden wissels wordt immers begrensd door het bedrag van zijn daggeldleningen in verrekening. Om het verloop van de tussenkomsten dier instelling te beoordelen, dient eveneens rekening gehouden met haar beroep op het herdisconto der circulatiebank. Aldus blijkt dat van einde September tot einde December de mobilisatieverrichtingen van het Instituut met ca. 1,1 milliard toenamen. Bij het begin van 1952 liepen ze daarentegen terug; niet alleen zijn handelspapier verminderde tijdens de eerste maanden, doch ook zijn herdisconto bij de Nationale Bank bleef lager dan bij het jaareinde, zodat per einde Maart de gezamen-

lijke tussenkomsten van het Instituut met ongeveer 800 millioen verminderd waren tegenover het einde van het jaar 1951. Bij het halfjaarlijkse ultimo was de uitbreiding van de portefeuille grotendeels tenietgedaan door een vermindering van het herdisconto, en de tussenkomsten van het Herdiscontering- en Waarborginstituut sedert einde Maart waren weinig of niet vermeerderd.

Herinneren we hier nog dat, in het raam van de politiek voor reoriëntering van de buitenlandse handel, het Instituut, op 6 November 1951, zijn tarieven wijzigde voor de accepten uit hoofde van uitvoer betaalbaar in dollars en van invoer via de Europese Betalingsunie. Die tarieven werden met 1/4 pCt. verminderd voor het papier met minder dan 120 dagen looptijd en met 1 tot 1 1/2 pCt. voor het papier met langere looptijd.

* * *

Hierboven werd de evolutie van het herdisconto door de banken in herinnering gebracht en gewezen op de uitbreiding van het herdisconto door kredietinstellingen andere dan banken. Wat de Nationale Bank betreft, weze aangestipt dat het bedrag der wissels aan de banken in het laatste kwartaal van 1951 gecedeerd, met 1,6 milliard toenam; van Maart af verminderde het en per einde Juni lag het 1,1 milliard lager dan einde December. De door het Herdisconteringinstituut bij de circulatiebank herdisconteerde portefeuille vermeerderde eveneens in de laatste maanden van 1951 om daarna tot Juni 1952 terug te lopen.

Na een voorbijgaande stijging bij het jaareinde daalde de handelsportefeuille der Nationale Bank derhalve afgetekend beneden het peil der overeenstemmende maanden van het voorgaande jaar.

Het krediet verleend door de Nationale Bank in de vorm van voorschotten op overheidsfondsen onderging minder belangrijke schommelingen; het gaat hier trouwens om veel kleinere bedragen.

TABEL XVII

Nationale Bank

Einde periode	Handelspapier	Voorschotten op overheidsfondsen
	(millioenen franken)	
1950 December	10.930	757
1951 Maart	12.033	570
Juni	10.380	545
September	6.118	428
December	8.890	345
1952 Maart	8.270	550
Juni	6.709	734

Herinneren we er aan dat bij het begin der beschouwde periode, en wel op 13 September 1951, de discontovoet met 1/4 pCt. verlaagd werd. Sedertdien

bleven de tarieven, op één uitzondering na, ongewijzigd. Op 3 Juli 1952 werd namelijk de rentevoet voor de voorschotten op schatkistcertificaten waarop ingeschreven werd om de speciale rekeningen te mobiliseren, teruggebracht van 5 1/2 pCt. tot 3 1/2 pCt.

* * *

Kredieten van het bankwezen aan verschillende parastatale instellingen

De voorschotten aan de parastatale instellingen worden hoofdzakelijk bepaald door de kredietopeningen van het Rentenfonds bij de geldscheppende instellingen. Het grootste deel der aldus geschapen geldmiddelen wordt uiteindelijk ter beschikking van het particulier bedrijfsleven gesteld.

TABEL XVIII

**Voorschotten aan de instellingen
welker verplichtingen door de Staat gewaarborgd zijn**
(*millioenen franken*)

Maand	Rentenfonds	Andere
1950 December	4.133	397
1951 Maart	1.994	136
Juni	1.805	356
September	966	273
October	1.343	263
November	414	257
December	1.562	262
1952 Januari	2.555	265
Februari	479	241
Maart	859	228
April	935	222
Mei	181	227
Juni	794	236

Van Juni tot October 1951 was de markt der vast renderende waarden na een langdurige daling opnieuw opwaarts gericht, en het Rentenfonds kon effecten op de markt brengen.

De leningen in October uitgegeven door de openbare besturen (de steden Luik en Antwerpen en de provincie Luik) beliepen tezamen 1.250 miljoen. Die uitgiften en de voorbereiding van de Staatslening 1951 met een looptijd van vijftien jaar brachten het herstel van de noteringen der openbare schuld tot staan (11) en gaven aanleiding tot tussenkomsten van het Fonds, waarvan de aankopen en verkopen gedurende die maand in evenwicht bleken. In November drukte de lening der Schatkist op de noteringen van de overheidsfondsen, en de netto-aankopen van het Fonds op de markt bedroegen 350 miljoen. Daar in December geen lening uitgegeven werd, trokken de noteringen aan: de geünificeerde schuld lag op 87,05 bij het begin van 1952. Het effectenbezit van het Fonds bedroeg nominaal 4.935 miljoen per einde

(11) Cf. tabel 16 der doorlopende maandstatistieken.

1951, incl. een bedrag van 250 miljoen dat tijdelijk aan de N.M.K.N. was afgestaan (12).

In het eerste kwartaal van 1952 nam de vaste stemming op de kapitaalmarkt duidelijker vormen aan; zulks bleek uit de stijging der noteringen van de meeste vast renderende waarden: de geünificeerde schuld klom van 87,05 bij het begin van Januari tot 88,05 bij het begin van April. Daar de markt willig was, deed de overheid steeds meer op haar beroep. De N.M.K.N. gaf een lening van één milliard uit in Januari; het Gemeentekrediet 1,5 milliard in Februari; de Regie van Telegraaf en Telefoon en de stad Luik 1 milliard en 650 miljoen in Maart; al die leningen werden uitgegeven tegen 96 en dragen 4,5 pCt. rente. Niettemin kon het Fonds andermaal een deel van zijn effectenbezit, en wel ten belope van ongeveer 450 miljoen, in de loop van het ganse kwartaal op de markt brengen.

Na dit ruim beroep op de kapitaalmarkt, ging deze laatste bij het begin van April lomer worden en hoewel slechts één enkele lening van 750 miljoen door de stad Antwerpen werd uitgegeven, overtroffen de aankopen van het Rentenfonds enigszins de verkopen. In Mei werd het kapitaal aanbod opnieuw ruimer en de uitgifte van de lening van 1.250 miljoen door de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen en die van 500 miljoen door de stad Brussel, beide tegen 4 pCt., beletten het Fonds niet tot netto-verkopen over te gaan. De uitgifte van de 4 pCt. Staatslening in Juni, noopte tenslotte het Fonds tot regelende tussenkomsten, zij het dan ook op beperkte schaal. Voor het tweede kwartaal in zijn geheel, moeten de aankopen van het Fonds het tenslotte met ongeveer 100 miljoen op de verkopen gehaald hebben. Gedurende die drie maanden steeg de koers van de geünificeerde schuld verder: bij het begin van Juli bereikte hij 88,45, doch de noteringen van de gehele rechtstreekse binnenlandse Staatsschuld bleken zich gestabiliseerd te hebben; hetzelfde geldt voor de obligaties van de ondergeschikte besturen.

Kortom, de geldbehoeften van het Fonds van einde September tot einde November namen toe met enkele honderden miljoenen, om daarna met ongeveer 0,5 milliard tot einde Maart te dalen en dan weer enigszins tijdens het tweede kwartaal van 1952 te stijgen.

(12) Volgende uittreksels uit het Verslag van het Fonds brengen eveneens de bovengenoemde feiten in herinnering: "Tussen 15 Juni en 26 October verkocht het Fonds per saldo 915 miljoen frank en de koers der geünificeerde schuld steeg tot 87. (...) Een zekere teruggang deed zich voor in de maand November. Dit kan toegeschreven worden aan verschillende oorzaken waaronder de uitgifte van de Staatslening die, zoals naar gewoonte, aanleiding gaf tot enige arbitragetransacties. (...) Er deed zich evenwel geen grondige verandering voor. De geünificeerde schuld handhaafde zich om en bij 86,90 en de kopersmarkt keerde terug in het begin van de maand December. Van 26 October tot 30 November had het Fonds 297 miljoen frank teruggekocht; van 1 tot 31 December verkocht het 180 miljoen frank, terwijl de geünificeerde schuld op 87 vast bleef. (...) Men mag dan ook besluiten dat, op het einde van het jaar, het marktevenwicht hersteld was. (...) (Uittreksel van het Verslag van het Rentenfonds over de verrichtingen van het jaar 1951 — zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voortlichting*, Juli 1952, blz. 21.)

Tijdens de beschouwde periode leverden de daggeldleningen buiten verrekening nog steeds de voornaamste financieringsmiddelen van het Fonds; tabel XIX toont het verloop er van aan op de maandelijke vervaldagen; in Februari kon het Fonds daarenboven bij een parastatale kredietinstelling kasbons onderbrengen voor 500 miljoen, welke op 30 Juni tot 400 miljoen teruggebracht werden.

TABEL XIX

Rentenfonds
Daggeldleningen buiten verrekening
(*millioenen franken*)

Per einde maand	
1950 December	1.451
1951 Maart	2.041
Juni	3.055
September	3.061
October	2.632
November	3.896
December	2.698
1952 Januari	1.426
Februari	2.846
Maart	2.350
April	2.347
Mei	3.062
Juni	2.638

De daggeldmarkt bleef tijdens de beschouwde periode zeer ruim, behalve misschien op het einde van Januari, zoals we hierna zullen zien.

Het toegenomen aanbod van *call*geld door de niet verrekenende instellingen verklaart samen met de vermindering van de portefeuille van het Fonds waarom de verplichtingen van dit laatste tegenover het bankwezen reeds in het tweede halfjaar van 1951 en vooral in 1952 ver beneden hun peil van 1950 en van begin 1951 terugliepen (cf. tabel XVIII). Met de topcijfers van het aanbod van daggeld voortkomend van de R.M.Z. stemmen minima-cijfers van het bankkrediet aan het Fonds overeen. Nadat dit laatste bij het einde van Januari tijdelijk gestegen was, omdat de daggeldmarkt krapper werd, ging het afgetekend verminderen: de omvang der op de *call*markt opgenomen middelen stabiliseerde zich immers op een hoog peil en het Fonds plaatste daarenboven, zoals we gezien hebben, kasbons bij een parastatale instelling.

* * *

De daggeldmarkten

Bij de bespreking van het Herdisconteringsinstituut en het Rentenfonds, de twee voornaamste geldnemers op de daggeldmarkten, werd terloops gewezen op het verloop van het aanbod op die markten; in de hierna volgende paragrafen zullen hierover enkele meer nauwkeurige inlichtingen volgen.

Het gemiddeld aanbod door de verrekenende instellingen was in 1951 opwaarts gericht: de voornaamste bijdrage werd geleverd door de depositobanken die

hun liquide middelen zagen verruimen wegens de aangroei der deposito's. Het daggemiddelde van de leningen verstrekt tijdens de eerste twee kwartalen van 1952 lag hoger dan in de overeenstemmende periode van 1951; doch in het tweede kwartaal liep dat gemiddelde terug, hoewel het bedrag der deposito's in April, Mei en Juni hoger was dan bij het begin van 1952.

TABEL XX

Daggeldleningen
(*millioenen franken*)

Daggemiddelde	Verstrekt door verrekenende instellingen	Verstrekt door niet verrekenende instellingen	Eind-totaal
1951 1 ^e kwartaal	2.690	1.825	4.515
2 ^e kwartaal	2.648	2.347	4.995
3 ^e kwartaal	2.720	2.832	5.552
4 ^e kwartaal	3.169	3.333	6.502
1952 1 ^e kwartaal	3.312	2.546	5.858
2 ^e kwartaal	2.936	2.725	5.661

Er dient evenwel bedacht dat, buiten de bewegingen der deposito's, nog andere factoren de liquiditeitspositie der banken kunnen beïnvloeden; de tegoeden der buitenlandse correspondenten dienen eveneens in overweging genomen. De uitgiften van openbare leningen veroorzaken daarenboven over het algemeen een tijdelijke ophoping van geldmiddelen bij de banken die als tussenpersonen bij de inschrijvingen optreden: zulks was het geval in November 1951 en in Maart 1952 en de topcijfers die toen bereikt werden, droegen er toe bij om het gemiddelde van het daggeldaanbod in het laatste kwartaal van 1951 en in het tweede kwartaal van 1952 te verhogen. Hierbij komen dan nog de daggeldleningen van de andere verrekenende instellingen die, hoewel ze veel minder belangrijk zijn, niettemin het totaalaanbod beïnvloeden. Aldus werden de tussenkomsten van de Bank van Belgisch-Kongo in Januari 1952 ruimer; in April en Mei liepen ze daarentegen ver terug, waarna ze in Juni opnieuw hernamen. Die schommelingen waren mede oorzaak van de daling tijdens het eerste en tweede kwartaal van 1952.

Op de markt buiten verrekening nam het aanbod in 1951 nog grotere uitbreiding. De kasmiddelen van de Spaar- en Lijfrentekas werden weer op peil gebracht; met ingang van de tweede jaarthelft van 1951 wordt de spaarvorming bij de Kas ten anderen opnieuw ruimer (cf. tabel XXI). Die beweging tekende zich in 1952 nog duidelijker af; ze werd wellicht in de hand gewerkt door de in Maart getroffen beslissing waarbij het plafond van de rekeningen, die resp. een rentevoet van 3 pCt. en 1 1/2 pCt. dragen, op 75.000 en 150.000 frank gebracht werd. Doch de diepere reden ligt hierin dat een groter deel van het nationaal inkomen gespaard werd.

TABEL XXI

Spaarkas

Deposito's op spaarboekjes van particulieren
(millioenen franken)

Periode	Stortingen	Terugbeta- lingen	Saldi
1951 1 ^o kwartaal	2.374	2.103	271
2 ^o kwartaal	2.024	2.190	— 166
3 ^o kwartaal	2.340	1.822	518
4 ^o kwartaal	2.532	2.019	513
1952 1 ^o kwartaal	3.256	1.859	1.397
2 ^o kwartaal	3.078	2.232	846

Hoewel de werkmiddelen van de Spaarkas bij het begin van 1952 aldus versterkt werden, daalde haar aanbod op de *call*markt in Januari en Februari; hieruit kan worden afgeleid dat de instelling wellicht een deel harer middelen voor andere beleggingen besteedde. De inkrimping van het aanbod op de daggeldmarkt in het eerste kwartaal van 1952 weerspiegelde dan ook geen geldverkrapping. In het tweede kwartaal namen de daggeldleningen van de Spaarkas ten anderen toe.

De schommelingen van het aanbod door de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid verklaarden eveneens waarom het aanbod van *call*geld in het eerste kwartaal van 1952 terugliep en waarom het, spijt een vooruitgang in het tweede kwartaal, niet meer het peil van het laatste kwartaal van 1951 bereikt. Het schijnt immers dat bij de kwartaalvervaldagen van Februari en Mei, de gelden voortkomend van de ontvangen bijdragen veel vlugger door de kassen van de Rijksdienst stroomden dan in 1951, vooral t.o.v. November, zodat het daggemiddelde per maand in 1952 veel lager lag.

De rentevoet op beide markten bleef op 1,25 pCt. vastgesteld.

* * *

Verloop van het geldwezen in zijn geheel

Twee factoren met ongeveer gelijke draagkracht hebben van Maart 1951 — *grosso modo* het tijdstip waarop de Koreaanse *boom* omsloeg — tot September 1951 een uitbreiding van het geldvolume bewerkt: het boni op de betalingsbalans en de dekking der financiële behoeften van de overheid; de terugbetalingen door het particulier bedrijfsleven en het Rentenfonds aan het bankwezen konden die expansiebeweging slechts verzachten: het geldvolume was gestegen van 154,5 milliard per einde Maart tot 162,6 milliard per einde September 1951 (13). De aanwas der geldhoeveelheid bleek trouwens de behoeften te overtreffen, want hij ging gepaard met een vertraging van de geldsomloop. Vooral de biljetten-

(13) Cf. tabel 89 der doorlopende maandstatistieken in dit Tijdschrift.

omloop nam uitbreiding, waaruit blijkt dat de particulieren en de kleine ondernemingen hun kasvoorraden aangevuld hadden.

Zoals hierboven gezegd, was het overschot op de betalingsbalans sedert September 1951 bij voortdurende de voornaamste factor van geldschepping. De blokkering van sommige tegoeden in speciale rekeningen had nochtans een neutraliserende invloed; die rekeningen stegen van 990 millioen in het laatste kwartaal van 1951 tot 1.313 en 1.550 millioen in de daaropvolgende twee kwartalen.

De voorschotten van de geldscheppende instellingen aan de Schatkist werkten eveneens in geringe mate de geldverruiming in de hand, behalve in het tweede kwartaal van 1952.

Maar de andere bestanddelen van het geldwezen vertoonden na September 1951 niet dezelfde continuïteit. In feite dient onderscheid gemaakt tussen twee periodes. In de laatste maanden van het jaar volstond de bijkomende geldschepping, voortvloeiend uit voornoemde twee factoren, niet om de behoeften van de economie te bevredigen en men kon vaststellen dat deze een toenemend beroep op het bankkrediet deed; op de oorzaken van die vermeerdering hebben wij reeds gewezen.

Beschouwt men die drie maanden in hun geheel, dan betreft men hierbij *ipso facto* ook de gevolgen van het jaarultimo op de geldmassa; deze nu oefende op het einde van het jaar een bijzonder sterke invloed uit, want het geldvolume steeg van 163,9 milliard per einde November tot 167,8 milliard per 31 December. Doch ook de omstandigheid dat de omloopsnelheid der bankrekeningen met ingang van October verhoogde (14), wijst er op dat, zelfs afgezien van de plotse en tijdelijke uitzetting van het jaareinde, de geldbehoeften toegenomen waren; hetzelfde geldt voor de tegoeden in postrekening. Er dient nog onderstreept dat in October en November de geldverruiming vooral het giraal geld betrof; dit betekent dat de liquide middelen in de vorm van biljetten aangehouden door particulieren en kleine ondernemingen terugliepen wegens een verhoging hunner aankopen. Verder veroorzaakt de bijzondere toestand bij de jaarvervaldag een sterke vermeerdering van de biljettenvoorraden.

Gedurende de eerste jaarhelft van 1952 wijzigden de tendenties zich eens te meer: het particulier bedrijfsleven en het Rentenfonds verminderden hun verplichtingen tegenover de geldscheppende instellingen; die geldinkrimping volstond niet om de geldschepping weg te werken die voortvloeide uit het overschot van de betalingsbalans. Nadat het geldvolume aanvankelijk was verminderd na het jaarultimo, steeg het opnieuw met ingang van Maart; voor het ganse eerste halfjaar bedroeg de vermeerde-

(14) Cf. tabel 89 der doorlopende maandstatistieken in dit Tijdschrift.

ring bijna 3 milliard. We zagen dat gedurende die zes maanden de valutareserves bij de banken met bijna 9 milliard aangroeiden en dat de Schatkist bijna 2 milliard frank geldmiddelen opnam bij de geldschepende instellingen. Maar die expansiefactoren oefenden niet ten volle hun invloed uit op het geldvolume. De aldus geschapen liquide middelen dienden vooreerst tot terugbetaling van bankkredieten ten belope van 1,8 milliard door het particulier bedrijfsleven en ten belope van 0,8 milliard door het Rentenfonds : we vinden hier een eerste aanwijzing voor de gemakkelijke kaspositie der ondernemingen en voor de geldruimte op de kapitaalmarkt; een ander deel van het nieuw geschapen giraal geld werd tijdelijk bevroren door de blokkering van 2,8 milliard in speciale rekeningen of door de vorming van termijndeposito's : deze laatste toch namen toe met 0,9 milliard gedu-

rende de eerste zes maanden van 1952 en we vinden hier ongetwijfeld een tweede aanwijzing voor de overvloed aan liquide middelen in de economie.

De omloopsnelheid der bankrekeningen vertraagde tijdens het eerste kwartaal van 1952 en stabiliseerde zich daarna op een lager peil dan dat der laatste maanden van 1951; het herstel in Juni is wellicht gedeeltelijk veroorzaakt door de inschrijvingen op de lening van de Schatkist. De beweging van de tegoeden in postrekening schijnt een uitzondering te vormen, daar ze in het tweede kwartaal duidelijk versnelde nadat ze in het eerste kwartaal van 1952 nagenoeg gelijk gebleven was. De indirecte criteria waarover men elders beschikt, schijnen nochtans overeen te stemmen en wijzen eerder op een zekere vermindering van de omloopsnelheid, die min of meer de kwantitatieve uitbreiding teniet deed.

DE ZWITSERSE VALUTAPOLITIEK

Op 15 April 1951 vond in Zwitserland een gedenkwaardige volksraadpleging plaats. Het Zwitserse volk moest zich inderdaad uitspreken over fundamentele problemen in verband met het geldwezen en de geldpolitiek. Voorwerp van de stemming was een voorstel der aanhangers van het vrije geld, die door een wijziging van het artikel der Grondwet betreffende de circulatiebank een nieuwe bepaling van de hoofdtak der bank wensten vast te leggen. De voorstanders van het vrije geld wilden dat de bank, bekleed als zij is met het uitsluitend uitgifterecht voor de bankbiljetten, « de geldsomloop in Zwitserland derwijze zou regelen dat de koopkracht van de Zwitserse frank standvastig blijft, m.a.w., dat het indexcijfer der prijzen van de meest noodwendige goederen stabiel wordt gehouden ». Zulks zou de Zwitserse munt aan het indexcijfer gekoppeld hebben. Het kenmerk van een dergelijk indexgeld is dat het dan niet meer aan het goud gehecht is. Daar het bankbiljet niet meer gedekt is, zou het tot de rang van een zuivere papiermunt verlaagd zijn. Doel van dergelijke geldpolitiek is in de eerste plaats de prijsstabiliteit of een standvastige koopkracht van de frank in het binnenland. Daarentegen zou het behoud van vaste wisselkoersen onder het stelsel van het indexgeld op het achterplan geschoven worden. Om te vermijden dat in een dergelijk stelsel de wisselkoersen vrijelijk zouden bewegen, dient een starre deviezenreglementering ingevoerd, ten einde ze min of meer stabiel te houden.

Met een verpletterende meerderheid heeft het Zwitserse volk een dergelijke wijziging van de geldpolitiek verworpen. Tegelijkertijd keurde het een tegenvoorstel van de regering goed, dat de grondwettelijke bepalingen betreffende de circulatiebank aanvult, zonder enige wijziging te brengen aan de geldorde die in Zwitserland op het goud berust. Luidens het nieuwe artikel moeten de bankbiljetten in normale tijden inwisselbaar en dientengevolge door het goud gedekt zijn (goud en tegoed op korte termijn). In Zwitserland werd het beginsel zelf van een gouden munt aldus door een volksstemming in de Grondwet opgenomen. Dit land is waarschijnlijk het enige ter wereld dat aldus te werk ging.

Het resultaat van die belangrijke stemming wijst eens te meer op de zeer behoudsgezinde houding van Zwitserland op monetair gebied. De overgrote meerderheid van het volk is gekant tegen geldexperimenten en houdt zich aan de gouden standaard en aan de politiek van de vaste wisselkoersen.

Voorwaarden en doel van de geldpolitiek

Hoofddoel van de Zwitserse geldpolitiek is het behoud van stabiele wisselkoersen. De valutapolitiek is aldus van overwegend belang. Zulks is in overeenstemming met de aard en de belangen van de Zwitserse economie.

Hoofdkenmerk van de Zwitserse economie is het feit dat zij nauwe en velerlei betrekkingen met het buitenland onderhoudt. Zwitserland beschikt o.z.t.z. over geen enkele grondstof en kan niet in toereikende mate het nodige voedsel voor zijn bevolking, noch de nodige grondstoffen voor verwerking voortbrengen. Het land is in ruime mate gedwongen allerlei goederen in te voeren en om deze laatste te kunnen betalen, moet Zwitserland een groot deel zijner fabrikaten uitvoeren. Evenzo zijn de inkomsten uit het vreemdelingenverkeer, naast die uit vele andere dienstprestaties aan het buitenland, onontbeerlijk ter dekking van zijn invoer. De cijfers over de buitenlandse handel tonen duidelijk aan hoezeer het bestaan van de Zwitserse economie op de ruilhandel met het buitenland berust. De gezamenlijke waarde van de Zwitserse buitenlandse handel per hoofd van de bevolking, bereikte in 1950 419 U.S.-dollar. Vergeleken met de andere landen neemt Zwitserland de tweede plaats in onmiddellijk na Canada (433 U.S.-dollar) en is het gevolgd door de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (402 U.S.-dollar). Ver op afstand volgen Groot-Brittannië (268 U.S.-dollar), Frankrijk (146 U.S.-dollar) en de Verenigde Staten (128 U.S.-dollar).

De betrekkingen die Zwitserland met het buitenland op financieel gebied onderhoudt, zijn eveneens van belang. Daar Zwitserland rijk aan kapitaal is, belegt het in normale tijden een deel er van in het buitenland. De opbrengsten van die beleggingen dragen eveneens bij tot betaling van de Zwitserse invoer.

Gelet op het feit dat Zwitserland met nagenoeg alle landen ter wereld economische betrekkingen van bijzonder grote betekenis onderhoudt, heeft zulks voor de Zwitserse munt twee gevolgen. Vooreerst moet zij aan het goud gehecht zijn. De meeste andere landen stellen de waarde van hun valuta ten opzichte van het goud vast, en daar dit metaal heden ten dage meer dan ooit het internationaal betaalmiddel per uitnemendheid is, is het duidelijk dat de gouden standaard voor Zwitserland het best geschikte geldstelsel is. Om die reden is ook het behoud van vaste wisselkoersen van even groot belang voor het land. Stabiele

wisselkoersen zijn hoofdvoorwaarde van een vrij internationaal goederen- en betalingsverkeer. Zij verschaffen een stevige rekenbasis die een onontbeerlijke voorwaarde is voor de ontwikkeling van de uit- en invoer.

De grote betekenis van vaste wisselkoersen werd duidelijk onderstreept in een bijzonder verslag dat de Zwitserse commissie voor economisch onderzoek in 1944 aan die aangelegenheid wijdde. Hierin wordt o.m. het volgende gezegd: in de eerste plaats is het voor de invoerhandel en het vreemdelingenverkeer van het grootste belang te vermijden dat de schommelingen van de wisselkoersen die van de goederenprijzen versterken. Dit nadeel zou des te groter zijn voor die bedrijfstakken waarvan de bedrijvigheid afhankelijk is van kredieten en verbintenissen in buitenlandse deviezen, zoals banken en verzekeringsmaatschappijen die internationale transacties verrichten. De wisselkoersschommelingen zouden niet alleen hun inkomens doch ook hun kapitaal aantasten. Anderzijds zou ook het verloop van de binnenlandse prijzen sterk beïnvloed worden door de bewegingen van de wisselkoersen die het zijn stabiliteit zouden ontnemen; daarbij komt dat die schommelingen, vooral bij de berekening der prijzen, grote moeilijkheden aan de nijverheid zouden berokkenen. Doch ze zouden vooral het internationaal kapitaalverkeer praktisch stilleggen. Algemeen bezien, zou het loslaten van de vaste wisselkoersen betekenen dat het huidige peil van het handelsverkeer in de wereld wordt prijsgegeven, hetgeen Zwitserland zou schaden.

De Zwitserse valutapolitiek, steunend op de stabiliteit van de wisselkoersen, draagt de goedkeuring weg van de overgrote meerderheid van het Zwitserse volk. Zulks bleek duidelijk toen de muntpariteiten in het buitenland en vooral in de herfst van 1949 werden herzien. Zwitserland werd niet medegesleept in de stroom der gelddevaluaties waarin meer dan dertig Staten werden betrokken. Weliswaar heeft Zwitserland in 1936 zijn geldeenheid gedevalueerd, doch die waardevermindering berustte niet op monetaire doch wel op economische overwegingen. De beroering welke die maatregel onder de bevolking verwekte, is thans nog niet geheel geweken. Sindsdien kwam het wel voor dat in sommige kringen gesproken werd over devaluatie, revalorisatie of het loslaten van de vaste wisselkoersen. Dergelijke maatregelen werden echter nooit ernstig in overweging genomen.

Aldus beoogt de Zwitserse geldpolitiek in de eerste plaats de stabiliteit van de wisselkoersen. Doch zij wil eveneens zoveel mogelijk verhinderen dat monetaire invloeden zich op het binnenlandse prijzenpeil doen gelden. Het is duidelijk dat een al te sterke stijging der prijzen het concurrentievermogen kan verzwakken van bedrijfstakken die in Zwitserland op de uitvoer zijn aangewezen, hetgeen eveneens gevolgen voor de valutapolitiek kan met zich brengen. Daarom werden tijdens de tweede wereldoorlog, alsook in de naoorlogsperiode, een reeks maatregelen uitgevaar-

digd op grond van de noodzaak het geldvolume niet buitensporig te laten aangroeien, of het gedeeltelijk te steriliseren ten einde zijn schadelijke gevolgen te verhinderen. Doch in dit verband mag niet uit het oog worden verloren dat de invloed van de geldoverheid op de binnenlandse prijzen zeer beperkt is. Ook in Zwitserland is het prijsverloop in ruime mate van het buitenland afhankelijk.

Wettelijke grondslagen

Onder het stelsel van de gouden standaard, zoals het tot aan de eerste wereldoorlog heerste, was elk wettelijk voorschrift betreffende de valutapolitiek overbodig. Daar de internationale gouden standaard automatisch werkte — hij berustte enerzijds op de verplichting tot terugbetaling der bankbiljetten in goud en anderzijds op de vrije aanmuntung —, konden de wisselkoersen slechts binnen de zeer enge grenzen der goudpunten bewegen. Practisch verkreeg een land vaste wisselkoersen door zich bij de internationale gouden standaard aan te sluiten.

Tot 1926, het jaar waarin de Latijnse Unie ontbonden werd en waartoe ook Zwitserland was toegetreden, kende dit land het stelsel van het bimetalisme. In 1931 koos het de gouden standaard. Doch gelet op de wisselende internationale monetaire verhoudingen, kon toentertijde de invoering van de gouden standaard met omloop van goudmunten niet in overweging worden genomen. Daar echter het beginsel van de terugbetaling der bankbiljetten in goud voorzien was, zij het ook in beperkte vorm, was het probleem van de valutapolitiek opgelost.

Een gewijzigde toestand deed zich voor na de devaluatie van de Zwitserse frank in September 1936. Te dier gelegenheid werd de terugbetaling der biljetten in goud geschorst. Het biljet van de Nationale Bank werd wettig betaalmiddel. Doch de circulatiebank bleef er uitdrukkelijk toe gehouden de wettelijke gouddekking der biljetten te handhaven. Verder werd de geldeenheid niet meer door een vaste verhouding wettelijk aan het goud gekoppeld. Op het ogenblik van die devaluatie kon niet voorzien worden of het devaluatieprocent (30 pCt.) goed gekozen was. Derhalve werd beslist de goudpariteit van de Zwitserse frank binnen een maximum- en minimumgrens te houden, m.a.w. er werd een vlottende pariteit gekozen. Die reglementering en de andere onder-richtingen gegeven tijdens de devaluatie, zijn in 1952 nog van kracht.

Nochtans keurde het Parlement op 16 September 1952 een nieuwe muntwet goed. Zoals verder zal blijken, herstelt deze laatste een vaste goudpariteit voor de Zwitserse frank. De datum van inwerkingtreding van die wet zal later door de Bondsraad vastgesteld worden.

Hoewel de terugbetaling der biljetten geschorst was en het vrije aanmuntingsrecht ten gevolge van de devaluatie in September 1936 practisch niet meer

bestond, bleef de handhaving van vaste wisselkoersen zoals voorheen hoofddoel van de wisselpolitiek. Derhalve was het nodig de beginselen van die politiek wettelijk te bepalen. Hiertoe kreeg de circulatiebank een nauwkeurige taak die vervat is in het voorschrift dat de uiterste pariteiten vaststelt. Die beschikking luidt als volgt : « De Zwitserse Nationale Bank is belast met de handhaving van de goudpariteit van de frank op een waarde begrepen tussen 190 en 215 mgr fijn goud, hetgeen overeenstemt met een gemiddelde devaluatie van de frank gelijk aan 30 pCt. » Naderhand verduidelijkte de overheid dat onder een « devaluatie van ca. 30 pCt. » diende verstaan, een waardevermindering van de frank begrepen tussen 28,5 en 31,5 pCt. t.o.v. de vroegere goudpariteit.

Ten slotte zij vermeld dat Zwitserland toetrad tot de overeenkomst van 25 September 1936, die de monetaire betrekkingen tussen de Verenigde Staten, Engeland en Frankrijk regelde (*Tripartite Agreement*). Op 28 October verbond het zich in een gemeenschappelijke verklaring van de Nationale Bank en de regering het goud tegen een vaste prijs aan te kopen en te verkopen in zijn betrekkingen met de Verenigde Staten, waarbij de aankoopprijs van het goud werd vastgesteld op 4.869,80 frank per kg fijn goud te Bern en de verkoopprijs op 4.973,92 frank per kg fijn te Bern. Die prijzen stemmen overeen met een devaluatie van de frank gelijk aan resp. 29,3 en 30,8 pCt. t.o.v. de vroegere goudpariteit. (Krachtens de muntwet van 3 Juni 1931 was 1 frank = 0,290 fijn goud, d.i. 1 kg fijn goud = 3.444 $\frac{4}{9}$ frank.)

Handhaving van vaste wisselkoersen

De Zwitserse Nationale Bank eerbiedigt haar verplichting tot handhaving van de goudwaarde van de frank door het goud en de deviezen in het betalingsverkeer met het buitenland aan te kopen en te verkopen tegen prijzen en noteringen die met de wettelijke goudwaarde van de frank overeenstemmen. Zulks is evenwel niet van toepassing voor de betalingen met die landen waar het deviezenverkeer vrij is en waar de munt wettelijk door een bepaald goudgewicht is vastgesteld. Die voorwaarden zijn heden ten dage slechts in de Verenigde Staten aanwezig. Hoewel Canada geen deviezenreglementering kent, heeft het elke vaste verhouding van zijn munt tegenover het goud verbroken, toen het besliste de wisselkoersen vrijelijk te laten schommelen. De Zwitserse regering sloot betalings- of clearingakkoorden met tal van landen die een min of meer uitgebreide wisselreglementering handhaven. Hiertoe werden de wisselkoersen door de verdragsluitende partijen in gemeenschappelijk overleg vastgesteld. Onder dergelijke overeenkomsten is het vrije deviezenverkeer uitgesloten. Het vraagstuk van het behoud van stabiele wisselkoersen wordt dan ook niet gesteld. In het raam van die reglementering is het de Zwitserse Nationale Bank die met het betalingsverkeer met de

debiteuren en crediteuren in Zwitserland en met de centrale banken of de bevoegde wisseldiensten in het buitenland belast is. Nochtans oefent zij die taak slechts als lasthebber van de Confederatie uit en er kan hier niet van een eigenlijke deviezenpolitiek worden gesproken.

In overleg met de betrokken buitenlandse circulatiebanken bracht de Zwitserse geldoverheid in October 1949 een kleine aanpassing aan de wisselkoersen voorzien in de bilaterale betalingsovereenkomsten, wegens de talrijke gelddevaluaties die kort voordien hadden plaats gevonden. Hierdoor stegen de overeengekomen wisselkoersen met ongeveer 1 pCt. De bij overeenkomst vastgestelde koersen worden voortaan berekend op de grondslag van een gemiddelde goudprijs van 4.920,63 frank per kg fijn (hetgeen juist overeenstemt met een devaluatie gelijk aan 30 pCt. t.o.v. de vaste pariteit bestaande vóór 1936). Die berekeningswijze (gemiddelde prijs) werd steeds door de andere landen toegepast, terwijl Zwitserland daarentegen steunde op de officiële aankoopprijs, d.i. 4.869,80 frank per kg fijn. Ingevolge het herstel van een — zij het beperkte — deviezenmarkt te Londen, heeft Zwitserland eveneens de marges van de noteringen in het deviezenverkeer met enkele landen, nl. België, Denemarken, Engeland en Zwitserland, verruimd.

Het gereguleerde betalingsverkeer omvat thans vijf en twintig landen waarvan de meeste in Europa. In het eerste halfjaar van 1952 werden 70 pCt. van de Zwitserse invoer en 72 pCt. van de uitvoer verevend onder gereguleerde betalingen. Van de Zwitserse kant is het betalingsverkeer vrij met al de andere landen, doch er kan slechts van een eigenlijke valutapolitiek in het deviezenverkeer met de Verenigde Staten worden gesproken. Immers in al de andere landen, behalve Canada, is het deviezenverkeer aan het overheidstoezicht onderworpen. Alleen in de Verenigde Staten en in Zwitserland zijn de twee voorwaarden vervuld voor een politiek van stabiele wisselkoersen, nl. de vrijheid van wisseltransacties en een bepaalde verhouding tussen de munteenheid en de waarde van het goud.

Daar de Zwitserse frank en de U.S.-dollar elk door een zeker gewicht aan edel metaal bepaald zijn, bestaat er tussen hen een vaste verhouding, de pariteit, die tot grondslag dient van de wisselkoers. Waar de goudpariteit van de dollar vast is — op de grondslag van 35 dollar per ons fijn —, is die van de Zwitserse frank theoretisch veranderlijk (binnen zekere grenzen). Nochtans werd sedert de devaluatie van 1936 nooit gebruik gemaakt van die mogelijkheid om de pariteit van de frank binnen de voorgeschreven grenzen te wijzigen. In werkelijkheid is de goudpariteit van de Zwitserse frank sedertdien vast gebleven, en wel op 30 pCt. beneden de vorige wettelijke pariteit. Zij stemt overeen met een goudgehalte van de frank gelijk aan 203,226 mgr fijn goud of 1 kg fijn goud = 4.920,63 frank. Op die grondslag berekend, is de

dollar 4,3728 Zwitserse frank waard; omgekeerd zijn 100 Zwitserse frank = 22,869 U.S.-dollar.

De handhaving van vaste wisselkoersen betekent echter niet dat elke afwijking ten opzichte van de goudpariteiten, onmiddellijk door aankoop en verkoop van deviezen door de circulatiebank wordt bestreden. Het is onontbeerlijk dat de circulatiebank over een zekere marge beschikt om de onvermijdelijke dagelijkse koersschommelingen toe te laten. De vraag is welke de hoogte- en de laagtegrens van die koersafwijkingen moeten zijn. Onder de zuiver gouden standaard waren die grenzen door de goudpunten bepaald. Het bovenste goudpunt (het gouduitvoerpunt) was de wisselkoers (tussen twee landen met gouden standaard) waarbuiten het voordeliger was goud uit te voeren dan deviezen aan te kopen. Omgekeerd was het onderste goudpunt (het goudinvoerpunt) de wisselkoers waarbuiten het voordeliger was goud in te voeren dan deviezen te verkopen. Aldus kon de waarde van de Zwitserse frank eertijds niet dalen beneden een punt waarop gouduitvoer uit Zwitserland een voordeliger internationale betalingswijze werd dan de aankoop en verkoop van deviezen. Evenzo kon de Zwitserse frank niet in waarde stijgen boven het punt waarop het voordeliger was goud in te voeren dan tegoed in Zwitserse franken aan te kopen. Sedert de afschaffing van de zuiver gouden standaard en het buiten werking stellen van het automatisch internationaal goudverkeer, werden de marges waarbinnen de wisselkoers mag bewegen zonder dat de circulatiebank tot aankoop of verkoop van deviezen gedwongen is, op verschillende wijze geregeld. Wat de wisselkoers van de Zwitserse frank tegenover de dollar betreft, is er een basis voor die marges aanwezig en wel de prijzen waartegen de Zwitserse Nationale Bank goud aankoopt en verkoopt in het raam van het Driedelig Akkoord van 25 September 1936. De aankoopprijs bedraagt 4.869,80 frank en de verkoopprijs 4.973,92 frank per kg fijn goud. Tegenover de prijs van 4.920,63 frank (werkelijke pariteit) overeenstemmend met een devaluatie van juist 30 pCt., betekent zulks een afwijking van ten hoogste 1,03 pCt. voor de aankoop van goud en van 1,08 pCt. voor de verkoop; wordt de berekening op die grondslag gedaan, met bijrekening van de *handling charges* van 1/4 pCt. per ons fijn tegen 35 dollar in de Verenigde Staten geheven, alsook met de vervoerkosten gelijk aan 3/4 pCt. per kg fijn goud tegen 4.920,63 frank, dan komt men voor de U.S.-dollar tot een hoogtegrens van 4,4641 Zwitserse frank en een laagtegrens van 4,2841 frank. Dit stemt overeen met een afwijking van 2,09 pCt. boven en 2,03 pCt. beneden pari (4,3728 frank zonder de *handling charges*, noch de kosten). Die reglementering werd bevestigd in het jaarverslag van de Zwitserse Nationale Bank over het jaar 1949. Hierin lezen wij o.m. : « Berekend op de grondslag van de officiële goudprijzen thans door de Nationale Bank toegepast, bedraagt de aankoopprijs van de dollar

4,28 frank en de verkoopprijs, 4,46 frank. » Na de Septemberdevaluaties in 1949 kondigde de Nationale Bank aan dat het voorlopig niet in haar bedoeling lag de verkoopkoers van de dollar boven de pariteit (4,3728 frank) te laten stijgen. Die verklaring werd gedaan op het ogenblik dat de vrije dollarmarkt werd hersteld, en wel bij het einde van September 1949. Van 1941 tot die datum waren immers zekere beperkingen op het deviezenverkeer met de Verenigde Staten en Zwitserland onontbeerlijk. Sedert einde September 1949 wordt de dollarnotering opnieuw door de markt bepaald, d.w.z. door de vrije werking van vraag en aanbod. Door het aankopen en verkopen van dollars beperkt de Nationale Bank er zich hoofdzakelijk toe de koersen te houden binnen de grenzen voortvloeiend uit bovengenoemde wettelijke voorschriften, d.w.z. de huidige officiële goudprijzen van de Nationale Bank. Sedert 1945 vertoonde de dollar-koers in Zwitserland volgend verloop :

Jaar- of maandgemiddelde	Dollarnotering in Zwitserland (vraag)	Dollarnotering in pCt. van de Zwitserse frank
1945.....	4,290	98,11
1946.....	4,280	97,88
1947.....	4,280	97,88
1948.....	4,280	97,88
1949 (1).....	4,289	98,08
1950.....	4,321	98,82
1951.....	4,335	99,14
1952 Januari.....	4,369	99,91
Februari.....	4,369	99,91
Maart.....	4,358	99,66
April.....	4,345	99,36
Mei.....	4,332	99,07
Juni.....	4,320	98,79
Juli.....	4,302	98,38
Augustus.....	4,293	98,18

(1) Op 23 September 1949 werden de beperkingen op de dollarbetalingen opgeheven.

Beperkingen op de dollarbetalingen tijdens en na de oorlog

In 1940 en 1941 begonnen aanzienlijke goud- en dollarbedragen naar de Zwitserse Nationale Bank toe te vloeien. Dit was een gevolg van de oorlog die repatriëringen op grote schaal van Zwitsers kapitaal, alsook een invoer van buitenlands kapitaal in Zwitserland veroorzaakte. Die beweging werd in Juni 1941 nog versterkt toen de Verenigde Staten het buitenlands tegoed blokkeerden. Daar de deviezenbalans een surplus vertoonde, had zulks een aanhoudende aangroei van het geldvolume ten gevolge, wat des te minder gewenst was daar de goederenschaarste hoe langer hoe nijpender werd. Die omstandigheden hadden er de Nationale Bank toe gedwongen met de banken een *Gentlemen's Agreement* te sluiten, ten einde een zekere reglementering op het aanvaarden van dollars in te voeren, waarbij transfer van kapitaal en kapitaalopbrengsten werd uitgesloten.

Desniettemin vloeiden hoe langer hoe meer dollars naar de circulatiebank toe. Ten gevolge van de sterke

teruggang van de invoer verminderde de dollarvraag. Aldus kocht de Nationale Bank geleidelijk al de dollars aan die de uitvoer opbracht. De goud- en deviezenvoorraad steeg ononderbroken en deed het geldvolume in het binnenland dermate toenemen dat het nodig bleek die dollarregeling door andere maatregelen te verscherpen en wel in hoofdzaak door volgende middelen : enerzijds werden de Zwitserse invoerders verplicht zich bij de circulatiebank de nodige dollars voor de betaling van hun invoer aan te schaffen. Anderzijds werd de dollaropbrengst van de uitvoer naar de dollarlanden alsook naar Canada en Argentinië slechts gedeeltelijk in Zwitserse franken aan de uitvoerders betaald, terwijl het saldo op geblokkeerde rekeningen geplaatst werd, die in de naoorlogsjaren slechts geleidelijk werden vrijgegeven. De dollarbetalingen uit andere landen werden volledig geblokkeerd.

Daar de deviezenbalans voortdurend een batig saldo vertoonde en gelet op de toestand van het geldwezen en de geldmarkt, moest de reglementering op de dollarbetalingen ook in de naoorlogsjaren worden gehandhaafd. Nochtans konden die beperkingen geleidelijk aan verzacht en tenslotte na de buitenlandse devaluaties in de herfst van 1949 geheel opgeheven worden.

De overheidsbeperkingen op de dollarbetalingen leidden tot het ontstaan van een dollarnotering op de vrije markt (markt van de financiële dollar). Die koers, welke naast de aankoop- en verkoopkoers van de Nationale Bank gold, gaf op bepaalde ogenblikken een aanzienlijk disagio t.o.v. de parikoers te zien. Bovendien onderging hij grote schommelingen. Hij verdween op 23 September 1949, toen de vrijheid aan de dollarmarkt werd teruggeschonken. Sindsdien geldt er nog slechts één enkele dollarkoers, die door vraag en aanbod op de markt wordt gevormd.

Betekenis van de monetaire reserves voor de valutapolitiek

Zoals hierboven reeds werd gezegd, wordt de stabiliteit van de wisselkoers van de Zwitserse frank — heden ten dage alleen tegenover de dollar — in beginsel verkregen door de goud- of deviezenverkoop van de circulatiebank al naar gelang het verloop der noteringen. Hiertoe is het volstrekt onontbeerlijk dat de centrale bank over een zekere goud- en dollarvoorraad beschikt. Het spreekt vanzelf dat die voorraad groot genoeg moet zijn opdat de Bank eveneens een aanzienlijke deviezenvraag zou kunnen dekken. Alleen mits die voorwaarde kunnen vaste wisselkoersen, alsook een vrij internationaal betalingsverkeer, bestendig gehandhaafd worden. Nochtans kan wegens het ontbreken van de internationale gouden standaard een snelle en aanzienlijke aangroei van de monetaire reserves een niet verantwoorde geldschepping met zich brengen, die een inflatorische ontwikkeling kan begunstigen. Een aangepaste goud- en deviezenvoor-

raad is aldus een kwestie van maat, die door velerlei factoren bepaald wordt.

In Zwitserland is de circulatiebank er wettelijk toe gehouden een gouddekking gelijk aan tenminste 40 pCt. der uitgegeven biljetten aan te houden. In werkelijkheid is de biljettenomloop, ten bedrage van ca. 4,5 milliard frank, ruim gedekt door de goudvoorraad van de Nationale Bank, daar deze laatste 5,8 milliard frank belooft. De uitgegeven biljetten en de andere dadelijk opeisbare verplichtingen van de Nationale Bank samen zijn ten belope van 93 pCt. door goud en 98 pCt. door goud en deviezen (dollars) gedekt.

Een goudvoorraad van dergelijke omvang kan vrij hoog schijnen, doch er dient bedacht dat Zwitserland wegens zijn sterke afhankelijkheid van het buitenland voor zijn voorziening met producten van eerste noodwendigheid, meer bijzonder verplicht is toereikende monetaire reserves te bezitten. Het moet over aanzienlijke goud- en deviezenvoorraden kunnen beschikken, vooral onder de huidige omstandigheden die plotselinge wijzigingen in het handelsverkeer kunnen teweegbrengen en ook omdat de Zwitserse uitvoer zeer sterk de terugslag van het conjunctuurverloop ondervindt. Verder zij ook in herinnering gebracht dat een deel der monetaire reserves van Zwitserland de tegenwaarde vertegenwoordigt van buitenlands kapitaal dat van oudsher in Zwitserland werd belegd.

Ter gelegenheid van een onderzoek over de nationale begroting, trachtte men onlangs in Zweden te bepalen hoe groot de minimum-goud- en deviezenvoorraad moest zijn om een vrij internationaal betalingsverkeer te kunnen handhaven. Voor Zweden werd die onontbeerlijk geachte minimum-voorraad geschat op één derde van de jaarlijkse invoerwaarde. In Zwitserland zouden de monetaire reserves, uitgaande van het gemiddelde der jaren 1946 tot 1951, volstaan hebben om de noodzakelijke invoer gedurende ongeveer vijftien maanden te betalen. Een dergelijke vergelijking is weliswaar eerder theoretisch en de verhoudingen zijn van het ene land tot het andere vrij verschillend. Niettemin laat zij toe een oordeel te vormen over de betekenis van de monetaire voorraad voor de handhaving van de wisselkoersen.

Terugkeer naar een vaste goudpariteit

Op 16 September 1952 keurde het Zwitserse Parlement een ontwerp goed tot herziening van de muntwet van 3 Juni 1931. De voornaamste beschikking van de nieuwe wet, waarvan de datum van inwerkingtreding door de Bondsraad nog moet vastgesteld worden, is het artikel dat een vaste pariteit voor de frank herstelt : « De waarde van de frank is gelijk aan 63/310 (= 0,20322...) gram fijn goud (1 kg fijn goud = 4.920 40/63 frank) ». Die vaste pariteit vervangt de binnen zekere grenzen veranderlijke pariteit die voorgeschreven is in het besluit van de Bondsraad

waarbij de monetaire maatregelen van 27 September 1936 werden ingevoerd. De nieuwe pariteit stemt overeen met een devaluatie van juist 30 pCt. t.o.v. de vroegere pariteit. Zodoende heeft men alleen een feitelijke toestand die sedert 1936 bestendig gehandhaafd werd, wettelijk bekrachtigd. De nieuwe wet brengt geen enkele wijziging van welke aard ook aan de pariteit.

Bovendien voorziet zij twee nieuwe goudmunten, en wel van 25 frank en van 50 frank, die tot dusver niet bestonden. Een der artikelen voorziet aanmuntning door particulieren. Zulks betekent echter niet dat die nieuwe stukken dadelijk na de inwerkingtreding van de herziene muntwet in omloop zullen gebracht worden. De beslissing zal afhangen van het verloop der internationale monetaire en economische verhou-

dingen. Hetzelfde artikel verstrekt bovendien volgende nadere toelichting: « Zolang de Zwitserse Nationale Bank niet gehouden is tot terugbetaling van haar biljetten in goudmunten, is het aanmuntingsrecht voor particulieren onderworpen aan een machtiging van de Bondsraad. »

Daar de terugbetaling der biljetten aldus geschorst blijft en het vrije aanmuntingsrecht niet mag uitgeoefend worden, blijft de reglementering betreffende de wisselkoerspolitiek van de Nationale Bank van kracht wat de hoogte- en de laagtegrens van de wisselkoers tegenover de dollar betreft. Bedoelde reglementering zal onderzocht worden bij de herziening van de wet op de Nationale Bank die thans wordt uitgewerkt; de juridische grondslagen er van dienen in een toekomstige wet te worden vastgelegd.

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIË

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Septembernummer 1952 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

BORMAN, G. Monsieur Gutt avait-il raison? Les erreurs du Fonds Monétaire International. Faut-il libérer la Belgique du contrôle des changes? Pourquoi? Comment? (*Verviers, Drukkerij Gérard, 1952, 69 blz.*)

DELETRE, G. Le franc et sa couverture en or. (*Revue des Sciences économiques, publication de l'Association des Licenciés et Docteurs sortis de l'École supérieure de sciences commerciales et économiques de l'Université de Liège, Luik, XXVII, n° 94, September 1952, blz. 168-173.*)

Het landbouwkrediet in 1951. (*Statistisch Bulletin, uitgegeven door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, Ministerie van Economische Zaken en Middenstand, Brussel, XXXVIII, n° 9, September 1952, blz. 1362-1366.*)

La Banque du Congo Belge et le privilège de l'émission monétaire dans la colonie (1911-1952). (*Bulletin mensuel d'informations générales et Revue des marchés de la Banque du Congo Belge, Brussel, V, n° 7-8, Juli-Augustus 1952, blz. 1-5.*)

La réforme de l'émission au Congo belge. (*Chambre du Commerce et de l'Industrie du Katanga, Elisabethstad, n° 124, Juli 1952, blz. 16-19.*)

Le crédit organisé par l'Etat au profit des commerçants, artisans et professions libérales. (*Revue internationale des Classes moyennes, Brussel, n° 3-4, 1952, blz. 9-13.*)

2. BEURS- EN SPAARWEZEN

Aspects du problème des investissements. Notre note au Premier Ministre au sujet de la politique du Gouvernement en matière d'investissements. (*Chronique du Conseil économique wallon, Luik, n° 24, September 1952, blz. 9-13.*)

VANDER POORTEN, J. A propos d'une nouvelle société d'investissement. (*Vita, tijdschrift van het Verbond der Belgische Voedingsbedrijven, Brussel, IX, n° 14, 30 September 1952, blz. 927-930.*)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

BORMAN, G. Monsieur Gutt avait-il raison? Les erreurs du Fonds Monétaire International. Faut-il libérer la Belgique du contrôle des changes? Pourquoi? Comment? (*Verviers, Drukkerij Gérard, 1952, 69 blz.*)

DUPONT, J.-A. Facturations partielles et taxe de transmission. (*Etudes économiques, Association des Licenciés de l'Institut supérieur commercial et consulaire à Mons, n° 84-85, Juni-September 1952, blz. 63-66.*)

GEERTS, F. & anderen. De gemeentelijke financiën in de Beneluxlanden. (*Brussel, E. Guyot, 1952, 326 blz.*)

MEISTERHANS, P.-G. Die öffentlichen Finanzen Belgiens Während der Okkupationszeit (1940-1944) und ihre Sanierung nach der Befreiung. (*Bern, Arnaud-Druck, 1951, 119 blz.*)

PRICKEN, J. La convention sur la valeur en douane. (*Etudes économiques, Association des Licenciés de l'Institut supérieur commercial et consulaire à Mons, n° 84-85, Juni-September 1952, blz. 53-61.*)

5. FINANCIËLE ORGANEN BEHEERST DOOR BIJZONDERE WETTELIJKE BESCHIKKINGEN OF GEPLAATST ONDER DE WAARBORG OF DE CONTROLE VAN DE STAAT.

HENRARD, J. Verkeerde wisselstand. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VII, n° 39, 26 September 1952, blz. 2065-2068.*)

Het landbouwkrediet in 1951. (*Statistisch Bulletin, uitgegeven door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, Ministerie van Economische Zaken en Middenstand, Brussel, XXXVIII, n° 9, September 1952, blz. 1362-1366.*)

Le crédit organisé par l'Etat au profit des commerçants, artisans et professions libérales. (*Revue internationale des Classes moyennes*, Brussel, n° 3-4, 1952, blz. 9-13.)

V. P. De maatschappelijke zekerheid der zelfstandige arbeiders. (*V.E.V.-Berichten, tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond*, Antwerpen, XXVII, n° 17, 30 September 1952, blz. 867-873.)

6. WEDERUITRUSTING — STRIJD TEGEN DE WERKLOOSHEID

Algemene telling van de op 15 Mei 1952 vergoede volledig werklozen. (*Statistisch Bulletin, uitgegeven door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, Ministerie van Economische Zaken en Middenstand*, XXXVIII, n° 9, September 1952, blz. 1329-1333.)

Aspects du problème des investissements. Notre note au Premier Ministre au sujet de la politique du Gouvernement en matière d'investissements. (*Chronique du Conseil économique wallon, Luik*, n° 24, September 1952, blz. 9-13.)

De werkloosheid en de arbeidsbemiddeling in Juni 1952. (*Arbeidsblad, orgaan van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg van België*, Brussel, LIII, n° 8, Augustus 1952, blz. 897-908.)

Halfjaarlijkse telling van de vergoede volledig werklozen op 14 November 1952. (*Arbeidsblad, orgaan van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg van België*, LIII, n° 8, Augustus 1952, blz. 909-925.)

MEGOHM. L'Etat employeur. (*Union des Exploitations électriques en Belgique*. Brussel, XXIII, n° 4, September 1952, blz. 44-46.)

Rééquipement et réorganisation des charbonnages. (*Chronique du Conseil économique wallon, Luik*, n° 24, September 1952, blz. 15-23.)

VANDER POORTEN, J. A propos d'une nouvelle société d'investissement. (*Vita, tijdschrift van het Verbond der Belgische Voedingsbedrijven*, Brussel, IX, n° 14, 30 September 1952, blz. 927-930.)

Werkgelegenheid, werkloosheid en volledige werkgelegenheid. (*Tijdschrift van de Dienst voor Algemene Studiën en Documentatie, Ministerie van Economische Zaken en Middenstand*, Brussel, n° 9, September 1952, blz. 34-65.)

ZEGHERS, O. De bestrijding der misbruiken in de werklozensteun. (*V.E.V.-Berichten, tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond*, Antwerpen, XXVII, n° 17, 30 September 1952, blz. 861-866.)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE VERRICHTINGEN

ALBRECHT, K. Die Europäische Zahlungsunion und die Wiedergewinnung der Weltwirtschaft. (*Deutsches Institut für Wirtschaftsforschung, Institut für Konjunkturforschung — Vierteljahrshefte zur Wirtschaftsforschung*, Berlijn, III, 1952, blz. 214-239.)

ENZO BELLI-NICOLETTI. Le bilance europea dei pagamenti in due anni di attività dell'U.E.P. (*Congiuntura Economica, Bolletino di informazioni dell'Istituto per gli studi di economia*, Rome, n° 76-77, 31 Augustus 1952, blz. 5-9.)

La libéralisation des transferts internationaux et l'Union Européenne des Paiements. (*Bancaria, Rassegna dell'Associazione bancaria italiana*, Rome, VIII, n° 7, Juli 1952, blz. 744-750.)

8. FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX

DE BIEVRE, C. Economische Unie tussen « le miracle belge » en « le miracle hollandais ». (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlands Economisch Instituut*, Rotterdam, XXXVII, n° 1844, 24 September 1952, blz. 724-728.)

GEERTS, F. & anderen. De gemeentelijke financiën in de Benelux-landen. (*Brussel, E. Guyot*, 1952, 326 blz.)

Les malaises du Benelux. (*Vita, tijdschrift van het Verbond der Belgische Voedingsbedrijven*, Brussel, IX, n° 14, 30 September 1952, blz. 934-936.)

SCHOKKING, J.-J. Die Union der Benelux-Staaten und die westeuropäische Wirtschaftsunion, in: *Die Wirtschaftsunionen in ihrer Stellung zu den Nationalwirtschaften und zur Weltwirtschaft*, Berlijn, Edwin Runge, 1950, blz. 25-53.

9. SCHUMAN-PLAN

MICHOTTE, F. Les perspectives du charbon en Europe occidentale. (*Etudes économiques, Association des Licenciés de l'Institut supérieur commercial et consulaire à Mons*, n° 84-85, Juni-September 1952, blz. 7-15.)

SCHUMACHER, M.-E.-F. La place du charbon dans l'économie nationale. (*Nations Unies — Commission économique pour l'Europe — Bulletin d'Information sur le Charbon*, I, n° 6, September 1952, bijlage.)

The steel community takes over. (*The Statist*, Londen, CLVI, n° 3890, 27 September 1952, blz. 382-383.)

10. **ALGEMEEN**

De economische toestand van Belgisch-Congo — Beschouwingen omtrent enkele grondstoffen, welke de Kolonie aanbelangen. (*Tijdschrift van de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi, Brussel, I, n° 3, September 1952, blz. 86-91.*)

DELCOURT, L. Le Plan décennal du Ruanda-Urundi. (*Etudes économiques, Association des Licenciés de l'Institut supérieur commercial et consulaire à Mons, n°s 84-85, Juni-September 1952, blz. 17-22.*)

Overzicht van de economische toestand in België op 20 September 1952. (*Tijdschrift van de Dienst*

voor Algemene Studiën en Documentatie, Ministerie van Economische Zaken en Middenstand, Brussel, n° 9, September 1952, blz. 5-15.)

PFEIFFER, G. Strukturwandlungen und Nachkriegs-probleme der Weltwirtschaft Belgiens. (*Kieler Studien, n° 19.*) (*Institut für Weltwirtschaft an der Universität Kiel, 1951, VI-112 blz.*)

VERRIEST, G. Het patrimonium van Belgisch-Congo op 31 December 1949. (*Tijdschrift van de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi, Brussel, I, n° 3, September 1952, blz. 77-84.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — Algemene economische wetgeving
- II. — Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving
- III. — Landbouw
- IV. — Nijverheid
- V. — Arbeid
- VI. — Binnenlandse handel
- VII. — Buitenlandse handel
- VIII. — Verkeerswezen
- IX. — Prijzen en lonen
- X. — Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)
- XI. — Oorlogsschade

I — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Organieke wet van 12 Juli 1952

van de Exploitatiedienst van het Koloniaal Verkeerswezen (Staatsblad, 22-23 September 1952, blz. 6699).

Wet van 1 Augustus 1952

tot erkenning van de Driedelige Commissie voor de

teruggave van het monetaire goud (Staatsblad, 4 September 1952, blz. 6250).

Deze wet richt de handelingsbevoegdheid en de voorrechten en immuniteiten in der Commissarissen der Regeringen van de Verenigde Staten van Amerika, van Frankrijk en van het Verenigd-Koninkrijk Groot-Brittannië en Noord-Ierland, effectieve of plaatsvervangende leden van de Driedelige Commissie voor de teruggave van het monetaire goud.

II — OVERHEIDSFINANCIËN

(INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Ministerieel besluit van 10 Juli 1952

waarbij sommige bepalingen van de wet van 19 Maart 1951 inzake accijnzen in werking worden gesteld (Staatsblad, 24 September 1952, blz. 6734).

Wet van 11 Juli 1952

waarbij op de begroting der gewone uitgaven van Belgisch-Congo voor het dienstjaar 1950, bijkredieten geopend en kredietoverschrijvingen gemachtigd worden (Staatsblad, 22-23 September 1952, blz. 6678).

Wet van 11 Juli 1952

tot goedkeuring van de openingen van bijkredieten en tot vermindering van zekere kredieten geopend voor de buitengewone uitgaven van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi met betrekking tot de dienstjaren 1948, 1949 en 1950 (Staatsblad, 22-23 September 1952, blz. 6683).

Wet van 11 Juli 1952

houdende goedkeuring van het koninklijk besluit van 30 October 1951 waarbij kredietoverschrijvingen bevolen en bijkredieten geopend worden op de begroting der gewone uitgaven van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1950. (Staatsblad, 22-23 September 1952, blz. 6699).

Wet van 11 Juli 1952

tot instelling van een Speciaal en Tijdelijk Wegenfonds (Staatsblad, 28 September 1952, blz. 7046).
(Zie tekst, rubriek VIII.)

Wet van 26 Juli 1952

tot wijziging van het fiscaal régime van de minerale oliën (Staatsblad, 1-2 September 1952, blz. 6214).

Ministerieel besluit van 20 Augustus 1952

betreffende een lening van één milliard frank te sluiten onder 's Rijks waarborg door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid (Staatsblad, 8-9 September 1952, blz. 6363).

Ministerieel besluit van 1 September 1952

waarbij uitstel wordt verleend voor de betaling van de invoerrechten en van de accijns op ingevoerde goederen (Staatsblad, 24 September 1952, blz. 6734).

Ministerieel besluit van 1 September 1952

waarbij uitstel wordt verleend voor de betaling van de accijnzen (Staatsblad, 24 September 1952, blz. 6735).

Koninklijk besluit van 4 September 1952

waarbij de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken er toe gemachtigd wordt, onder Staatswaarborg, een lening van 1 milliard frank aan te gaan (Staatsblad, 28 September 1952, blz. 7049).

Koninklijk besluit van 5 September 1952

tot wijziging van de Algemene Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes (Staatsblad, 18 September 1952, blz. 6587).

Zijn vrij van de bij artikel 60 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taxes gevestigde taxe, de facturen afgeleverd door de aannemer voor de herstelling van bij artikel 11^a van hetzelfde wetboek bedoelde zee- en binnenscheepen.

Koninklijk besluit van 5 September 1952

betreffende een lening van 500 millioen frank te sluiten onder 's Rijks waarborg door de Nationale Maatschappij voor Waterbedeling (Staatsblad, 19 September 1952, blz. 6606).

Ministerieel besluit van 11 September 1952

houdende goedkeuring van een door de Belgische Naamloze Vennootschap tot Exploitatie van het Luchtverkeer onder 's Rijks waarborg te sluiten lening, groot 200.000.000 Congolese frank (Staatsblad, 20 September 1952, blz. 6631).

Koninklijk besluit van 13 September 1952

tot wijziging van de algemene verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes (Staatsblad, 18 September 1952, blz. 6586).

Door dit besluit wordt het bedrag der forfaitaire taxe verminderd tot 2,75 pCt. voor de aan de suikerfabrieken tussen 15 September 1952 en 31 Maart 1953 geleverde suikerbieten.

Koninklijk besluit van 15 September 1952

waarbij de voorwaarden van uitgifte, van volstorting, van rentevoet, van vervalddag en van vervreemdbaarheid der bij artikel 1 van de wet van 26 Juli 1952 beoogde obligaties worden bepaald (Staatsblad, 28 September 1952, blz. 7050).

IV — NIJVERHEID

Koninklijk besluit van 24 Juni 1952

waarbij een jaarlijkse statistiek van de voortbrenging in de kaart- en kamwolspinnerijen wordt voorgeschreven (Staatsblad, 27 September 1952, blz. 6984).

Koninklijk besluit van 12 Juli 1952

tot vaststelling van het minimum-bedrag van de bijdrage die per ton in het Nationaal Waarborgfonds inzake kolenmijnschade dient gestort (Staatsblad, 5 September 1952, blz. 6283).

Ministerieel besluit van 14 Augustus 1952

betreffende het verbod van het gebruik van nikkel en nikkellegeringen (Staatsblad, 24 September 1952, blz. 6646).

Ministerieel besluit van 14 Augustus 1952

betreffende de vervaardiging en het gebruik van sommige nikkel en molybdeen houdende staalsoorten (Staatsblad, 24 September 1952, blz. 6657).

Ministerieel besluit van 14 Augustus 1952

waarbij een maandelijks statistiek van de beweging der voorraden grondstoffen dienstig tot de vervaardiging van veevoeders, voorhanden bij de fabrikanten van deze voeders, voorgeschreven wordt (Staatsblad, 29-30 September 1952, blz. 7097).

Ministerieel besluit van 21 Augustus 1952

houdende vaststelling van het bedrag der premien toegekend aan de instellingen die uit Belgische

melk zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 6 September 1952, blz. 6324).

Ministerieel besluit van 3 September 1952

tot wijziging van het ministerieel besluit van 19 Juli 1952 houdende vaststelling van het bedrag der premien toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 26 September 1952, blz. 3972).

V — ARBEID

Koninklijk besluit van 4 September 1952

waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van het Bouwbedrijf van 26 Juni 1952, tot wijziging van deze van 9 Maart 1951 betreffende het aanvullend anciënniteitsverlof van de arbeiders van het bouwbedrijf tijdens het jaar 1951 verplichtend gemaakt bij het koninklijk besluit van 22 Maart 1951, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 14 September 1952, blz. 6520).

Koninklijk besluit van 5 September 1952

waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van het bouwbedrijf van 26 Juni 1952, betreffende het aanvullend anciënniteitsverlof van de arbeiders van het bouwbedrijf voor het jaar 1952, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 20 September 1952, blz. 6637).

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Handelsovereenkomst

tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en Finland en lijsten A en B, ondertekend op 6 November 1945, te Brussel. — Achtste additioneel protocol bij deze overeenkomst en bijlagen, onder-

tekend te Brussel, op 21 Februari 1952 (Staatsblad, 12 September 1952, blz. 6450).

Ministerieel besluit van 27 Augustus 1952

betreffende de doorvoer van ongeroost ijzerkies (Staatsblad, 10 September 1952, blz. 6396).

VIII — VERKEERSWEZEN

Akkoord tussen België en Frankrijk

inzake het internationaal goederenverkeer over de weg, ondertekend te Parijs, op 21 Maart 1952 (Staatsblad, 6 September 1952, blz. 6307).

Akkoord tussen België en Frankrijk

betreffende de vrijstelling van de verkeersbelasting en van de dagelijkse belasting van toepassing in België op de handelsautomobielen die regelmatig gëmmatriculeerd zijn in Frankrijk en die tijdelijk in België rijden voor het vervoer van personen, dieren, goederen, voorwerpen, gesloten bij wisseling van brieven, gedagtekend op 28 en 30 Juni 1952, te Brussel (Staatsblad, 6 September 1952, blz. 6309).

Wet van 11 Juli 1952

tot instelling van een Speciaal en Tijdelijk Wegenfonds (Staatsblad, 28 September 1952, blz. 7046).

Artikel 1. — Er wordt een « Speciaal en Tijdelijk Wegenfonds » ingesteld om de kosten te dragen van de in artikel 3 van deze wet opgesomde werken.

Het « Fonds » zal op 31 December 1966 ontbonden worden.

Art. 2. — Het « Speciaal en Tijdelijk Wegenfonds » wordt beheerd door de Minister van Openbare Werken.

Art. 3. — Ten laste van het « Speciaal en Tijdelijk Wegenfonds » zullen de hierna vermelde werken worden uitgevoerd, alsmede de onteigeningen waartoe zij aanleiding zullen kunnen geven :

1° de aanleg van het volgend net van autosnelwegen :
Brussel-Oostende, met verlenging naar Frankrijk (Calais);
Brussel-Antwerpen, met verlenging naar Nederland (Amsterdam);
Brussel-Luik, met verlenging naar Duitsland (Berlijn);
Brussel-Namen;

Brussel-Bergen, met verlenging naar Frankrijk (Parijs) en vertakking naar Charleroi;
Luik-Namen-Charleroi-Bergen;
Antwerpen-Gent-Kortrijk, met verlenging naar Frankrijk (Rijsel);
Antwerpen-Hasselt-Luik, met vertakkingen naar Duitsland (de Ruhr en Aken);
Luik-Nederland (Maastricht);
Ringweg van Brussel.

2° de modernisering van de volgende wegen:

Brussel-Mechelen-Antwerpen;
Antwerpen-Turnhout;
Brussel-Leuven-Diest-Leopoldsburg;
Diest-Hasselt;
Mechelen-Leuven-Hamme-Mille tot aan de autosnelweg Brussel-Luik;
Leuven-Tienen-St-Truiden-Luik-Fléron-Micheroux tot aan de autosnelweg Brussel-Luik-Duitsland;
Waver-Gembloux-Namen-Marche-Bastenaken-Aarlen naar Luxemburg;
Brussel-Charleroi-Philippeville-Couvin naar Rocroi;
Brussel-Bergen-Bois-Bourdon naar Maubeuge;
Brussel-Aat-Doornik;
Brussel-Ninove-Ronse-Kerkhove-Kuurne;
Brussel-Aalst-Gent-Maldegem-Brugge-Blankenberge;
Luik-Pépinster-Verviers;
Pépinster-Spa;
Luik-Aywaille-Bastenaken, met vertakking Beaufays-Louveigné;
Luik-Tilff-Esneux-Comblain-au-Pont;
Weg naar Condroz, van Luik naar Quatre-Bras (splitting van de wegen naar Marche en naar Dinant), met vertakking naar Esneux;
Luik-Hoei-Andenne-Namen;
Namen-Wépion-Yvoir-Dinant-Beauraing;
Namen-Nijvel;
Charleroi-Bergen-Hornu-Quiévrain;
Charleroi-Fleurus;
Lodelinsart-Gilly-Châtelet;
Châtelet-Marcinelle-Marchienne-au-Pont;
Charleroi-Montignies-sur-Sambre;
Bray-La Louvière;
Rœulx-Nimy-Baudour-Grandglise-Barry;
Knokke-Maldegem-Deinze-Oudenaarde-Ronse;
Oudenaarde-Nederbrakel;
Sint-Niklaas-Temse-Willebroek;
Sint-Niklaas-Dendermonde-Aalst;
Antwerpen-Gent-Kortrijk-Menen-Ieper-Veurne-De Panne;
Deinze-Tielt-Diksmuide-Veurne;
Gent-Meulestede;
Doornik-Kortrijk-Ingelmunster-Waardamme-Loppem (autosnelweg);
De Panne-Oostende-Knokke.

3° de aanleg van de buitenomwegen en ringwegen rond de op de voornoemde trajecten gelegen steden en van de aansluitingswegen aan de autosnelwegen.

Art. 4. — De middelen waarover het « Speciaal en Tijdelijk Wegenfonds » beschikt, zijn:

1° het bedrag van een jaarlijkse dotatie van 850 miljoen frank, uitgetrokken op de buitengewone begroting;

2° de opbrengst van leningen die zullen aangeaan worden ten bate van het « Fonds » overeenkomstig de door de Koning vast te stellen modaliteiten.

Die middelen worden ter beschikking van het « Fonds » gesteld door overschrijving op een speciaal artikel, dat zal worden uitgetrokken op de begroting voor orde van elk der dienstjaren 1952 tot 1966 en waarop de uitgaven voor de in artikel 3 vermelde werken en onteigeningen zullen aangerekend worden.

Art. 5. — Ieder jaar zal de regering aan de Kamers rekening en verantwoording doen van het gebruik van het « Speciaal Fonds » ingesteld bij deze wet.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's lands zegel bekleed en door het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt worde.

Organieke wet van 12 Juli 1952

van de *Exploitatiedienst van het Koloniaal Verkeerswezen* (Staatsblad, 22-23 September 1952, blz. 6699).

Koninklijk besluit van 29 Juli 1952

tot vaststelling van de vergoedingen en compensaties voor het laden en lossen van binnenschepen uitgevoerd 's nachts, 's Zondags of op een wettelijke feestdag of gedurende meer dan acht uren. — *Erratum* (Staatsblad, 18 September 1952, blz. 6596).

Koninklijk besluit van 19 September 1952

houdende goedkeuring van een wijziging aan het bijzonder reglement van het openbaar entrepot te Antwerpen (Staatsblad, 25 September 1952, blz. 6766).

IX — PRIJZEN EN LONEN

Koninklijk besluit van 14 Juli 1952

waarbij de beslissing van 7 Maart 1952 van het Nationaal Paritair Comité van de handel in voedingswaren betreffende de vaststelling van de minima-lonen in de kleinbakkerijen en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 5 September 1952, blz. 6292).

Koninklijk besluit van 22 Juli 1952

waarbij wordt bindend gemaakt de beslissing van 11 Juni 1952 van het Nationaal Paritair Comité van de handel in voedingswaren tot verlenging, voor een periode van acht maanden, van de geldigheidsduur der overeenkomst van 20 April 1951 van

hetzelfde comité, bindend gemaakt bij koninklijk besluit van 15 October 1951, en betreffende de koppeling van de lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen (Staatsblad, 5 September 1952, blz. 6294).

Koninklijk besluit van 30 Juli 1952

waarbij de beslissingen van het Gewestelijk Paritair Comité van de steenbakkerijen der Rupelstreek van 5 Mei 1952 betreffende de koppeling van de minima-lonen in de steenbakkerijen der Rupelstreek, aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen worden bindend gemaakt (Staatsblad, 11 September 1952, blz. 6430).

Koninklijk besluit van 7 Augustus 1952

waarbij de beslissing van 11 Juni 1952 van het Nationaal Paritair Comité van de handel in voedingswaren, betreffende de toekenning van een uitzonderlijke premie aan de arbeiders en arbeidsters van de handel in voedingswaren, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 11 September 1952, blz. 6431).

Koninklijk besluit van 7 Augustus 1952

waarbij bindend worden gemaakt de beslissingen van 4 Februari 1952 van het Nationaal Paritair Comité van de kleding en aanverwante bedrijven, betreffende de vaststelling van de minima-lonen van de arbeiders en arbeidsters te werk gesteld in de strijkondernemingen, de ondernemingen van verven en ontvetten, alsmede de bijmagazijnen ervan en koppeling van de lonen derzelfde arbeiders en arbeidsters aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 11 September 1952, blz. 6433).

Koninklijk besluit van 4 September 1952

waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van de bouwbedrijven van 1 Juli 1952, tot afwijking van de beslissing van 9 November 1950,

bindend gemaakt bij koninklijk besluit van 1 Februari 1951 en betreffende de koppeling der loonschaal aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, wordt bindend gemaakt (Staatsblad, 14 September 1952, blz. 6517).

Koninklijk besluit van 4 September 1952

waarbij wordt bindend gemaakt de beslissing van 11 Juni 1952 van het Nationaal Paritair Comité van de handel in voedingswaren tot verlenging, voor een periode van acht maand, van de geldigheidsduur der bepalingen betreffende de koppeling van de minima-lonen in de kleinbakerij aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, voorzien in de beslissing van 30 October 1951 van hetzelfde Comité, en bindend gemaakt bij koninklijk besluit van 31 Januari 1952 (Staatsblad, 14 September 1952, blz. 6519).

Koninklijk besluit van 4 September 1952

waarbij de beslissing van 20 Mei 1952 van het Nationaal Paritair Comité van het hotelbedrijf betreffende de vaststelling van de minima-lonen van het keukenpersoneel, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 20 September 1952, blz. 6635).

X — SOCIALE WETGEVING

(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Koninklijk besluit van 29 Mei 1952

tot wijziging en aanvulling van het besluit van de Regent van 8 Maart 1948 betreffende de medische en pharmaceutische kosten inzake arbeidsongevallen (Staatsblad, 28 September 1952, blz. 7061).

Koninklijk besluit van 3 September 1952

tot wijziging van het organiek besluit van de Regent van 26 Mei 1945 betreffende de inrichting van de Rijksdienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid (Staatsblad, 4 September 1952, blz. 6257).

XI — OORLOGSSCHADE

Ministerieel besluit van 11 Maart 1950

waarbij, inzake oorlogsschade aan private goederen, de coëfficiënten worden vastgesteld die op het kadastraal inkomen voor de schatting van de gebouwde en ongebouwde onroerende goederen moeten toegepast worden (Staatsblad, 25 September 1952, blz. 6774).

Wet van 18 Juli 1952

strekken tot verwezenlijking van zekere aanpassingen inzake het herstel te verlenen aan de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 (Staatsblad, 7 September 1952, blz. 6331).

Wet van 24 Juli 1952

tot het verwezenlijken van sommige aanpassingen inzake het herstel te verlenen aan de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1914-1918 (Staatsblad, 7 September 1952, blz. 6332).

Koninklijk besluit van 4 Augustus 1952

betreffende de vaststelling, inzake oorlogsschade aan woongebouwen, van de integrale vergoedingscoëfficiënten welke van toepassing zijn voor de periode van 1 Juli 1952 tot en met 31 December 1952 (besluit n° 19) (Staatsblad, 25 September 1952, blz. 6770).

Wet van 5 Augustus 1952

houdende : a) herziening van de uitzonderlijke bepalingen van de besluitwet van 27 Februari 1947, houdende wijziging der koninklijke besluiten van 7 en 8 Augustus 1939 over de onderlinge zeeverzekeringen tegen oorlogsrisico, en b) abatement op de terugbetaling van het bedrag der premiën voor verzekering tegen gewoon risico en oorlogsrisico, voorgeschoten door de Regie van het Zeewezen voor de tijdens de oorlog naar Groot-Brittannië uitgeweken vissersvaartuigen (Staatsblad, 1-2 September 1952, blz. 6245).

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

Tabel 17 — Emissies van nijverheids- en handelsvennootschappen.
Retrospectieve tabel.

De voorstelling werd gewijzigd ten einde de Belgische maatschappijen van de Kongolese te scheiden.

Daarentegen werd voor de oprichting van vennootschappen geen onderscheid meer gemaakt naar de rechtsvorm van de vennootschap.

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt.)

TIJDVAK	OFFICIËLE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË													CALLGELD	
	Disconto					Beleningen van en voorschotten op (*)							Mobilisatie van speciale rekeningen E. B. U. (besluiten 22-3-52 en 26-7-52)	In verrekingskamer	Buiten verrekening
	Bankaccepten en geaccepteerde documentaire wissels vooraf door de N. B. B. gevisieerd		Geaccepteerde wissels		Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden	Vijfjarige Schatkistcertificaten (1941) 3 1/2 %	Andere overheidsfondsen			
	wegens goederen uitvoer	wegens goederen invoer	bij een bank gedomiceleerd	niet bij een bank gedomiceleerd											
1950 Jaargemiddelde	2,73	3,42	3,42	3,67	4,67	5,17	2,—	2,1875	2,375	5,17	(1)5,—	5,17	—	1,25	1,25
1951 Jaargemiddelde	3,54	3,54	3,54	3,88	4,88	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Maandgemiddelde :															
1951 Juli (van 5 Juli af)	3,50	3,50	3,50	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Augustus	3,50	3,50	3,50	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Sept. (van 13 Spt. af)	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
October	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
November	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
December	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
1952 Januari	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Februari	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Maart	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
April	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Mei	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Juni	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Juli	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Augustus	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	3,50	1,25	1,25
September	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	3,50	1,25	1,25

N. B. — De warrants worden gediscoonteerd tegen het tarief der bij een bank gedomiceleerde accepten.

(1) Gemiddelde van de eerste zeven maanden.

(*) Quotiteit van het voorschot in September 1952 :

Schatkistcertificaten uitgegeven op korte termijn	95 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1947)	90 pCt.
Obligaties 4 1/2 pCt. Lening van 1951	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1948)	90 pCt.
Obligaties 4 1/2 pCt. Lening van 1952 op 10 jaar	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten 1949	90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd (1942)	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten 1950 Belgisch Congo	90 pCt.
4 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar looptijd (1943)	90 pCt.	Obligaties 4 pCt. 1950-1960 Belgisch Congo	90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd (1944)	90 pCt.	Obligaties 3 1/2 pCt. Muntsaneringsslening 1 ^e reeks	90 pCt.
		Ander overheidspapier	80 pCt.

II — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTENKAS

TIJDVAK	Banken — Depositorrekeningen (*)					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)			Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid
	onmiddellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 50.000 (1)	fr. 50.001 tot 100.000 (2)	boven fr. 100.000 (3)	Depositorrek. op één jaar
1950 Jaargemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
1951 Jaargemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maandgemiddelde :									
1951 Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
1952 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50

(*) Gemiddelde van vier banken.

Vanaf Maart 1952, met terugwerkende kracht tot 1 Januari 1952, behalve wat de rekeningen betreft welke sinds deze laatste datum vereffend werden: (1) fr 75.000 — (2) fr 75.001 tot fr 150.000 — (3) boven fr 150.000.

VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

9

I — NOTERING DER EDELE METALEN

TIJDVAK	GOUD				ZILVER			
	LONDEN sh. en d. per oz. fijn	NEW-YORK dollars per oz. fijn	BOMBAY		LONDEN d. per oz. fijn	NEW-YORK cents per oz. fijn	BOMBAY	
			Roepieën en annas per Fine Tola	Omrekening in sh. en d. per oz. fijn			Roepieën en annas per 100 Fine Tola	Omrekening in pence per oz. fijn
1938 31 December	149/7 1/2	35			(1) 20,06	42,75		
1950 30 December	248/0	35	112.11	450/9	70,00	80,00	187. 2	90
1951 31 December	248/0	35	105.11	422/9	77,00	88,00	187.10	90
Maandgemiddelde :								
1951 Juli	248/0	35	113. 3	452/9	78,50	90,16	194. 9	93
Augustus	248/0	35	113.13	455/3	78,50	90,16	188.12	91
September	248/0	35	111. 2	444/6	78,50	90,16	187. 7	90
October	248/0	35	107.14	431/6	77,00	88,15	185. 5	89
November	248/0	35	107. 8	430/0	77,00	88,00	185. 0	89
December	248/0	35	105. 6	421/6	77,00	88,00	185.15	89
1952 Januari	248/0	35	105.14	423/5	77,00	88,00	190.14	92
Februari	248/0	35	104. 3	416/9	77,00	88,00	190. 0	91
Maart	248/0	35	89. 5 (2)	357/3	77,00	88,00	164. 6 (2)	75
April	248/0	35	90.13	363/2	77,00	88,00	160. 2	77
Mei	248/0	35	91. 3	364/9	74,89	85,44	164. 3	79
Juni	248/0	35	88. 1	352/3	72,50	82,75	153.14	74
Juli	248/0	35	89.10	358/6	72,62	82,89	159. 7	77
Augustus	248/0	35	91. 3	364/9	73,00	83,25	160. 9	77
September	248/0	35	90. 8	362/0	73,00	83,25	160.15	77

(1) Notering per stand. oz.

(2) Gemiddelde van 17 tot 31 Maart 1952, daar de markt gesloten was van 4 tot 15 Maart 1952.

N. B. — 1 oz. troy = 31,1035 gram; 1 tola = 11,6638 gram; 1 roepie = 16 annas; 1 roepie = 18 pence.

II — OFFICIELE WISSELKOERSEN PER 31 OCTOBER 1952

vastgesteld door de Nationale Bank van België
krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944
(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)
(Belgische franken)

10

VALUTA	Contractuele of gemiddelde koers	Transfers	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers
100 Nederlandse gulden	1.315,7908	1.314,—	1.317,—
1 Zweedse kroon	9,6652	9,64	9,69
1 deutsche Mark	11,90475	11,88	11,93
100 Congolese frank	—	100,—	100,—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—
1 Deense kroon	7,2389	7,21	7,26
1 Noorse kroon	7,—	6,98	7,02
100 Tsjechoslowaakse kroon	100,—	99,70	100,30

OFFICIELE WISSELKOERSEN

vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers
(Belgische franken)

Tijdvak	100 Zwitserse frank	1 U.S.-dollar	100 Franse frank	1 Canadese dollar	1 pond sterling	100 Escudos
1950 Jaargemiddelde	1.161,88	50,21	14,35 (1)	46,62 (2)		
1951 Jaargemiddelde	1.155,38	50,34	14,27	47,76		
Maandgemiddelde :						
1951 Augustus	1.146,85	50,28	14,22	47,50		
September	1.147,23	50,32	14,21	47,61		
October	1.152,10	50,40	14,27	47,99		
November	1.147,18	50,40	14,30	48,32		
December	1.143,96	50,40	14,30	49,08	140,14 (3)	
1952 Januari	1.143,28	50,40	14,26	50,12	140,02	
Februari	1.143,79	50,40	14,19	50,34	139,63	
Maart	1.143,26	50,40	14,25	50,57	139,69	
April	1.144,25	50,40	14,30	51,37	140,03	
Mei	1.145,21	50,40	14,30	51,22	139,98	
Juni	1.145,23	50,40	14,30	51,47	139,91	
Juli	1.145,28	50,38	14,29	51,99	139,44	173,83 (4)
Augustus	1.145,35	50,28	14,28	52,30	139,48	174,—
September	1.144,64	50,19	14,28	52,31	139,98	173,99
October	1.144,68	50,08	14,29	51,96	140,10	174,—

(1) Gemiddelde van 19 Juni tot 31 December 1950.

(2) Gemiddelde van 26 Juni tot 31 December 1950.

(3) Gemiddelde van 17 tot 31 December 1951.

(4) Gemiddelde van 7 tot 31 Juli 1952.

KAPITAALMARKT

I — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

AARD DER EFFECTEN	Notering voor	NOTERING PER				
		3 Juni 1952	1 Juli 1952	1 Augustus 1952	1 Sept. 1952	1 October 1952
I. — Rechtstr. Belgische binnenl. Staatsschuld (Rente bij te rekenen).						
2 ½ pCt. Schuld	100,—	53,20	53,20	53,10	53,15	53,40
3 pCt. Schuld, 2 ^o reeks (1) (2)	100,—	87,65	87,65	87,50	87,70	88,05
3 ½ pCt. Schuld 1937 (1) (2)	100,—	78,95	79,—	79,15	79,15	79,25
3 ½ pCt. Schuld 1943 (1) (2)	100,—	76,65	76,60	77,—	77,15	77,25
3 ½ pCt. Muntsaneringslening 1 ^o reeks (paar)	100,—	—	—	99,40	99,80	99,80
3 ½ pCt. Muntsaneringslening 1 ^o reeks (onpaar)	100,—	—	—	98,25	98,65	98,75
4 pCt. Geüficeerde Schuld	100,—	88,65	88,45	89,—	89,45	89,85
4 pCt. Bevrijdingslening, 1945 (2)	100,—	86,65	86,50	87,50	88,—	88,15
4 ½ pCt. Lening, 1951 (2)	100,—	96,75	96,75	96,80	96,85	97,15
4 ½ pCt. Lening, 1952, op 10 jaar	100,—	—	—	—	—	96,60
3 ½ pCt. met ten hoogste 15 jaar looptijd Schatkistcertificaten, 1942, 1 ^o reeks (1)(2)	100,—	107,—	107,—	107,—	107,—	107,—
3 ½ pCt. met ten hoogste 15 jaar looptijd Schatkistcertificaten, 1943 (1) (2) (3)	100,—	104,50	103,85	104,80	104,80	105,60
3 ½ pCt. Tienjaarschatkistcertificaten, 1944, 1 ^o reeks (1) (2)	100,—	99,45	99,20	99,65	100,—	100,15
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1947 (2)	100,—	99,95	99,95	100,—	100,20	100,85
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1948 (2)	100,—	101,75	101,75	102,80	102,65	102,40
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1949 (2)	100,—	97,85	97,—	98,30	99,—	99,10
4 pCt. Lotenlening 1933	1.050,—	1.003,—	1.004,—	1.010,—	1.008,—	1.016,—
4 pCt. Lotenlening 1938	500,—	461,—	463,—	467,—	468,—	471,—
Lotenlen. 1941 (3 pCt. tot 1946; 3 ½ pCt. van 1946 tot 1951; daarna 4 pCt.)	1.000,—	894,—	890,—	892,—	899,—	908,—
II. — Indirecte Staatsschuld en door de Staat gewaarborgde schuld (Rente bij te rekenen).						
4 pCt. Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	478,—	481,—	482,—	482,—	485,—
Lening tot Wederopb. 1 ^o schijf 1947 (2 pCt. tot 1957; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	983,—	984,—	985,—	985,—	988,—
Lening tot Wederopb. 2 ^o schijf 1949 (2 pCt. tot 1958; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	1.000,—	1.001,—	1.002,—	1.003,—	1.004,—
Lening tot Wederopb. 3 ^o schijf 1950 (2 pCt. tot 1960; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	1.004,—	1.004,—	1.008,—	1.010,—	1.010,—
6 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. (Zwits. schijf) (1) (2)	500,—	547,—	547,—	541,—	554,—	558,—
6 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. (Ned. schijf) (1) (2)	500,—	536,—	539,—	541,—	544,—	549,—
6 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. (Belg. schijf) (1) (2)	500,—	444,—	440,—	437,—	442,—	449,—
(*) 3 pCt. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen. coup. Januari-Juli (1) (2) (4)	100,—	62,45	62,35	62,40	62,35	62,60
4 pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1950 (2)	100,—	97,40	97,45	98,10	98,35	98,40
4 pCt. Tienjaarslening van het Beheer van Telegraaf en Telefoon 1952 (2)	100,—	—	—	96,95	97,—	97,05
4 pCt. Vijf- of tienjaarslening v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1950 2 ^o reeks (2)	100,—	95,55	95,90	96,90	97,35	97,30
4 ½ pCt. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1952-1962 (2)	100,—	—	—	96,25	97,—	97,05
4 ½ pCt. Tienjaarslening v.d. Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid 1951(2)	100,—	96,05	96,10	96,40	96,65	96,75
4 ½ pCt. Tienjaarslening v.d. Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid 1952(2)	100,—	96,05	96,10	96,80	97,—	97,05
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteeloos : Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	212,—	210,—	209,—	210,—	209,—
<i>Rente bij te rekenen :</i>						
3 pCt. Koloniale Schuld 1904 (1) (2)	100,—	70,10	70,—	70,—	70,—	70,10
4 pCt. Koloniale Schuld 1936	100,—	92,70	92,70	92,75	92,80	92,85
(*) 3 ½ pCt. Koloniale Schuld 1937	100,—	82,90	83,—	83,—	83,—	83,85
4 pCt. Koloniale Schuld 1950-60 (2)	100,—	100,60	99,45	99,45	99,65	99,75
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1950 (2)	100,—	101,15	101,—	101,40	101,60	102,—

(*) De coupons van bovengenoemde leningen zijn belastingvrij; de coupons waarop 2 pCt. belasting wordt betaald, zijn met een sterretje getekend.
 (1) Effecten waarover een operatie in uitvoering is, krachtens de besluiten van 6 October 1944.
 (2) Effecten na 6 October 1944 gecreëerd.
 (3) De rentevoet werd met ingang van 14 October 1948 op 4 pCt. gebracht.
 (4) Leningen van 1930, 1931, 1932, 1934, 1935 en 1936.

II — MAANDINDEXCIJFERS DER AANDELENNOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

15

DATUM	Algemeen indexcijfer	Verzekeringsmaats., banken, beleggingsmaat.	Onroerende en hypoth. ondern. Hotelbedrijven	Tramwegen en buurt- en buurtspoorwegen	Trusts van tramweg- en electriciteits-ondernemingen	Gas- en electriciteits-ondernemingen	Metaal- en industrieën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkolennijn- en cokesoovens	Spiegelglas-fabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdenijverheid	Koloniale ondernemingen	Voeding	Diverseen
Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand																	
1952 1 September	100	100	100	101	102	100	103	94	99	101	99	97	102	97	98	101	104
1 October	98	102	98	96	95	95	100	96	94	98	95	95	98	98	97	99	99
Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938 = 100																	
1951 1 Augustus	205	168	107	60	84	176	193	227	169	230	89	119	191	212	401	151	182
3 September	214	178	108	71	89	182	198	254	175	240	90	119	191	212	422	158	185
1 October	223	187	108	72	90	187	204	266	181	262	93	114	204	225	440	153	197
2 November	230	194	111	72	95	190	204	291	193	240	92	114	206	230	465	155	208
3 December	234	203	106	68	97	194	205	294	196	245	91	109	204	226	471	160	217
1952 2 Januari	250	224	119	74	106	198	227	340	213	262	94	101	221	220	501	161	229
1 Februari	254	225	128	81	110	209	226	360	217	255	87	102	227	224	503	163	245
3 Maart	230	209	121	76	98	195	210	304	193	245	84	91	214	207	444	160	222
1 April	227	207	118	74	99	198	205	289	187	239	80	81	207	186	438	145	227
2 Mei	222	201	116	73	95	192	201	283	175	232	73	75	198	177	435	144	222
3 Juni	222	202	116	69	94	188	199	264	168	223	64	72	198	174	448	140	226
1 Juli	228	207	115	67	92	188	201	280	175	228	66	67	186	174	466	139	236
1 Augustus	237	220	120	71	95	195	209	296	182	242	67	75	194	185	482	141	241
1 September	236	219	120	72	97	195	216	278	181	245	66	73	197	180	474	142	250
1 October	231	224	118	69	92	186	216	266	170	234	63	69	194	177	462	141	248

III — OMZET TER BEURZE VAN BRUSSEL

15

Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

TIJDVAK	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (millioenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (millioenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (millioenen frank.)
1950.....	246	191	180	14.734	11.698	14.925	11.878
1951.....	246	194	180	19.240	20.658	19.434	20.838
1951 Juli.....	20	14	13	1.005	1.137	1.019	1.150
Augustus.....	21	12	11	1.277	1.507	1.289	1.518
September.....	20	12	11	1.694	1.981	1.706	1.992
October.....	23	21	19	2.452	2.981	2.473	3.000
November.....	20	18	16	1.366	1.870	1.384	1.886
December.....	18	14	13	1.562	2.211	1.576	2.224
1952 Januari.....	22	18	17	2.657	3.599	2.675	3.616
Februari.....	21	15	14	1.838	2.623	1.853	2.637
Maart.....	21	13	12	1.286	1.756	1.299	1.768
April.....	20	13	12	917	1.167	930	1.179
Mei.....	19	11	10	905	1.227	916	1.237
Juni.....	20	13	12	1.059	1.324	1.072	1.336
Juli.....	22	15	14	1.082	1.394	1.097	1.408
Augustus.....	20	12	11	948	1.217	960	1.228
September.....	22	12	11	1.080	1.472	1.092	1.483

IV — NOTERINGEN EN RENDEMENT DER VOORNAAMSTE TYPEN
VAST RENDERENDE EFFECTEN

16

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN									OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen	
	Koers				Rendement (t. o. v. de koers alleen)					Gemiddelde beurswaarde	Gemiddeld nettorendement
	I	II	III	IV	I	II	III	IV			
	Geünific. Schuld 4 pCt.	Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	Provinc., steden en gemeenten 4 pCt.	Nijverheids- en handels-ondernemingen 4 pCt. 4 ½ pCt.	Geünific. Schuld 4 pCt.	Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	Provinc., steden en gemeenten 4 pCt.	Nijverheids- en handels-ondernemingen 4 pCt. 4 ½ pCt.			
1951 1 Augustus ...	86,15	91,45	90,01	86,18 93,85	4,64	4,37	4,44	4,65 4,80	92,04	4,75	
3 September ...	86,65	91,40	89,70	86,06 95,01	4,62	4,38	4,46	4,60 4,74	92,78	4,71	
1 October ...	87,—	91,55	89,86	87,17 95,15	4,60	4,37	4,45	4,59 4,73	93,03	4,69	
2 November ...	87,—	91,60	89,96	86,40 93,60	4,60	4,37	4,44	4,63 4,81	91,74	4,76	
3 December ...	86,80	91,50	89,92	86,06 93,94	4,61	4,37	4,45	4,65 4,79	91,88	4,75	
1952 2 Januari ...	87,05	92,35	89,93	87,57 94,12	4,60	4,33	4,45	4,57 4,78	92,47	4,72	
1 Februari ...	87,25	92,30	v 87,08	v 88,39 v 94,69	4,58	4,33	v 4,59 v 4,53	v 4,75 v 4,75	v 93,87	v 4,73	
3 Maart ...	87,60	92,40	v 87,15	v 88,13 v 94,55	4,57	4,33	v 4,59 v 4,54	v 4,76 v 4,74	v 93,72	v 4,74	
1 April ...	88,05	92,70	v 87,22	v 88,86 v 94,98	4,54	4,31	v 4,59 v 4,50	v 4,74 v 4,74	v 94,10	v 4,72	
2 Mei ...	88,40	92,65	v 87,28	v 89,— v 94,55	4,52	4,32	v 4,58 v 4,49	v 4,76 v 4,76	v 93,91	v 4,73	
3 Juni ...	88,65	92,70	v 87,30	v 89,11 v 95,04	4,51	4,32	v 4,58 v 4,49	v 4,73 v 4,73	v 94,33	v 4,71	
1 Juli ...	88,45	92,70	v 87,31	v 88,60 v 94,96	4,52	4,32	v 4,58 v 4,51	v 4,74 v 4,74	v 94,10	v 4,72	
1 Augustus ...	89,—	92,75	v 87,42	v 89,75 v 96,10	4,49	4,31	v 4,58 v 4,46	v 4,68 v 4,68	v 95,01	v 4,68	
1 September ...	89,45	92,80	v 87,51	v 89,73 v 95,90	4,47	4,31	v 4,57 v 4,46	v 4,69 v 4,69	v 95,01	v 4,67	
1 October ...	89,85	92,85	v 87,71	v 90,28 v 95,645	4,45	4,31	v 4,56 v 4,43	v 4,70 v 4,70	v 94,95	v 4,68	

N. B. — Voor de samenstelling : zie Maartnummer 1939, op blz. 193.

Retrospectief overzicht

(millioenen franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN			KAPITAALSVERHOOGINGEN				OBLIGATIE-UITGIFTEN		Gezamenlijke uitgiften	UITGIFTEPREMIËN (1)	STORTINGEN ANDEERE DAN IN GELD			Netto uitgiften (4)
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Nominaal bedrag		Bijvoeging van reserves (2)	Inbreng in natura (3)		

A — Belgische vennootschappen (naamloze en commanditaire op aandelen, personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)

1950.....	2.303	1.490	1.382	780	5.815	7.921	7.219	53	1.066	10.477	2,6	1.142	6.378	2.148
1951.....	1.836	1.425	1.260	799	5.805	6.196	5.731	92	2.563	10.184	113,1	1.348	3.876	4.443
1951 7 eerste maand.	1.062	732	678	443	3.859	3.300	2.981	25	1.472	5.504	107,4	527	1.968	2.743
1952 7 eerste maand.	1.306	1.070	898	479	7.236	5.306	4.715	24	2.112	8.488	39,8	646	3.550	3.562
1951 Juni.....	146	111	103	84	974	974	943	3	33	1.118	0,1	73	821	185
Juli.....	121	154	147	59	118	159	151	2	60	373	0,7	116	119	124
Augustus..	134	72	68	27	46	89	86	3	42	203	0,1	51	60	85
September..	118	124	95	51	199	363	351	3	125	612	1,0	148	233	191
October....	156	95	85	67	238	370	354	2	65	530	—	35	307	162
November..	147	138	94	66	153	182	162	4	185	505	0,7	71	121	250
December..	219	263	241	145	1.312	1.892	1.797	—	—	2.155	4,0	188	1.517	337
1952 Januari..	200	129	124	45	2.590	1.209	964	3	1.160	2.498	0,5	86	708	1.455
Februari..	219	178	147	44	62	59	50	6	340	577	0,3	75	30	427
Maart.....	218	268	171	69	315	491	389	5	330	1.089	—	107	347	436
April.....	169	109	101	97	1.014	736	678	3	102	947	—	103	576	202
Mei.....	158	123	119	107	2.103	2.114	1.982	2	60	2.297	31,3	109	1.519	564
Juni.....	169	88	75	54	501	247	228	2	35	370	—	55	167	116
Juli.....	173	176	158	63	651	448	424	3	85	709	7,8	111	202	362
Augustus..v		112	104			236	233		26	374		68	213	82

B — Congolese vennootschappen (aandelen- en personenvennootschappen)

1950.....	92	1.180	974	71	1.275	1.337	1.123	2	27	2.544	53,8	710	474	994
1951.....	181	2.836	1.779	62	1.524	1.673	1.411	2	70	4.579	10,7	1.181	564	1.526
1951 6 eerste maand.	83	1.462	830	27	765	788	685	—	—	2.250	10,5	576	82	867
1952 6 eerste maand.	110	697	433	51	1.085	1.405	713	1	50	2.152	39,1	225	128	882
1951 Mei.....	13	65	54	4	340	276	241	—	—	341	10,5	45	4	256
Juni.....	13	144	95	3	39	171	166	—	—	315	—	27	141	93
Juli.....	15	276	86	9	204	189	189	—	—	465	—	13	151	111
Augustus..	18	507	397	5	96	48	48	—	—	555	0,2	319	3	123
September..	12	82	67	9	150	236	143	1	20	338	—	55	113	62
October....	14	59	30	3	25	11	6	—	—	70	—	2	4	30
November..	9	59	46	1	40	20	20	1	50	129	—	—	20	96
December..	20	269	232	5	201	216	162	—	—	485	—	187	50	157
1952 Januari..	15	85	76	8	144	206	143	—	—	291	36,0	51	21	183
Februari..	23	188	154	14	206	284	118	—	—	472	3,1	123	10	142
Maart.....	23	191	83	4	20	20	12	1	50	261	—	19	3	123
April.....	27	132	67	11	64	60	22	—	—	192	—	19	1	69
Mei.....	22	100	52	14	651	836	419	—	—	936	—	13	93	365
Juni.....	20	30	27	6	250	180	164	—	—	210	—	11	3	177
Juli.....v		27	15			346	119	—	—	373	—	—	10	124

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(3) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

(4) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

V — EMISSIES VAN DE CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

(duizenden franken)

17

MEI 1952

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

RUBRIEK	OPRICHTINGEN VAN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (aandelenvennootschappen en personenvennootschappen)			OBLIGATIE- UITGIFTEN		UITGIFTEPREMIËN (niet in de gestorte bedragen begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD				ONTBINDINGEN van personenvennoot- schappen en aandelen- vennootschappen				KAPITAALS- VERMINDE- NINGEN Ven. op aand. en personen- vennootsch.		
	aandelenvennoot- schappen			personenvennoot- schappen			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Nominale bedrag	waarvan conver- siesleningen	Inbreng in natura		Bijvoeging van reser- ves, herwaard, van het vastliggend. kapi- taal, inbreng van vorderingen	Veref- fening		Samen- smelting		Aantal	Bedrag
	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde									Oprichtingen van			Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag		
							Aandelen- vennoot- schappen	Personen- vennoot- schappen	Kapitaalsver- hogingen	Aantal	Bedrag		Aantal	Bedrag									

Indeling der emissies

Banken, financ. maatsch.	4	—	—	—	—	1	200.000	125.000	125.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Handelsvennootschappen.	—	46.000	10.500	10	29.079	5	39.400	43.850	27.850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nijverheidsvennootschap.	1	3.000	3.000	2	7.000	6	210.200	163.800	163.800	—	—	—	—	2.001	7.475	—	—	—	—	—	—	—
Mijnen	—	—	—	1	3.000	1	200.000	500.000	100.000	—	—	—	—	—	1.500	—	—	—	—	—	—	—
Huizenbouw	1	4.000	4.000	1	500	1	1.000	3.000	2.100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Landbouwmaatschappijen	1	6.000	6.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vervoer	—	—	—	1	1.707	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.707	—	—	—	—	—	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal...	7	59.000	23.500	15	41.286	28.236	14	650.600	835.650	418.750	—	—	—	2.001	10.682	—	—	—	—	—	—	—

Groepering der vennootschappen naar de grootte van het uitgegeven of geannuleerd nominaal kapitaal

Een miljoen en minder.	—	—	—	2	1.500	1.500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 1 tot 5 miljoen.	2	7.000	7.000	12	29.786	24.736	4	4.400	8.850	7.950	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 5 tot 10 miljoen.	4	32.000	12.500	1	10.000	2.000	2	9.200	14.800	14.800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 10 tot 20 miljoen.	1	20.000	4.000	—	—	—	2	36.000	38.000	22.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 20 tot 50 miljoen.	—	—	—	—	—	—	4	201.000	149.000	149.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 50 tot 100 miljoen.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Meer dan 100 miljoen...	—	—	—	—	—	—	2	400.000	625.000	225.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal...	7	59.000	23.500	15	41.286	28.236	14	650.600	835.650	418.750	—	—	—	2.001	10.682	—	—	—	—	—	—	—

Indeling der vennootschappen naar het recht, dat hen beheerst

Venn. van Belgisch recht	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Venn. van Congolees recht	7	59.000	23.500	15	41.286	28.236	14	650.600	835.650	418.750	—	—	—	2.001	10.682	—	—	—	—	—	—	—
Totaal...	7	59.000	23.500	15	41.286	28.236	14	650.600	835.650	418.750	—	—	—	2.001	10.682	—	—	—	—	—	—	—

V — EMISSIES VAN DE CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

(duizenden franken)

JUNI 1952

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

RUBRIEK	OPRICHTINGEN VAN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (aandelenvennootschappen en personenvennootschappen)			OBLIGATIE- UITGIFFTEN			STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD				ONTBINDINGEN van personenvennoot- schappen en aandelen- vennootschappen				KAPITAALS- VERMINDE- RINGEN Ven. op aand. en personen- vennootsch.		
	aandelenvennoot- schappen			personenvennoot- schappen			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	waarvan conver- sieningen	Inbreng in natura		Kapitaalsver- hogingen	Bijvoeging van rezer- ves, herwaard. van het vastliggend kapi- taal, inbreng van vorderingen	Veref- fening		Samen- smelting		Aantal	Bedrag
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde								Aandelen- vennoot- schappen	Personen- vennoot- schappen			Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag		
	UITGIFFTEPREMIËN (niet in de gestorte bedragen begrepen)																						

Indeling der emissies

Banken, financ. maatsch.				2	1.250	1.050																					
Handelsvennootschappen	1	4.250	4.250	10	7.550	6.630	2	158.675	80.325	80.325																	
Nijverheidsvennootschap.	2	7.500	5.850	2	2.700	2.700	2	70.000	80.000	80.000																	
Mijnen.....																											
Huizenbouw				1	250	250	1	15.000	20.000	4.000																	
Landbouwmaatschappijen				1	4.000	3.870	1	6.950	50	50																	
Vervoer.....																											
Openbare diensten.....																											
Diversen.....				1	2.000	2.000																					
Totaal....	3	11.750	10.100	17	17.750	16.500	6	250.625	180.375	164.375																	

Groepering der vennootschappen naar de grootte van het uitgegeven of geannuleerd nominaal kapitaal

Een miljoen en minder.				11	5.750	4.630	3	7.450	1.670	1.670																	
Van 1 tot 5 miljoen.	2	5.750	4.850	6	12.000	11.870																					
Van 5 tot 10 miljoen.	1	6.000	5.250																								
Van 10 tot 20 miljoen.							1	15.000	20.000	4.000																	
Van 20 tot 50 miljoen.																											
Van 50 tot 100 miljoen.							2	228.175	158.705	158.705																	
Meer dan 100 miljoen....																											
Totaal....	3	11.750	10.100	17	17.750	16.500	6	250.625	180.375	164.375																	

Indeling der vennootschappen naar het recht, dat hen beheerst

Venn. van Belgisch recht	3	11.750	10.100	17	17.750	16.500	6	250.625	180.375	164.375																	
Venn. van Congolees recht																											
Totaal....	3	11.750	10.100	17	17.750	16.500	6	250.625	180.375	164.375																	

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

17

Indeling der emissies

(duizenden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

JULI 1952.

BEDRIJFSKLASSE	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1)					KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamloze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)			OBLIGATIE- UITGIFTEN		Uitroefpremies (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD				ONTBINDINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1) (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)				KAPITAALS- VERMINDE- RINGEN (naamloze vennoot.) (com. ven. op aandel.) (personen- vennoot. m. beperkte aansprak.)			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid		Aantal	Oud kapitaal	Nomin. verho- ging	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal		Nomin. bedrag	waarvan con- versieleningen	Inbreng in natura		Bijvoeging van reserves (in de kapitaalsverhogingen begrepen)	Liquidaties		Samen- smeltingen		Aantal	Bedrag	
	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag									Gestort bedrag op nomin. waarde	naamloze en commanditaire op aandelen		Kapitaalsverhogingen	Oprichtingen van vennootsch. personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid	Kapitaalsverhogingen	Aantal			Bedrag
						Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal		Bedrag											
Banken	—	—	—	—	—	1	35.000	15.000	15.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Verzekeringen	—	—	—	—	—	1	10.001	10.001	6.000	—	—	—	263	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Financiële en immobiliënverrichtingen	5	17.350	16.950	2	200	6	271.250	181.780	169.780	—	—	—	7.500	2.100	100	17.500	1	255	—	—	1	2.000	
Kleinhandel	2	600	600	16	4.858	2	1.240	1.760	1.760	—	—	—	—	450	2.837	780	10	1.010	—	—	—	—	
Groothandel en buitenlandse handel	18	8.280	7.480	21	15.566	12	25.800	24.500	20.280	—	—	—	—	2.225	12.774	104	14	10.955	—	—	—	—	
Metaalverwerkende nijverheid	10	18.870	16.425	9	5.780	8	8.600	16.800	14.725	1	50.000	—	—	10.820	4.660	1.939	12	970	—	—	—	—	
Ijzer- en staalvoortbreng. nijverheden	1	15.000	15.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14.300	—	—	—	—	—	—	—	—	
Non-ferro metaalnijverheid	—	—	—	—	—	1	232.000	8.000	8.000	—	—	—	—	—	—	—	1	242	—	—	—	—	
Textielnijverheid	2	12.000	7.249	10	11.755	6	11.400	79.900	78.740	—	—	—	—	3.041	8.681	2.600	75	130	—	—	—	—	
Voedingsnijverheid	4	13.600	12.300	4	8.750	1	3.200	8.800	8.800	—	—	—	—	10.500	5.430	8.890	3	450	—	—	—	—	
Houtnijverheid	—	—	—	5	2.165	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1.476	—	2	1.500	—	—	—	—	
Scheikundige nijverheid	1	100	100	1	5.000	1	50	50	50	—	—	—	—	—	4.940	—	1	200	—	—	—	—	
Glasnijverheid	—	—	—	1	—	1	350	350	350	—	—	—	—	—	—	350	1	800	—	—	—	—	
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ledernijverheid	—	—	—	1	450	1	2.000	2.000	2.000	—	—	—	—	—	375	2.000	1	70	1	4.250	—	—	
Papierenijverheid en grafische bedrijven	1	1.500	1.500	7	5.176	3	7.660	22.590	22.590	—	—	—	—	1.145	2.891	20.590	1	150	—	—	—	—	
Verkeer	3	1.200	1.200	2	210	4	20.460	45.263	45.263	—	—	—	—	894	130	263	2	3.177	—	—	—	—	
Toerisme	—	—	—	1	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	150	—	—	—	—	
Tussenhandel	5	2.250	650	3	300	3	210	3.390	3.390	—	—	—	—	—	2.900	240	3	650	—	—	—	—	
Oude en afvalgoederen	—	—	—	1	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—	—	—	—	—	—	—	
Bouwbedrijf	1	300	300	3	3.400	4	3.050	5.450	5.210	—	—	—	—	200	2.271	4.802	2	375	—	—	—	—	
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kleinijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Cement- en aanverwante nijverheden	2	8.000	7.200	1	480	—	—	—	—	—	—	—	—	3.451	—	—	—	—	—	—	—	—	
Groeven	—	—	—	2	200	1	100	100	100	—	—	—	—	—	—	—	1	2.180	—	—	—	—	
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Keramische nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tabaksnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Diamantnijverheid	—	—	—	1	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Uitgeverij, boekhandel, pers	1	4.000	1.488	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Film, schouwburgen, attracties	—	—	—	—	—	—	53	15	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ambachtswezen	2	1.100	990	15	2.310	4	7.300	2.455	1.995	—	—	—	—	300	1.256	1.554	4	3.100	—	—	—	—	
Landbouw, tuinbouw, visserij, veeteelt	—	—	—	1	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	630	—	—	—	—	
Diversen (niet genoemd)	4	3.240	3.240	5	1.400	2	11.600	19.900	19.900	—	—	—	—	2.915	717	400	—	—	—	—	—	—	
TOTALEN	62	107.390	92.672	111	68.750	63	651.324	448.104	423.948	3	85.000	—	7.763	52.341	48.838	9.806	202.298	59	28.194	1	4.250	1	2.000

(1) Coöperaties : 12 vennootschappen opgericht met een minimum-kapitaal van fr 2.000.000; 7 onthouden vennootschappen met een minimum-kapitaal van fr 222.000.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN
 Ingedeeld naar de ligging en naar de grootte van het nominaal uitgegeven of vernietigd kapitaal

17

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek (duizenden franken)

OMSCHRIJVING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.						KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamloze vennootsch.) (comm. vennootsch. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFFEN			Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALSVERMIJDINGEN Bedrag	
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid			Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	waaraan conversie leningen		Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	Liquidaties	Samensmeltingen		Bedrag
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde										Liquidaties	Samensmeltingen		

1 — Naar hun geographische ligging **JUNI 1952.**

België	53	51.431	41.197	116	36.438	33.743	54	500.731	247.284	228.475	2	35.000	—	—	55.940	166.502	33.055	4.000	1.800
Buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen ...	53	51.431	41.197	116	36.438	33.743	54	500.731	247.284	228.475	2	35.000	—	—	55.940	166.502	33.055	4.000	1.800

2 — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder.	43	19.156	18.038	110	25.608	24.113	27	22.950	15.235	14.595	—	—	—	—	22.551	5.192	16.995	—	1.800
van 1 tot 5 mill.	9	20.275	15.159	6	10.830	9.630	18	76.540	53.419	45.040	—	—	—	—	15.689	21.580	10.560	4.000	—
van 5 tot 10 mill.	—	—	—	—	—	—	5	40.441	35.830	35.830	1	10.000	—	—	6.700	23.730	5.500	—	—
van 10 tot 20 mill.	1	12.000	8.000	—	—	—	3	48.800	46.800	37.010	—	—	—	—	7.000	20.000	—	—	—
van 20 tot 50 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	25.000	—	—	—	—	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	1	312.000	96.000	96.000	—	—	—	—	—	96.000	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen ...	53	51.431	41.197	116	36.438	33.743	54	500.731	247.284	228.475	2	35.000	—	—	55.940	166.502	33.055	4.000	1.800

1 — Naar hun geographische ligging **JULI 1952.**

België	62	107.390	92.672	111	68.750	65.226	63	651.324	448.104	423.948	3	85.000	—	7.763	110.985	202.298	28.194	4.250	2.000
Buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen ...	62	107.390	92.672	111	68.750	65.226	63	651.324	448.104	423.948	3	85.000	—	7.763	110.985	202.298	28.194	4.250	2.000

2 — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder.	45	19.670	15.615	93	25.850	23.188	29	19.073	10.603	8.843	—	—	—	—	19.132	5.311	13.037	—	—
van 1 tot 5 mill.	11	26.620	20.708	16	30.900	30.462	19	21.050	52.700	46.305	—	—	—	—	48.049	28.037	15.157	4.250	2.000
van 5 tot 10 mill.	3	24.500	24.500	2	12.000	11.576	6	252.200	52.300	52.300	—	—	—	—	18.943	43.450	—	—	—
van 10 tot 20 mill.	3	36.600	31.849	—	—	—	5	71.501	79.501	75.500	2	35.000	—	263	26.861	35.000	—	—	—
van 20 tot 50 mill.	—	—	—	—	—	—	2	67.500	43.000	31.000	1	50.000	—	7.500	—	20.500	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	1	10.000	70.000	70.000	—	—	—	—	—	70.000	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	1	210.000	140.000	140.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen ...	62	107.390	92.672	111	68.750	65.226	63	651.324	448.104	423.948	3	85.000	—	7.763	110.985	202.298	28.194	4.250	2.000

VI — LENINGEN UITGE-
 GEVEN DOOR DE OVER-
 HEID EN DOOR INSTELL.
 V. OPENBAAR NUT (1)
 (Leningen op lange en halflange
 termijn door openbare uitgifte
 geplaatst.)

VII — BANKOPERATIES
 VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
 aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
 van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

VIII — HYPOTHEEK-
 INSCHRIJVINGEN (3)

18
19
20

TIJDVAK	in België	in het buitenland
	millioenen franken	millioenen
1950	9.477	Zw. fr. 60
1951	10.850	—
1951 Juli	500	—
Augustus	500	—
September	—	—
October	1.250	—
November	6.350	—
December	—	—
1952 Januari	—	—
Februari	1.500	—
Maart	1.650	—
April	750	—
Mei	1.250	\$ U. S. 50
Juni	8.030	—
Juli	—	—
Augustus	—	—
September	400	Cong. fr. 200

TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN
	Beschikkin- gen over rekeningen (2)	Netto- terugbetaald	Netto- voorschotten
	(duizenden franken)		
1950	4.368.750	417.497	3.705.248
1951	5.208.422	2.462.686	3.481.141
1951 Juli	428.156	324.901	276.608
Augustus	421.150	43.974	303.603
September	466.096	304.138	183.257
October	446.765	401.625	212.523
November	370.949	31.435	194.674
December	410.701	60.353	228.935
1952 Januari	380.767	182.260	265.257
Februari	360.832	175.418	414.404
Maart	359.589	40.660	557.811
April	310.643	34.963	438.847
Mei	363.357	16.615	194.988
Juni	359.991	18.002	163.441
Juli	438.259	21.042	253.358
Augustus	447.889	35.042	348.714
September	511.489	33.085	161.436

TIJDVAK	Bedrag naar de geïnde inschrijvings- rechten
	(duizenden franken)
1950 Maandgemid.	1.245.326
1951 Maandgemid.	1.024.546
1951 Juli	1.145.549
Augustus	899.345
September	947.432
October	1.077.094
November	1.005.549
December	1.046.305
1952 Januari	1.135.671
Februari	1.107.860
Maart	1.194.950
April	1.360.312
Mei	1.335.691
Juni	1.219.612
Juli	1.340.196
Augustus	1.217.022
September	1.236.472

(1) Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.)
 (2) Sedert 1 Juni 1950 omvatten de beschikkingen over rekeningen eveneens de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.
 (3) Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pct. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheeken.

RIJKSFINANCIËN

I — STAND VAN DE STAATSSCHULD

(millioenen franken)

25

TIJDVAK (einde maand)	Geconsolideerde schuld				Halflange schuld (3)			Kortlopende schuld (4)			Parti- culiere tegoeden op post- rekening (5)	Geza- menlijke schuld (1) (6)
	binnenlandse			buiten- landse (1) (2)	binnen- landse	buiten- landse (2)	totale	binnen- landse	buiten- landse (2)	totale		
	directe	indirecte	totale									
1940 Maart	26.184	8.910	35.094	4.936	1.259	—	1.259	6.234	713	6.947	3.384	51.620
1951 Juli	102.400	8.858	111.258	13.753	38.863	2.185	41.048	58.115	756	58.871	18.843	243.773
Augustus	102.100	8.857	110.957	13.709	39.206	2.081	41.287	61.210	757	61.967	19.050	246.970
September	101.785	8.850	110.635	13.701	40.188	1.727	41.915	61.360	759	62.119	18.710	247.080
October	101.282	8.840	110.122	13.723	41.268	1.620	42.888	63.982	760	64.742	19.186	250.661
November	107.276	8.832	116.108	13.725	36.691	1.507	38.198	63.345	758	64.103	19.315	251.449
December	106.551	8.826	115.377	13.696	35.983	1.400	37.383	67.570	757	68.327	19.443	254.226
1952 Januari	105.282	8.803	114.085	13.751	37.972	1.292	39.264	68.732	757	69.489	19.407	255.996
Februari	104.794	8.796	113.590	13.822	36.438	1.184	37.622	72.808	1.158	73.966	19.657	258.657
Maart	104.482	8.789	113.271	13.923	37.037	826	37.863	73.775	2.413	76.188	19.375	260.620
April	104.205	8.780	112.985	13.983	36.523	719	37.242	75.796	2.986	78.782	18.985	261.977
Mei	104.062	8.773	112.835	13.986	36.133	3.131	39.264	75.970	2.421	78.397	19.518	264.000
Juni	108.957	8.761	117.718	13.983	33.819	3.024	36.843	73.784	2.015	75.799	19.642	263.985
Juli	111.279	8.758	120.037	14.066	32.344	3.022	35.366	69.745	1.355	71.100	19.884	260.453
Augustus	111.141	8.758	119.899	14.191	32.326	3.017	35.343	72.490	1.254	73.744	20.586	263.763
September	111.017	8.749	119.766	14.191	32.478	2.762	35.240	74.312	750	75.062	20.003	264.262

(1) Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden.

(2) Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. Op 31 Maart 1940 zijn de 5 1/2 pCt. leningen 1932 en 1934 berekend op de basis van 195,675 Belgische frank voor 100 Franse frank nominaal kapitaal.

(3) Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd.

(4) Certificaten met ten hoogste één jaar looptijd.

(5) Behalve op 31 Maart 1940 zijn die tegoeden ten belope van fr 6.494 miljoen door schatkistcertificaten vertegenwoordigd.

(6) Excl. de Dotatie der Oud-Strijders.

II — STAND VAN HET BEZIT AAN OVERHEIDSFONDSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË

(millioenen franken)

TIJDVAK (einde maand)	Met ten hoogste 120 dagen looptijd	Met ten hoogste een jaar looptijd	Met ten hoogste vijf jaar looptijd	Met meer dan vijf jaar looptijd		Totaal
	Schatkist- certificaten (1)			Geconsolideerde vordering op de Staat (2)	Nationale overheidsfondsen (3)	
1949 Maart	3.529	—	—	34.991	915	39.435
Juni	2.640	—	—	34.991	916	38.547
September	5.499	—	—	34.991	915	41.405
December	6.288	—	—	34.991	915	42.194
1950 Maart	5.852	—	—	34.939	1.013	41.804
Juni	5.016	—	—	34.939	1.062	41.017
September	2.881	—	—	34.939	1.079	38.899
December	4.136	—	—	34.939	1.077	40.152
1951 Maart	555	—	—	34.860	1.093	36.508
Juni	1.222	—	—	34.860	1.172	37.254
September	3.741	—	—	34.860	1.188	39.789
December	6.529	—	—	34.860	1.221	42.610
1952 Maart	7.178	—	—	34.763	1.269	43.210
Juni	8.865	—	—	34.763	1.435	45.063
September	8.953	—	—	34.763	1.475	45.191

(1) Overeenkomst van 14 September 1948 afgesloten krachtens art. 13 van de organieke wet der Nationale Bank van België

(2) Art. 3, § b), van de wet van 28 Juli 1948 betreffende de sanering van de balans der Nationale Bank van België.

(3) Art. 14 van de organieke wet der Nationale Bank van België.

III — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

Bron: Belgisch Staatsblad.

(millioenen franken)

TIJDVAK	Directe belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten van het tijdvak	Gecumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
	(1)			(1)	(1)
1950.....	26.454	11.793	19.851	58.098	—
1951.....	34.544 (2)	12.453	23.462	70.459 (2)	—
1951 Juli.....	4.814 (2)	1.006	1.851	7.671 (2)	45.202 (2)
Augustus.....	1.925 (2)	1.008	1.767	4.700 (2)	49.902 (2)
September.....	2.056 (2)	954	1.923	4.933 (2)	54.835 (2)
October.....	1.964 (2)	1.096	2.041	5.101 (2)	59.936 (2)
November.....	1.935 (2)	1.064	2.135	5.134 (2)	65.070 (2)
December.....	2.360 (2)	999	2.030	5.389 (2)	70.459 (2)
1952 Januari.....	4.635 (2)	1.131	2.093	7.859 (2)	7.859 (2)
Februari.....	2.663 (2)	959	2.186	5.788 (2)	13.647 (2)
Maart.....	2.514 (2)	1.083	2.011	5.608 (2)	19.255 (2)
April.....	2.488 (2)	1.205	2.107	5.800 (2)	25.055 (2)
Mei.....	3.035 (2)	1.168	2.037	6.240 (2)	31.295 (2)
Juni.....	2.805 (2)	998	2.202	6.005 (2)	37.300 (2)
Juli.....	4.549 (2)	1.186	1.987	7.722 (2)	45.022 (2)
Augustus.....	2.036 (2)	1.097	2.119	5.252 (2)	50.274 (2)
September.....	1.998 (2)	1.222	1.790	5.010 (2)	55.284 (2)

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1951 en 1952 vóór 31 Augustus 1952 geïnd

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

Bron: Belgisch Staatsblad.

(millioenen franken)

	BEGROTINGSJAAR 1951		BEGROTINGSJAAR 1952		AUGUSTUS 1952
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1952
I. Directe belastingen.....	34.571 (2)	26.515	18.274 (2)	15.279	2.036 (2)
II. Douanen en accijnzen.....	12.484	11.567	8.718	8.266	1.097
waarvan douanen.....	4.353	3.700	2.825	2.856	302
accijnzen.....	7.285	7.781	5.423	5.345	748
bijzondere verbruikstaxes.....	713		415		42
III. Registratie.....	23.355	20.116	16.713	14.715	2.119
waarvan registratie.....	2.040	2.000	1.434	1.318	131
erfenissen.....	1.028	900	639	594	86
zegel en gelijkgest. taxes.....	20.088	17.000	14.478	12.581	1.885
Totaal.....	70.410 (2)	58.198	43.703 (2)	38.260	5.252 (2)
Verschil t.o.v. de budgetaire ramingen	+ 12.212		+ 5.443		

c) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1951 en 1952 vóór 30 September 1952 geïnd

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

Bron: Belgisch Staatsblad.

(millioenen franken)

	BEGROTINGSJAAR 1951		BEGROTINGSJAAR 1952		SEPTEMBER 1952
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1952
I. Directe belastingen.....	34.571 (2)	26.515	20.272 (2)	16.750	1.998 (2)
II. Douanen en accijnzen.....	12.484	11.567	9.938	9.310	1.222
waarvan douanen.....	4.353	3.700	3.207	3.225	382
accijnzen.....	7.285	7.781	6.206	6.015	783
bijzondere verbruikstaxes.....	713		461		46
III. Registratie.....	23.355	20.116	18.503	16.517	1.790
waarvan registratie.....	2.040	2.000	1.594	1.459	160
erfenissen.....	1.028	900	718	685	79
zegel en gelijkgest. taxes.....	20.088	17.000	16.010	14.126	1.532
Totaal.....	70.410 (2)	58.198	48.713 (2)	42.577	5.010 (2)
Verschil t.o.v. de budgetaire ramingen	+ 12.212		+ 6.136		

(1) Van Januari tot Mei 1951, zijn de ontvangsten uit de directe belastingen bruto-cijfers: zij bevatten de ordonnantiën van belastingverlaging op ingekohierde doch niet betaalde bijdragen, die het Bestuur der Directe Belastingen sinds 1 Januari 1951 als ontvangst en uitgave boekt.

Met ingang van Juni 1951: netto-ontvangsten. De cumulatieve ontvangsten met ingang van Juni 1951 aangegeven zijn netto-cijfers wat betreft de ontvangsten voor het boekjaar 1951.

(2) Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar. Het op 1 Januari 1951 aangevangen dienstjaar 1951 werd op 31 Maart 1952 afgesloten.

INKOMEN EN SPAREN

I — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in April 1952

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

30

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UITSLAGEN		Bruto- winst uitbetaald	Obligatie- schuld (1)	Bruto- obligatie- coupons (2)
	opge- telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			
A — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België										
Bankwezen	15	15	—	699.900	1.044.081	238.566	—	102.373	43.027	976
Verzekeringen	21	21	—	102.750	52.283	35.070	—	15.179	2	—
Financiële en immobiliële verrichtingen	231	179	52	1.954.183	2.910.608	277.325	10.139	211.102	1.027.553	48.648
Kleinhandel	59	47	12	123.517	14.420	16.918	838	6.862	52.000	3.206
Groothandel en buitenlandse handel	430	351	79	707.136	587.383	179.278	16.233	52.920	10.110	1.075
Metaalverwerkende nijverheid	234	198	36	1.907.283	1.138.734	310.317	16.210	135.955	73.325	3.981
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	20	16	4	245.972	85.455	39.142	913	16.189	246.799	11.889
Non-ferro metaalnijverheid	7	3	4	91.775	4.656	417	834	152	14.309	755
Textielnijverheid	232	165	67	1.691.808	2.620.538	248.883	60.574	120.304	38.190	2.072
Voedingsnijverheid	159	118	41	1.389.221	1.010.836	171.159	22.947	109.084	119.833	7.213
Houtnijverheid	50	43	7	118.480	63.263	17.216	868	2.076	2.140	119
Scheikundige nijverheid	84	68	16	1.344.973	1.120.182	256.209	12.767	156.403	157.024	8.883
Glasnijverheid	15	10	5	27.743	87.304	28.256	1.691	26.472	—	—
Electriciteit	11	10	1	3.759.796	415.240	295.017	338	265.477	442.641	23.837
Gas	11	11	—	1.342.700	301.465	124.513	—	55.253	—	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	34	22	12	232.005	304.407	16.826	9.833	5.240	750	63
Papiernijverheid en grafische bedrijven	64	55	9	522.392	562.371	96.999	788	36.464	—	—
Verkeer	111	88	23	406.939	447.344	95.399	7.127	34.552	7.818	409
Toerisme	54	39	15	113.899	80.864	17.766	1.718	9.031	1.069	48
Tussenhandel	69	55	14	151.696	37.220	21.881	2.324	10.520	—	—
Oude en afvalgoederen	7	7	—	7.092	2.429	2.772	—	—	—	—
Bouwbedrijf	83	67	16	502.927	176.083	55.234	1.081	26.889	4.030	226
Kolennijverheid	20	16	4	2.322.755	1.121.064	356.035	7.710	288.018	45.150	2.114
Kleinijverheid	19	17	2	101.494	82.592	13.439	813	6.243	52.000	3.398
Cement- en aanverwante nijverheden	20	17	3	733.100	436.161	134.935	951	101.134	—	—
Groeven	39	27	12	249.935	134.814	49.378	2.878	36.382	720	48
Kalknijverheid	11	9	2	61.890	25.166	9.256	111	5.032	—	—
Keramische nijverheid	15	10	5	67.007	37.079	10.361	556	3.751	—	—
Tabaksnijverheid	7	5	2	45.200	15.914	1.274	534	600	—	—
Diamantnijverheid	2	2	—	650	3.432	394	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	23	14	9	40.727	3.231	2.349	3.471	388	—	—
Film, schouwburgen, attracties	30	21	9	34.136	7.483	4.290	1.944	2.590	—	—
Ambachtswezen	99	72	27	128.107	41.072	16.869	1.946	1.990	—	—
Landbouw, tuinbouw, visserij, veeteelt	6	4	2	4.061	1.360	114	—	258	—	—
Diversen (niet genoemd)	106	85	21	163.946	105.121	16.420	6.596	3.992	1.945	63
TOTALEN...	2.398	1.887	511	21.397.195	15.081.655	3.160.277	194.991	1.848.617	2.340.435	119.023
B — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo										
Banken, financiële vennootschappen	3	3	—	460.000	41.541	9.891	—	5.400	5.000	230
Handelsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nijverheidsvennootschappen	2	2	—	6.000	298	23	—	—	—	—
Landbouwvennootschappen	1	1	—	18.000	1.056	2.502	—	1.575	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mijnen	1	—	1	1.000	—	—	2	—	50.000	2.000
Bouwnijverheid	1	1	—	2.040	7	1	—	—	—	—
Vervoerwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	2	2	—	81.000	51.465	19.595	—	10.552	—	—
TOTALEN...	10	9	1	568.040	94.359	32.012	2	17.527	55.000	2.230
C — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland										
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spoorwegen	2	1	1	13.000	— 3.537	69	470	—	—	—
Tramwegen	1	—	1	7.500	10.003	—	2	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen	1	1	—	14.110	13.068	2.164	—	941	—	—
Diverse vennootschappen	2	2	—	52.632	67.004	10.525	—	8.304	—	—
TOTALEN...	6	4	2	87.242	86.538	12.758	472	9.245	—	—
Algemeen totaal...	2.414	1.900	514	22.052.477	15.262.552	3.205.047	195.465	1.875.389	2.395.435	121.253

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan die opgegeven in de vorige kolommen.
 (2) Daarenboven werden er gedurende de maand April 1952 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)

APRIL	
Coupons van directe Staatsleningen	665.878
Coupons van leningen van de Kolonie	47.442
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	53.303
Coupons van verscheidene leningen	123.149
	889.772

Coupons van buitenlandse Staatsleningen .....

I — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Mei 1952

30

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UITSLAGEN		Bruto-winst uitbetaald	Obligatie-schuld (1)	Bruto-obligatie-coupons (2)
	opge-telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

(duizenden franken)

A — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	4	4	—	53.000	34.552	8.970	—	3.260	53.027	1.376
Verzekeringen	44	40	4	347.920	319.796	185.972	1.773	112.507	2	—
Financiële en immobiliëre verrichtingen	189	148	41	1.250.442	1.053.133	162.007	10.698	104.406	964.627	46.237
Kleinhandel	64	51	13	88.941	130.536	28.775	965	987	6.302	367
Groothandel en buitenlandse handel	421	322	99	789.042	499.613	252.354	15.904	34.223	3.880	407
Metaalverwerkende nijverheid	217	183	34	1.925.882	1.454.929	519.466	13.498	289.780	32.320	1.978
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	12	12	—	779.660	609.020	95.896	—	64.587	156.178	8.331
Non-ferro metaalnijverheid	19	18	1	465.600	177.780	90.541	52	30.024	6.309	286
Textielnijverheid	166	130	36	1.655.252	2.284.781	256.672	11.975	135.600	16.065	763
Voedingsnijverheid	110	84	26	1.020.903	577.711	117.679	4.563	52.662	29.416	1.311
Houtnijverheid	53	37	16	123.485	109.607	16.834	6.657	2.347	6.254	270
Scheikundige nijverheid	112	90	22	2.252.779	1.121.317	336.966	9.757	185.069	133.491	7.632
Glasnijverheid	11	11	—	351.288	267.954	15.847	—	6.240	—	—
Electriciteit	19	19	—	3.800.821	1.816.841	491.986	—	426.620	79.491	4.443
Gas	2	2	—	62.000	85.993	13.085	—	9.248	—	—
Water	1	1	—	1.000	852	1.093	—	71	—	—
Ledernijverheid	36	18	18	175.591	164.116	6.879	13.565	1.187	2.500	112
Papierenijverheid en grafische bedrijven	48	43	5	611.519	501.798	121.484	1.201	68.814	15.930	986
Verkeer	114	83	31	1.496.185	1.419.159	253.423	6.458	177.258	40.500	2.484
Toerisme	28	19	9	31.075	29.801	4.693	3.913	1.390	136	8
Tussenhandel	77	60	17	65.446	25.662	10.273	1.565	1.935	—	—
Oude en afvalgoederen	7	6	1	22.720	7.955	7.224	—	2.646	345	19
Bouwbedrijf	79	65	14	582.178	229.092	89.235	2.766	50.764	7.000	472
Kolennijverheid	20	15	5	2.576.882	1.890.639	479.851	7.408	399.327	68.344	3.557
Kleinijverheid	13	11	2	114.121	62.844	18.584	109	5.513	—	—
Cement- en aanverwante nijverheden	13	12	1	427.165	198.390	95.468	198	47.274	50.000	2.865
Groeven	16	13	3	216.262	175.316	30.766	884	18.695	1.000	84
Kalknijverheid	5	4	1	17.195	29.356	5.638	20	460	—	—
Keramische nijverheid	11	7	4	136.250	164.235	13.553	2.571	7.704	—	—
Tabaknijverheid	17	15	2	209.000	133.910	22.646	35	14.254	—	—
Diamantnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	23	19	4	35.250	13.883	5.189	281	1.751	—	—
Film, schouwburgen, attracties	21	15	6	31.121	19.657	3.582	450	1.115	—	—
Ambachtswezen	71	55	16	86.390	132.272	17.564	1.891	3.894	—	—
Landbouw, tuinbouw, visserij, veeteelt	15	5	10	33.537	4.306	569	3.842	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	89	72	17	166.565	65.450	28.374	2.886	7.500	5.000	245
TOTALEN...	2.147	1.689	458	22.002.467	15.812.256	3.809.038	125.845	2.278.112	1.678.117	84.233

B — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

Banken, financiële vennootschappen	6	4	2	467.500	152.004	85.253	151	42.486	—	—
Handelsvennootschappen	2	1	1	5.250	— 9.929	565	526	125	—	—
Nijverheidsvennootschappen	7	5	2	81.750	2.118	10.148	1.969	725	11.000	2.192
Landbouwvennootschappen	9	5	4	164.050	60.590	42.149	1.571	26.484	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mijnen	1	1	—	40.000	4.124	18.879	—	—	—	—
Bouwnijverheid	1	1	—	5.250	—	344	—	305	—	—
Vervoerwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	4	3	1	16.500	4.205	2.897	686	1.205	—	—
TOTALEN...	39	20	10	780.300	213.112	160.235	4.903	71.330	11.000	2.192

C — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Electriciteit	1	1	—	200.000	168.455	59.610	—	—	—	—
Spoorwegen	1	1	—	3.500	— 6.712	2.298	—	—	—	—
Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	14	12	2	1.259.620	1.324.365	521.974	1.240	237.949	—	—
TOTALEN...	16	14	2	1.463.120	1.486.108	583.882	1.240	237.949	—	—
Algemeen totaal...	2.193	1.723	470	24.245.887	17.511.476	4.553.155	131.988	2.587.391	1.689.117	86.425

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan die opgegeven in de vorige kolommen.
(2) Daarenboven werden er gedurende de maand Mei 1952 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)

MEI	
Coupons van directe Staatsleningen	23.079
Coupons van leningen van de Kolonie	5.100
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	27.960
Coupons van verscheidene leningen	181.947
	238.086

Coupons van buitenlandse Staatsleningen 22.239

I — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek. Retrospectief overzicht

30

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatie-schuld (1)	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(duizenden franken)										
1950 (2)	10.949	7.509	3.440	97.400.406	84.895.220	13.768.637	1.383.190	8.422.531	(3)22.611.242	977.418
1951 (2)	11.608	8.892	2.716	106.891.246	84.142.338	19.990.165	993.767	10.773.801	(3)25.718.014	1.215.569
1951 Maart	1.783	1.377	406	8.552.906	9.479.099	1.684.868	76.118	1.000.855	1.652.030	75.559
April	3.128	2.365	763	24.794.028	16.637.629	3.292.705	286.132	1.852.082	1.969.516	88.393
Mei	2.669	2.041	628	22.437.242	17.882.239	3.713.642	174.920	1.972.553	1.575.893	72.340
Juni	1.257	956	301	13.443.407	10.318.645	2.955.258	108.064	1.348.468	1.794.593	79.428
Juli	574	454	120	11.459.791	7.234.385	3.590.660	93.055	1.932.145	2.172.441	98.066
Augustus	220	162	58	1.268.473	1.122.399	256.293	9.764	143.441	1.623.853	70.504
September	397	314	83	2.154.743	1.863.410	404.932	22.703	139.740	1.778.313	79.841
October	650	497	153	8.368.473	5.854.026	1.215.079	77.886	786.579	1.955.897	90.150
November	327	255	72	7.386.756	8.005.700	1.189.026	18.383	764.616	1.448.262	64.765
December	317	253	64	4.656.471	4.452.040	1.133.890	109.275	595.744	1.910.572	86.282
1952 Januari	109	82	27	1.904.346	612.413	202.342	3.262	109.335	2.933.677	142.218
Februari	179	138	41	681.569	984.088	337.275	6.527	83.558	2.158.846	107.258
Maart	1.519	1.214	305	10.118.635	9.317.809	1.974.104	119.712	1.066.542	1.829.314	91.260
April	2.414	1.900	514	22.052.477	15.262.552	3.205.047	195.465	1.875.389	2.395.435	121.253
Mei	2.193	1.723	470	24.245.887	17.511.476	4.553.155	131.988	2.687.391	1.689.117	86.425

(1) Voor de maandelijke resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben. — (2) Op 31 December. — (3) Na aftrek van de dubbelstellingen.

II — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes (Netto-spaarbedrag)

(duizenden franken)

31

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak	Aantal spaarboekjes einde jaar
1950	8.749.313	7.512.309	1.236.914	32.765.216 (1)	7.039.991 (2)
1951	9.270.781	8.134.194	1.136.587	34.841.680 (1)	
1951 Juli	831.503	632.330	199.173	33.069.275	
Augustus	784.255	607.297	176.958	33.246.233	
September	724.188	581.695	142.493	33.388.726	
October	835.452	658.347	177.105	33.565.831	
November	179	589.316	132.978	33.698.809	
December	974.793 (3)	771.799	202.994	34.841.680 (1)	
1952 Januari	1.175.076	566.436	608.640	35.450.320	
Februari	905.880	590.888	314.992	35.765.312	
Maart	1.175.090	702.073	473.017	36.238.329	
April	949.988	775.873	174.115	36.412.444	
Mei	989.573	743.322	246.251	36.658.695	
Juni	1.138.384	713.064	425.320	37.084.015	
Juli	1.383.322	714.596	668.726	37.752.741	
Augustus	1.117.419	626.016	491.403	38.244.144	
September	922.323	639.503	282.820	38.526.964	

(1) Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar en de dotatie van de krijgsgevangenen. — (2) Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen. — (3) Incl. de rente vervallen op de obligaties van de Muntsaneringslening bedragende 66 miljoen frank per 31 December 1951.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas (*)

(duizenden franken)

TIJDVAK	Handarbeiders			Bedienden (Wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	Totalen
	Wet van 16 Maart 1865	Wet van 15 December 1937			
		Verplichte stortingen	Vrije stortingen		
1949	27.625	392.028	70.042	246.870	736.565
1950	32.496	389.803	86.337	247.739	756.375
1950 September	3.712	33.353	7.372	20.967	65.404
October	2.639	33.115	7.155	21.665	64.574
November	3.005	30.844	7.066	20.326	61.241
December	3.124	32.771	7.968	21.948	65.811
1951 Januari	4.295	35.850	12.177	20.808	73.130
Februari	3.035	33.504	12.171	20.821	69.531
Maart	2.645	36.835	14.156	21.626	75.262
April	3.637	34.172	12.992	21.357	72.158
Mei	2.469	35.800	13.234	21.187	72.690
Juni	3.250	31.894	11.851	23.951	70.046
Juli	1.675	34.373	12.442	24.178	72.668
Augustus	4.062	34.929	12.561	24.031	75.583
September	3.503	34.776	12.903	25.350	76.532
October	2.318	34.784	12.405	25.636	75.143
November	2.828	33.123	12.343	24.470	72.764

(*) De stortingen ingeschreven op de rekeningen der « Mijnwerkers » (wetten samengesteld door koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 en 25 Februari 1947) aangesloten bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers bedroegen respectievelijk fr 194,4 miljoen in 1948, fr 307,7 miljoen in 1949, fr 189,7 miljoen (voorlopige cijfers) in 1950 en fr 212,0 miljoen (voorlopige cijfers) in 1951. (Bron: Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.)

III — DRIEMAANDELIJKS LOONINDEXCIJFER (Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)

Voor de voorwaarden van gebruik en de wijze van berekening: zie Meinummer 1949, blz. 234.

TIJDVAK	ALGEMEEN INDEXCIJFER	INDEXCIJFER PER BEDRIJFSKLASSE																								
		Cokesovens	Groeven, cementfabrieken, marmerbewerking	Metaalbedrijven					Aardwerkfabrieken, steembakkerijen	Glasbedrijven	Chemische bedrijven	Voedingsbedrijven	Textielbedrijven			Bouwnijverheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tabak	Papier		Kunst- en precisiebedrijven	Vervoer			Gas en elektriciteit
				Lijzer- en staalnijverheid	Niet-ijzerhoudende metalen	Gietijzer, machinebouw en metaalverwerking	Samen	Vlas, katoen, hennep en jute					Wol, tapijten, breigoed	Samen	Fabrieken (1)					Drukkerij en verwerking	Havenwerkers, sleepers		Spoorwegen (2)	Samen (2)		
																									(1)	
a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon																										
1940 Maart	113	117	110	123	115	114	118	107	114	114	110	112	113	112	113	109	118	110	119	106	112	104	106	114		
1949 December	407	392	389	404	387	419	409	378	377	391	395	418	412	415	394	398	383	566	326	388	408	374	395	391	442	
1950 Maart	407	404	390	403	387	417	408	379	383	392	392	418	417	417	395	394	380	348	330	398	406	375	397	392	448	
Juni	416	412	397	424	414	388	389	394	397	426	426	431	428	418	411	403	374	330	397	421	369	394	389	456		
September	421	415	398	414	415	425	420	392	396	402	401	438	438	438	419	419	401	365	343	397	431	382	400	396	453	
December (3)	439	463	418	443	449	443	444	416	438	431	429	467	461	459	421	435	426	384	363	417	438	412	401	403	478	
1951 Maart	444	466	424	464	460	446	449	401	441	455	420	462	466	464	432	426	428	378	369	416	441	418	408	410	474	
Juni	466	466	446	491	468	469	473	427	456	472	448	491	487	489	439	455	456	405	387	440	460	450	418	424	500	
September	472	477	459	487	478	471	478	427	459	476	460	495	492	493	472	468	461	401	387	455	467	432	415	418	510	
December (4)	486	508	469	495	501	479	488	441	488	495	476	519	505	512	480	484	470	424	405	469	460	465	423	431	516	
1952 Maart (4)	490	508	472	505	499	493	498	452	477	498	474	511	499	505	482	483	473	430	405	475	463	443	446	446	526	
Juni	490	513	476	508	501	491	499	440	490	508	465	516	499	508	489	491	468	429	408	458	479	428	448	444	540	
b) Indexcijfer der lonen van geschoolde of gespecialiseerde werklieden																										
1940 Maart	115	113	112	126	117	114	119	107	111	115	110	111	111	111	114	109	120	112	118	107	126	113	—	—	115	
1949 December	395	371	374	374	385	400	389	375	377	391	374	435	427	431	389	348	392	340	328	407	397	315	—	—	458	
1950 Maart	397	371	376	374	384	398	387	375	368	394	383	433	424	428	392	351	387	338	330	418	399	330	—	—	464	
Juni	403	371	377	377	390	402	391	380	368	394	388	433	438	435	409	373	412	339	330	416	407	330	—	—	467	
September	409	371	376	380	421	402	396	387	372	400	394	452	448	450	411	379	409	339	348	416	406	335	—	—	467	
December (3)	427	396	395	401	449	418	415	404	424	419	416	471	465	468	412	396	437	351	365	434	416	364	—	—	485	
1951 Maart	433	398	397	411	440	423	421	397	428	428	410	473	472	473	425	390	439	357	373	427	416	379	—	—	487	
Juni	455	424	422	441	467	447	446	416	434	453	439	492	499	496	433	415	467	410	391	468	433	394	—	—	516	
September	459	424	428	441	464	448	448	417	434	453	442	483	507	495	460	437	469	410	391	486	430	394	—	—	516	
December (4)	472	456	435	449	501	457	459	419	470	463	457	505	519	512	467	455	477	413	408	499	432	410	—	—	526	
1952 Maart (4)	475	459	439	461	495	467	468	428	470	471	457	501	510	506	472	446	478	423	408	505	438	410	—	—	536	
Juni	474	456	439	463	482	466	467	420	463	473	451	500	508	504	480	450	474	419	408	490	453	410	—	—	544	
c) Indexcijfer der lonen van niet geschoolde noch gespecialiseerde werklieden																										
1940 Maart	113	112	125	117	109	116	106	113	116	111	112	112	112	112	113	106	116	113	118	106	119	108	—	—	116	
1949 December	391	372	386	392	414	391	394	392	348	366	358	427	411	417	381	380	343	353	291	379	401	339	—	—	420	
1950 Maart	392	372	388	394	415	394	397	392	362	366	364	418	413	415	383	376	342	352	297	384	398	351	—	—	428	
Juni	402	372	387	397	413	399	400	404	367	370	366	427	432	429	410	401	362	351	297	384	413	351	—	—	430	
September	408	372	393	399	434	399	403	411	374	375	371	437	446	441	410	398	362	352	311	384	422	375	—	—	429	
December (3)	427	399	412	428	464	421	428	436	422	400	394	459	479	469	411	410	383	386	333	406	439	408	—	—	450	
1951 Maart	429	398	416	431	465	419	429	447	433	410	391	459	475	467	419	413	396	380	336	393	444	394	—	—	442	
Juni	450	419	438	458	483	442	453	469	424	423	417	484	502	493	422	435	413	419	352	425	463	413	—	—	464	
September	456	419	446	458	491	443	455	469	425	427	417	488	511	500	450	467	420	418	352	439	453	413	—	—	465	
December (4)	468	455	458	464	506	455	465	480	454	435	433	504	527	515	457	475	432	423	370	457	457	446	—	—	476	
1952 Maart (4)	474	457	462	475	517	470	478	483	441	443	438	499	525	512	463	467	432	433	370	461	460	436	—	—	486	
Juni	473	454	461	481	514	466	477	476	440	444	430	493	521	507	470	492	428	430	371	442	482	449	—	—	493	

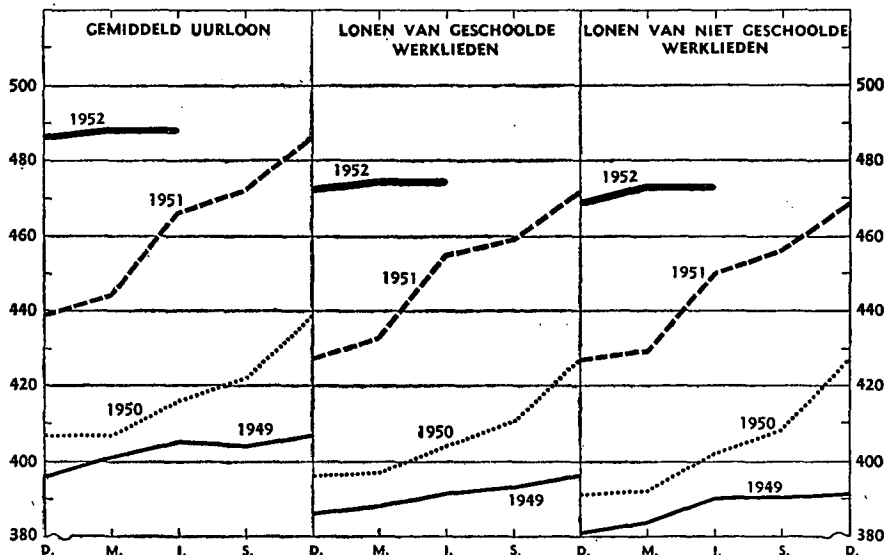
(1) Deze indexcijfers houden geen rekening met de premien en vergoedingen gevoegd bij de lonen, behalve in December 1950, December 1951 en Maart 1952.

(2) Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der lonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van de spoorwegen. Alleen het gemiddeld loon is ons bekend.

(3) In die indexcijfers werd rekening gehouden met het deel van de compensatiepremie, voorzien in het *Belgisch Staatsblad* van 13 Januari 1951, dat op de maand December betrekking heeft.(4) Incl. de tijdelijke vergoeding voorzien in het *Belgisch Staatsblad* van 10 November 1951.

TIJDVAK	1949	1950	1951	1952
Gemiddelde uurlonen.				
Maart.....	400	407	444	490
Juni	405	416	466	490
September ..	404	421	472	
December.....	407	439	486	
Lonen geschoolde arbeiders.				
Maart.....	388	397	433	475
Juni	391	403	455	474
September ..	393	409	459	
December.....	395	427	472	
Lonen ongeschoolde arbeiders.				
Maart.....	384	392	429	474
Juni	390	402	450	473
September ..	390	408	455	
December.....	391	427	468	

LOOP DER ZAKEN

I — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

a.) Debetverrichtingen

TIJDVAK	VERREKENINGSKAMERS						
	Aantal kamers einde tijdvak	HOOFDBANK		BIJBANK EN AGENTSCHAPPEN		TOTAAL	
		Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)
1950 Maandgemiddelde	38 (1)	148	195.102	158	45.361	306	240.463
1951 Maandgemiddelde	38 (1)	159	228.003	171	56.908	330	284.911
1951 September	38	150	233.259	158	58.377	308	291.636
October	38	164	256.190	179	64.015	343	320.205
November	38	160	278.039	172	61.639	332	339.678
December	38	162	229.662	179	60.388	341	290.050
1952 Januari	38	170	266.047	178	58.166	348	324.213
Februari	38	162	244.521	169	56.626	331	301.147
Maart	38	171	295.733	182	63.618	353	359.351
April	38	164	237.003	177	60.905	341	297.908
Mei	38	164	226.844	173	55.773	337	282.617
Juni	38	166	247.469	175	59.198	341	306.667
Juli	38	167	274.513	179	60.193	346	334.706
Augustus	38	148	236.147	162	54.475	310	290.622
September	38	160	253.745	177	56.684	337	310.409

(1) Op 31 December.

b) Detailgegevens over het verloop der verrekeningen te Brussel (debetverrichtingen)

TIJDVAK	Callgeld (1)		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschrijvingen, chèques, wisselbrieven, promessen, kwijtschiften, enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal	
	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)
	1950 Maandgemiddelde	3.231	122.070	1.685	7.613	139.970	61.386	2.638	4.033	147.524
1951 Maandgemiddelde	2.322	140.209	1.735	8.226	152.482	75.214	2.628	4.354	159.167	228.003
1951 September	2.280	149.103	1.312	9.052	143.604	71.033	2.336	4.071	149.532	233.259
October	2.489	161.606	1.740	10.729	156.717	78.351	3.415	5.504	164.361	256.190
November	2.149	178.096	2.102	11.140	153.166	83.367	2.975	5.436	160.392	278.039
December	2.099	138.740	1.640	7.547	155.469	78.174	2.852	5.200	162.060	229.662
1952 Januari	2.156	170.189	1.921	9.867	163.014	80.614	3.215	5.377	170.306	266.047
Februari	4.575	153.551	1.684	6.817	152.378	79.202	3.018	4.951	161.655	244.521
Maart	2.150	193.934	1.808	11.379	163.964	85.957	3.146	4.463	171.068	295.733
April	2.029	141.197	1.854	9.005	167.322	82.443	2.942	4.358	164.147	237.003
Mei	2.132	128.877	1.938	7.728	156.834	86.402	2.854	3.837	163.808	226.844
Juni	2.024	153.070	2.339	9.494	158.618	81.138	2.777	3.767	165.758	247.469
Juli	2.215	172.474	2.215	10.975	159.280	86.764	3.024	4.300	166.734	274.513
Augustus	2.107	141.315	1.738	7.478	141.724	83.442	2.843	3.912	148.412	236.147
September	2.220	159.037	1.770	8.192	153.225	82.723	2.833	3.793	160.048	253.745

(1) Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

II — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER
(*millioenen franken*)

TIJDVAK	Aantal rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (*) (Daggemiddelde)	Tegoed van partikulieren (*)	CREDIT		DEBIT		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van chartaal-geld pCt.	Omloop-snelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1950 Maandgemiddelde	(1)637.348	27.093	19.529	23.037	61.823	23.210	61.823	169.893	91	3,44
1951 Maandgemiddelde	(1)641.104	27.377	20.217	26.126	69.284	26.006	69.264	190.660	91	3,75
1951 Juli	636.715	28.873	20.376	26.579	68.897	27.513	68.897	191.886	91	3,78
Augustus	637.002	26.539	20.307	27.052	68.473	26.815	68.473	190.813	92	3,77
September	638.082	26.695	20.290	24.230	62.157	23.169	62.157	171.713	91	3,48
October	639.255	27.480	20.618	25.457	69.977	26.456	69.977	191.867	90	3,53
November	640.075	26.943	20.945	26.975	69.103	26.226	69.103	191.407	92	3,82
December	641.104	27.685	21.144	27.204	70.940	25.265	70.940	194.349	92	3,77
1952 Januari	642.405	30.248	21.298	28.047	78.402	30.234	78.402	215.085	91	3,70
Februari	643.305	27.534	20.595	27.213	70.281	26.840	70.281	194.615	92	3,79
Maart	644.676	27.545	20.692	26.842	70.385	26.418	70.385	194.030	93	3,63
April	644.987	28.277	20.885	26.672	70.535	27.744	70.535	195.486	91	3,72
Mei	645.370	28.103	20.888	30.857	77.952	30.090	77.952	216.850	92	4,12
Juni	645.628	28.025	20.982	25.994	66.001	25.746	66.001	183.742	91	3,65
Juli	646.091	29.447	21.211	31.260	77.454	32.013	77.454	218.181	92	3,79
Augustus	646.565	27.282	20.976	28.972	69.145	27.623	69.145	194.885	92	3,77
September	647.550	27.693	20.990	25.365	64.551	25.124	64.551	179.591	91	3,31

(1) Op 31 December.

(2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

(*) Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden, de effecten van de Muntsaneringslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet en tot December 1951 de tijdelijk onbeschikbare tegoeden.

PRIJZEN

a) **INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE**

Basistijdvak 1936-1938 = 100

45

Bron: *Mnisterie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.*

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vet-stoffen	Minerale producten						Scheikundige producten			Huiden en leder
					Algemeen indexcijfer van de groep	Steen-kool	Bij-prod-ucten uit steen-kool	Petro-leum-prod-ucten	Ertsen en ruwe metalen	Groeve-prod-ucten	Algemeen indexcijfer van de groep	Scheikundige producten	Scheikundige mest-stoffen	
<i>Aantal producten ...</i>	195	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1950 Maandgemidd..	387	368	456	381	372	529	350	230	353	443	287	295	267	414
1951 Maandgemidd..	471	416	487	485	446	542	437	259	533	454	355	338	279	496
1951 Juli	469	412	474	448	452	547	427	259	565	454	365	407	273	483
Augustus	467	426	467	460	455	547	439	259	567	454	370	408	286	451
September	464	421	453	455	457	547	439	259	575	454	372	410	286	457
October	473	414	475	466	478	547	508	259	609	455	375	413	290	441
November	473	424	476	464	483	547	513	270	612	455	375	413	291	404
December	477	443	493	467	484	547	515	270	615	455	379	416	295	396
1952 Januari	477	424	502	452	490	554	515	273	631	455	377	420	282	393
Februari	470	416	495	421	494	554	530	281	623	461	377	420	283	371
Maart	457	403	490	399	489	554	530	281	598	460	372	413	283	352
April	450	389	494	389	493	554	530	298	598	461	360	396	280	344
Mei	445	385	492	405	485	554	530	298	562	462	359	394	280	344
Juni	436	376	482	399	478	557	520	298	536	463	349	379	282	339
Juli	434	398	466	393	467	557	488	298	517	463	346	375	279	350
Augustus	432	410	457	392	464	557	488	293	506	464	329	353	274	355
September	434	403	482	387	462	557	488	293	500	464	329	350	278	360

TIJDVAK	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielproducten						Bouw-ma-terialen	Metalen en metaalproducten			
				Algemeen indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunst-matige vezels		Algemeen indexcijfer van de groep	Metaal-nijver-heid	Metaal-fabrik.	Niet ijzerhou-dende
<i>Aantal producten ...</i>	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1950 Maandgemidd..	345	551	416	428	482	363	516	552	267	410	346	340	321	459
1951 Maandgemidd..	557	690	706	545	599	516	652	694	305	427	456	487	394	633
1951 Juli	477	686	744	506	516	480	583	725	315	428	476	513	414	636
Augustus	483	692	744	485	480	486	545	670	313	427	478	518	414	642
September	528	708	722	468	442	482	544	587	313	426	482	525	416	647
October	530	714	700	483	494	475	559	592	313	428	491	536	418	677
November	488	721	688	484	470	480	590	666	312	431	491	536	420	673
December	479	721	686	480	451	462	585	684	303	437	492	535	422	665
1952 Januari	477	721	697	484	437	445	636	728	291	441	492	538	422	656
Februari	394	714	677	458	417	427	601	606	291	442	492	540	422	655
Maart	392	710	567	426	386	379	581	522	287	442	489	540	423	627
April	382	695	567	405	355	368	557	487	275	444	486	539	421	620
Mei	286	657	549	404	385	361	544	449	269	444	479	530	421	585
Juni	318	620	474	398	404	350	535	395	269	443	472	510	421	577
Juli	306	605	426	400	417	363	531	358	269	443	474	514	420	583
Augustus	285	605	426	402	426	363	539	339	269	443	476	524	420	572
September	259	605	420	400	417	363	543	337	269	443	477	528	419	574

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND

Basistijdvak : gemiddelde 1948 = 100

TIJDVAK	België (Ministerie van Economische Zaken)	Vereenigde Staten (Department of Labor, Bureau Labor Statistics)	Frankrijk (Statistique générale de la France) (1)	Nederland (Centraal Bureau voor de Statistiek)	Vereenigd Koninkrijk (Board of Trade)	Zweden (Handelsdienst)	Zwitserland (Office fédéral de l'Industrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1950 Maandgemidd.	100	98	108	117	120	106	94
1951 Maandgemidd.	121	109	138	143	146	140	105
1951 Juli	121	109	135	142	146	143	103
Augustus	120	108	134	142	148	142	103
September	119	108	138	142	148	142	103
October	122	108	146	143	150	143	105
November	122	108	151	144	150	148	104
December	123	108	152	145	151	149	105
1952 Januari	123	107	153	145	153	150	105
Februari	121	107	152	145	150	150	104
Maart	118	107	149	143	152	151	103
April	116	106	147	142	150	150	102
Mei	114	106	145	140	149	150	102
Juni	112	106	143	139	149	151	102
Juli	112	106	144	136	149	150	101
Augustus	111	107	v 144	137	v 148	150	102
September	112	v 106	v 143		v 147		101

(1) Frankrijk : nieuw indexcijfer van de groothandelsprijzen (319 artikelen), basis 1949 = 100. Het vroeger indexcijfer (135 artikelen), teruggebracht tot basis 1948 = 100, bedroeg in 1949 ongeveer 112.

c) INDEXCIJFERS DER KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

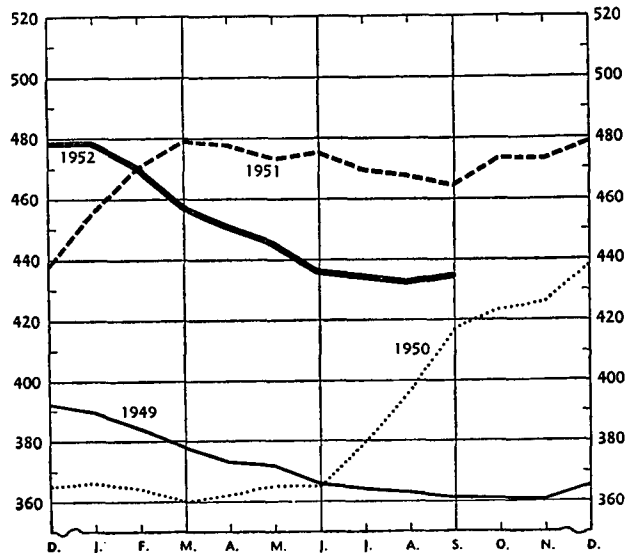
Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Voedingswaren	Producten excl. voedingswaren
Aantal producten	56	34	22
1950 Maandgemiddelde	377	354	414
1951 Maandgemiddelde	413	378	467
1951 Augustus	415	378	475
September	417	382	472
October	419	387	469
November	421	390	468
December	422	392	467
1952 Januari	424	395	467
Februari	424	397	466
Maart	421	392	463
April	416	388	469
Mei	412	387	450
Juni	413	390	448
Juli	412	388	447
Augustus	413	390	448
September	414	392	447
October	415	394	447

ALGEMEEN INDEXCIJFER DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

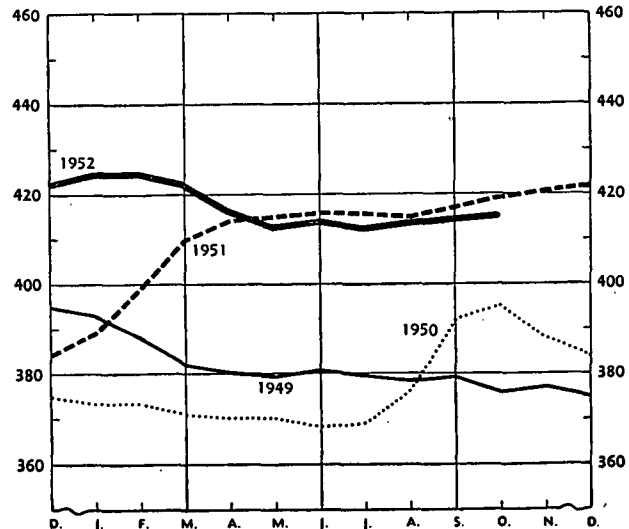
TIJDVAK	1949	1950	1951	1952
Januari	390	366	456	477
Februari	384	364	471	470
Maart	378	360	470	457
April	373	362	478	450
Mei	372	365	473	445
Juni	366	365	475	436
Juli	364	379	469	434
Augustus	363	396	467	432
September	361	417	464	434
October	361	423	473	
November	361	426	473	
December	365	438	477	

ALGEMEEN INDEXCIJFER DER KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	1949	1950	1951	1952
Januari	393	373	399	424
Februari	388	373	399	424
Maart	382	371	410	421
April	380	370	414	416
Mei	379	370	415	412
Juni	381	368	416	413
Juli	379	369	416	412
Augustus	378	376	415	413
September	379	392	417	414
October	376	395	419	415
November	377	388	421	
December	375	384	422	

PRODUCTIE

I — STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

55

Bron: *Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Algemene Directie der Mijnen).*

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN									
	GEMIDDELD AANTAL AANWEZIGE ARBEIDERS		NETTO-HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. t.)						Gemidd. aantal extractie-dagen	Voorraad einde maand (duiz. tonnen)
	onder-grondse	onder- en boven-grondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen	TOTAAL		
1936-1938 Maandgemiddelde.....	87.252	125.866	408	353	640	451	541	(1) 2.425	24,0	1.502
1950 Maandgemiddelde	92.154	133.320	387	278	563	372	677	2.275	23,8	(2) 1.031
1951 Maandgemiddelde	94.417	132.982	405	299	597	399	772	2.472	24,4	(2) 225
1951 Juli	91.139	129.332	352	236	477	336	710	2.111	21,3	212
Augustus	92.175	129.759	383	308	601	370	745	2.407	24,6	224
September	93.967	131.853	387	305	585	403	730	2.410	24,2	212
October	96.065	134.102	446	338	668	447	829	2.728	26,7	222
November	100.389	138.891	431	327	642	417	820	2.637	24,8	236
December	100.268	138.763	392	294	594	419	761	2.460	23,2	225
1952 Januari	100.017	137.850	436	331	650	435	817	2.669	25,4	223
Februari	99.550	137.088	400	313	634	421	839	2.607	24,6	235
Maart	100.364	138.361	445	331	657	437	870	2.740	25,8	446
April	99.032	137.280	413	314	617	417	797	2.558	24,6	712
Mei	99.160	137.227	419	331	629	416	828	2.622	24,8	1.136
Juni	97.048	134.992	358	273	553	391	753	2.328	22,6	1.349
Juli	93.011	130.383	312	242	475	339	775	2.143	21,6	1.544
Augustus	91.505	127.860	355	288	538	347	755	2.283	23,2	1.590
September			410	319	611	430	807	2.577		

(1) Inbegrepen 32.000 ton voorkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaakten van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi. — (2) Op 31 December.

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoogovens in werking (einde tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duizenden tonnen)		
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt ijzer en staal
1936-1938 Maandgemiddelde	451	3.831	113	855	(1) 37	261	253	202
1950 Maandgemiddelde	382	4.157	85	528	(2) 45	308	310	246
1951 Maandgemiddelde	509	4.613	150	718	(2) 49	404	417	324
1951 Juni	494	4.575	132	680	49	408	433	341
Juli	509	4.617	109	673	49	389	390	278
Augustus	536	4.631	130	698	49	413	429	328
September	515	4.674	148	699	49	406	404	321
October	541	4.741	173	727	49	429	460	365
November	524	4.749	171	768	49	413	426	326
December	541	4.759	158	764	49	421	423	324
1952 Januari	550	4.819	179	753	49	439	450	352
Februari	515	4.834	168	780	50	408	427	334
Maart	562	4.827	131	726	50	440	460	352
April	528	4.843	114	642	48	412	431	324
Mei	545	4.849	107	665	48	402	422	314
Juni	518	4.856	103	640	48	381	391	284
Juli	509	4.823	77	641	46	348	346	241
Augustus	504	4.820	107	648	46	329	338	262

(1) Op 31 December 1938. — (2) Op 31 December.

II — TEXTIELNIJVERHEID

56

Bron: *Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).*

TIJDVAK	SPINNERIJ (tonnen)						PRODUCTIE VAN RUWE WERFSELS VAN GETOUW GEVALLEN (VOOR EIGEN REKENING, VOOR OPENBARE LOONDIENTSTEN EN VOOR ORDERS)(t.)					
	vlas-garen	jute-garen	hennep-garen	katoengaren		wollen garen		vlas	jute	katoen	wol	rayonne
				fijn-spinnerij	kaard-spinnerij	kamwol	kaardwol					
1950 Maandgemiddelde	791	4.331	201	7.174	1.029	1.759	1.590	642	3.239	6.122	2.200	516
1951 Maandgemiddelde	1.020	5.603	253	8.187	675	1.453	1.309	652	3.824	6.586	2.092	527
1951 Juni	1.092	6.235	275	8.326	569	1.406	1.551	767	4.130	6.809	2.259	587
Juli	826	5.222	229	5.962	433	771	980	623	3.661	5.173	1.714	393
Augustus	1.005	5.542	177	8.140	402	1.054	1.077	514	3.612	5.609	1.866	476
September	1.093	5.662	187	8.109	499	1.096	955	549	4.067	5.497	1.682	400
October	1.185	6.103	257	8.474	409	1.268	1.047	513	4.091	6.195	1.765	383
November	1.009	6.049	171	8.925	421	1.365	930	556	4.087	6.340	1.585	386
December	1.091	5.333	216	8.039	391	1.180	697	564	3.920	5.630	1.300	305
1952 Januari	1.125	6.077	188	9.014	391	1.069	729	585	4.044	6.011	1.391	393
Februari	1.104	5.904	208	8.299	400	1.110	752	594	4.263	5.664	1.413	399
Maart	994	5.799	227	6.011	411	1.122	901	553	4.256	5.312	1.484	384
April	825	4.906	193	6.135	431	1.074	885	543	3.943	4.726	1.537	332
Mei	759	4.476	166	5.921	353	1.058	941	527	3.622	4.473	1.461	342
Juni	854	3.669	130	5.278	348	1.149	1.075	569	2.791	4.306	1.512	287
Juli	746	3.856	117	4.455	302	960	897	601	2.624	4.113	1.401	279
Augustus	825	3.973	106	5.134	355	1.414	1.156	635	2.953	4.174	1.650	294

(1) Incl. de jutetapjten. — (2) Incl. wollen dekens en tapjten.

III — DIVERSE PRODUCTIES

Bron : *Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).*

56

TIJDVAK	CEMENT	KALK (tonnen)	KALK- STEEN	SYNTHETISCHE AMMONIAK EN DERIVATEN		SAMENGE- STELDE MEST- STOFFEN (tonnen)	PAPIER		BAKSTEEN	
				(tonnen primaire stikstof)	(tonnen stikstof in de afgewerkte mest- stoffen)		Papier	Karton	Gewone baksteen	i/d. dag. komende steen
1938 Maandgemiddelde	250.000	(1) 117.382	(1) 155.538	13.113	12.235	4.860	15.462		152.641	14.341
1950 Maandgemiddelde	296.436	105.219	139.799	15.972	14.902	6.209	23.458	1.641	194.587	13.838
1951 Maandgemiddelde	366.286	140.289	195.831				23.255	3.904		
1951 Juni	393.648	128.809	236.090	16.307	15.342	222	23.742	4.743	256.532	13.827
Juli	380.805	132.897	216.473	16.697	15.855	1.137	18.993	4.123	269.675	13.781
Augustus	395.901	146.294	235.962	16.951	15.802	3.471	21.887	3.895	254.713	13.766
September	398.837	176.394	203.445	13.787	15.232	6.179	23.810	3.700	252.966	13.889
October	418.216	159.471	251.163	16.206	15.218	8.629	24.963	3.660	253.063	13.562
November	366.032	146.019	199.908	17.216	16.085	6.512	22.771	3.667	188.590	12.212
December	325.902	143.490	170.039	18.004	16.627	8.005	20.169	3.302	160.705	12.266
1952 Januari	275.475	129.884	143.816	17.879	16.290	10.703	22.109	4.161	137.027	9.997
Februari	200.452	142.396	123.721	17.342	16.432	9.788	19.224	3.121	114.369	7.926
Maart	340.871	150.327	163.997	17.739	16.233	16.560	18.848	3.075	102.307	10.909
April	369.774	136.908	176.083	17.353	16.168	6.586	17.796	2.644	114.767	9.883
Mei	403.094	129.408	159.975	17.311	17.078	1.518	15.152	2.804	181.606	13.092
Juni	403.759	121.929	156.113	17.758	17.068	1.586	16.297	2.613	216.347	13.171
Juli	425.410	109.202	166.780	16.307	15.561	2.216	12.132	2.388	233.847	12.809
Augustus	v 397.601	v 125.904	v 150.705	15.525	14.746	4.512	15.760	3.025	v 207.255	v 12.310

(1) Maandgemiddelde 1937-1938-1939.

Bron : *Bestuur der Douanen en Actijnzen.*

TIJDVAK	SUIKER				BIER- BROUWE- RIJEN	DISTIL- LEER- DERIJEN	LUCIFERS	VISSERIJ				
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffi- neerde suiker) einde maand	In consumptie gebracht				Aange- geven grondstoffen (1) (hoeveelheid meel en suiker) (tonnen)	Voort- gebrachte alcohol (hectoliters)	Productie (millioenen stukken)	Verkoop van vis (2) in de vismijnen te Oostende, Blanken- berge, Zeebrugge en Nieuwpoort	
	Ruwe suiker	Geraffi- neerde suiker									Hoeveelh. (tonnen)	Waarde (duiz. fr.)
1936-1938 Maandgemiddelde	17.493	17.183	120.910	20.667	16.412	35.046	4.421	2.260	7.189			
1950 Maandgemiddelde	34.458	14.372	138.634	21.748	11.629	24.213	4.851	3.243	28.489			
1951 Maandgemiddelde	21.084	15.716	123.901	20.015	11.963	23.569	5.277	3.256	32.520			
1951 Juni	—	14.315	118.446	17.688	14.690	22.175	6.499	3.100	23.718			
Juli	—	12.300	99.834	18.731	12.923	18.884	4.392	2.727	26.813			
Augustus	—	12.719	69.183	21.693	13.362	17.527	4.028	2.635	28.083			
September	7	12.484	25.486	37.631	11.890	21.717	4.109	2.525	26.675			
October	97.041	20.475	80.934	17.080	10.464	35.638	5.949	3.582	37.159			
November	139.403	24.293	183.778	18.104	11.423	27.192	4.903	2.935	33.458			
December	11.510	16.302	191.362	15.253	10.367	17.545	4.035	3.200	39.757			
1952 Januari	—	18.400	177.444	17.297	10.890	23.839	4.535	2.892	38.825			
Februari	—	19.920	162.273	15.188	10.516	26.271	4.519	3.857	34.494			
Maart	—	19.189	157.157	16.218	12.850	15.742	4.504	5.038	44.737			
April	—	16.390	146.632	16.163	13.128	11.702	5.001	4.624	37.325			
Mei	—	13.383	138.305	18.331	15.722	22.158	4.061	4.103	24.887			
Juni	—	10.092	119.956	24.211	13.713	16.536	3.875	3.566	27.721			
Juli	—	12.622	98.087	26.715	14.500	14.178	3.358	3.964	26.910			
Augustus	—	12.851	73.512	22.583	14.096	13.307	2.760	2.976	23.775			

(1) Inbegrepen Groothertogdom Luxemburg.

(2) Excl. haring, sprot en garnalen. In 1936-1938, enkel verkoop op de mijn te Oostende.

IV — ELECTRICISCHE ENERGIE (*)

(duizenden kWh)

58

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Energie.

TIJDVAK	Voortbrenging (1)				Invoer [5]	Uitvoer [6]	Totale stroom- hoeveelheid opgenomen door het net [7] = [4]+[5]-[6]
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoort- brengers [3]	Totaal voor België [4] = [1]+[2]+[3]			
	Gemeente- bedrijven [1]	Particuliere maatschappijen [2]					
1936-1938 Maandgemiddelde	20.361	189.899	227.802	438.062	5.472	2.168	441.366
1950 Maandgemiddelde	31.204	387.592	287.939	706.735	12.092	4.653	714.174
1951 Maandgemiddelde	32.564	428.949	329.941	791.454	17.966	8.749	800.671
1951 Juni	28.903	399.310	311.326	739.548	30.801	7.707	762.642
Juli	24.094	377.596	300.945	702.635	17.327	5.284	714.678
Augustus	28.142	399.484	326.997	754.623	25.626	4.101	776.148
September	29.676	418.707	333.603	781.986	8.781	7.779	782.988
October	35.242	455.269	375.098	865.609	8.590	7.869	866.330
November	34.965	447.232	379.942	862.139	10.237	16.933	855.443
December	37.483	472.022	361.697	871.202	9.435	17.834	862.803
1952 Januari	38.473	469.744	394.498	902.715	14.991	25.294	892.412
Februari	33.707	410.774	380.598	825.079	4.960	16.607	832.432
Maart	32.605	401.897	387.939	822.441	10.029	16.205	816.265
April	30.232	393.303	353.163	746.698	28.530	7.610	787.618
Mei	26.845	348.104	361.980	736.929	21.266	1.736	756.459
Juni	25.676	361.461	329.025	716.162	22.966	609	738.519
Juli	23.788	344.976	318.518	687.282	23.689	9.011	701.960
Augustus	25.996	340.499	331.679	698.174	20.229	9.883	708.670

(*) Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1949 : 258; begin 1950 : 247; begin 1951 : 238.

(1) Bruto-voortbrenging aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpkringen in de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

V — GAS

(Productie, Invoer en Uitvoer) (1)

(duizenden kubieke meters)

59

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Brandstof en Energie.

TIJDVAK	Productie der gasfabrieken		Productie der cokesfabrieken			Productie van de steenkol- mijnen [6]	Totaal in België gepro- duceerd gas [7]=[1] +[2]+[3] +[4]+[5] +[6]	Invoer [8]	Uitvoer [9]	Saldo : invoer min uitvoer [10] = [8]-[9]	Totaal in België beschik- baar gas [11] = [7]+[10]
	Regie- bedrijven en verenigin- gen van gemeenten [1]	Particuliere vennoot- schappen [2]	Regie- bedrijven [3]	Private vennootschappen							
				Productie bestemd voor de openbare voorziening [4]	Productie bestemd voor de nijverheid [5]						
1950 Maandgemiddelde	182	2.373	5.651	51.577	60.692	—	120.475	119	1.770	— 1.651	118.824
1951 Maandgemiddelde	62	1.174	5.552	57.667	75.413	3.759	143.627	38	2.202	— 2.164	141.463
1951 Juni	55	1.254	5.211	56.865	74.516	3.666	141.567	37	2.082	— 2.045	139.522
Juli	60	1.322	4.865	55.810	72.271	3.844	138.172	41	1.633	— 1.592	136.580
Augustus	59	1.294	5.028	56.953	77.055	4.684	145.073	45	1.642	— 1.597	143.476
September	56	1.259	5.235	56.894	73.970	4.642	142.056	46	2.005	— 1.859	140.097
October	46	1.111	5.829	60.112	81.285	4.336	152.719	43	2.281	— 2.238	150.481
November	37	984	5.497	55.656	78.850	4.330	145.354	37	2.349	— 2.312	143.042
December	37	1.055	6.020	60.066	80.432	5.311	152.921	44	2.219	— 2.175	150.746
1952 Januari	36	1.056	6.342	62.957	81.870	5.693	157.954	31	2.475	— 2.444	155.510
Februari	36	955	6.019	58.853	74.949	5.868	146.680	31	2.435	— 2.404	144.276
Maart	42	985	6.056	60.912	83.323	6.992	158.310	35	2.240	— 2.205	156.105
April	44	1.043	5.331	56.203	82.704	7.294	152.619	34	1.846	— 1.812	150.807
Mei	56	1.162	5.451	59.289	83.480	5.924	155.362	37	1.784	— 1.747	153.615
Juni	58	1.136	5.030	56.142	76.432	6.255	145.053	37	1.752	— 1.715	143.338
Juli	62	1.196	4.768	53.191	70.995	6.169	136.381	42	1.857	— 1.815	134.566
Augustus	61	1.184	5.011	55.006	71.392	6.888	139.542	185	1.359	— 1.174	138.368

(1) Deze statistiek betreft de gasproductie verkregen door droge distillatie van de steenkolen in de gas- en cokesfabrieken. Gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige binding, gas uit de hoogovens en metaan worden gevoegd. Zij omvat eveneens de productie van metaan dat rechtstreeks uit de steenkolenmijnen komt, alsook het vloeibaar gemaakte petroleumgas dat in pijpleidingen wordt vervoerd; al die gassen dienen voor de openbare gasverdeling.

Onderhavige statistiek omvat niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas, gas uit de hoogovens, metaangas of vloeibaar gemaakt gas, die buiten de producerende fabriek worden vermengd met gas voortkomend uit de droge distillatie van steenkolen met uitzondering van het gas dat rechtstreeks aan de openbare distributie wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen, noch het kolengas of het andere gas, die voor de dekking van de eigen behoeften, voor het stoken der ovens, enz. worden gebruikt.

N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) (6) is voor de openbare voorziening bestemd.

b) De gasproductie vermeld in de kolom (5) is bestemd voor de rechtstreekse leveringen aan andere afdelingen van de vennootschappen waartoe de betrokken cokesfabrieken behoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen.

c) Het gasvolume voortgebracht door de cokesfabrieken en steenkolenmijnen wordt herleid tot 4.250 kcal, 0° C., 760 mm Hg.

d) De cokesfabrieken welke gas zowel voor de openbare verdeling als voor het directe industriële verbruik voortbrengen zijn begrepen in het aantal cokesfabrieken overeenstemmend met kolom 5. Het totaal aantal cokesfabrieken (particuliere maatschappijen die in 1951 gas produceerden) bedraagt 18.

VERBRUIK (*)

I — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

A — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100

Bron : Nationale Bank van België.

MAAND	GROOTWARENHUIZEN						WINKELS MET BIJHUIZEN		COÖPERATIES EN PATROONSWINKELS					
	Kleding		Meubelen		Huishoudelijke artikelen en diversen		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951
September	770	387	661	589	613	575	491	400	244	225	577	489	921	472
October	515	580	489	568	518	601	363	416	241	242	428	534	510	562
November	440	477	456	495	791	864	328	399	230	229	445	628	476	439
December	497	521	504	583	830	961	447	464	258	251	588	618	554	487
	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952
Januari	614	439	641	552	555	521	445	v 400	224	241	564	536	795	566
Februari	617	364	772	569	550	507	439	v 387	227	230	545	542	866	586
Maart	515	443	666	598	647	560	409	v 383	265	246	665	546	713	579
April	442	497	584	614	562	590	372		249	v 239	501	522	530	513
Mei	404	448	538	590	527	629	376		248	v 246	504	546	467	458
Juni	441	369	521	481	571	552	375		264	v 230	497	497	417	363
Juli	431	466	495	525	595	680	387		204	v 231	450	536	357	385
Augustus	318	369	511	471	600	616	405		210		480	v 535	360	v 352
September	387	502	589	611	575	681	400		225		489		472	

B — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1948 = 100

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

MAAND	Algemeen indexcijfer	GROOTWARENHUIZEN MET MENIGVULDIGE AFDELINGEN																				
		Voeding				Kleding				Meubilering			Huishouden			Tabak	Boek-papierhandel		Parfum.	Spelen, speciaal- sport, reis		
		Bederfelijk	Niet bederfelijk	Restaurant	Totaal	Stoffen per meter	Bovenkleding heren	Bovenkleding dames	Linnen, ondergoed, hemden en hoeden	Totaal (1)	Textiel	Meubelen, luchters	Totaal	Huishoud-artikelen	Huishoudtoestellen, elektriciteit	Totaal	Rookgerief	Boekhandel	Papierhandel		Totaal	Toilet
1951 Juli	126	163	131	126	144	76	136	138	169	122	98	138	112	122	180	128	83	109	162	154	124	145
Augustus	115	174	136	130	152	55	81	106	106	88	87	127	102	129	207	136	88	106	162	154	117	110
September	123	186	147	126	161	73	107	120	106	99	101	163	123	120	264	134	81	98	204	189	111	68
October	140	207	162	141	179	91	163	190	145	139	110	139	121	123	272	137	85	114	117	116	112	130
November	151	203	176	148	184	77	122	137	130	119	96	127	107	111	236	123	97	272	161	177	116	552
December	174	258	220	168	230	70	125	136	175	141	99	142	115	147	285	160	195	274	232	238	157	368
1952 Januari	127	238	126	140	175	76	77	104	157	112	134	123	130	112	190	119	94	107	152	119	106	48
Februari	121	256	126	138	182	74	73	84	110	92	111	150	125	117	217	127	95	107	108	106	107	52
Maart	131	262	131	146	188	93	132	123	114	108	117	149	128	127	205	135	93	104	105	104	108	77
April	137	237	132	143	178	87	185	171	136	130	106	159	125	122	205	130	92	112	106	107	115	119
Mei	137	242	124	138	175	81	150	157	141	125	102	163	124	130	222	139	90	98	107	105	118	129
Juni	115	200	102	125	146	67	117	117	130	104	88	133	104	112	171	117	97	86	89	88	109	122
Juli	141	215	109	140	158	79	139	161	195	140	103	157	123	129	219	137	116	112	100	102	142	183
Augustus	120	221	103	135	157	53	80	110	112	93	87	138	105	128	194	135	112	102	171	161	123	123
September	142	253	118	164	180	83	142	157	143	127	113	178	137	128	279	142	102	100	211	195	120	81

MAAND	GROTE ONDERNEMINGEN GESPECIALISEERD IN KLEDING				COÖPERATIES										WINKELS MET BIJHUIZEN		GROOT- HANDEL
	Heren	Dames	Ondergoed en bijkom. kledingstukken	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voeding (behalve bakkerij)	Kleding	Meubilering	Huishouden	Tabak	Boekhandel, papierhandel	Parfumerie, weide-artikelen	Restaurant tea-room	Verschillende	Ondergoed, bijkom. kledingstukken, opschikartikelen	Schoenen	
1951 Juli	67	74	130	109	107	120	69	124	98	120	198	106	116	126	124	129	88
Augustus	46	48	58	118	110	129	66	104	115	137	328	111	113	169	103	86	105
September	60	69	69	127	120	133	102	193	133	131	299	101	115	142	85	103	110
October	114	113	101	139	128	146	117	151	144	154	170	129	110	175	99	99	103
November	72	88	91	130	121	140	93	129	138	152	224	138	109	155	91	104	104
December	70	103	90	151	135	167	109	153	147	252	221	136	137	157	128	136	101
1952 Januari	88	74	194	136	116	153	100	114	129	137	134	97	94	152	88	99	104
Februari	51	48	47	140	120	149	123	148	158	138	114	122	102	158	79	81	98
Maart	96	97	74	143	131	149	118	204	169	133	104	113	115	158	87	82	97
April	v 125	v 127	v 127	137	126	143	113	180	150	140	123	108	118	155	124	154	v 105
Mei	v 105	v 123	v 108	140	130	149	103	143	149	162	156	116	125	177	122	135	v 110
Juni	v 73	v 76	v 69	128	121	138	84	133	134	151	227	93	122	168	101	95	v 106
Juli	v 75	v 183	v 136	133	121	146	88	146	134	168	146	116	131	156	125	122	v 113
Augustus	v 56	v 56	v 79												85	81	
September	v 91	v 99	v 99												84	109	

(*) Voor het verbruik van suiker, zie tabel n° 56.

(1) Dit total omvat daarenboven de rubrieken : naaigereedschap, handwerken, linten en patronen; schoeisel; allerlei opschik-artikelen.

II — TABAKSVERBUIK

(Productie en invoer)

66 Bron : *Administratie der Douanen en Accijnzen.*

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillo's	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak (tonnen)
	(duizenden stuks)			
1936-38 Maandgemiddelde	16.187	49.414	430.048	1.097
1950 Maandgemiddelde	6.927	21.776	699.935	919
1951 Maandgemiddelde	6.385	25.887	711.922	822
1951 Juli	4.886	18.831	722.835	818
Augustus	6.030	25.343	692.163	893
September	6.641	27.389	700.483	781
October	8.811	32.605	725.172	893
November	8.674	32.622	668.325	799
December	7.628	32.714	818.012	814
1952 Januari	6.630	26.940	885.358	912
Februari	4.358	23.057	492.305	779
Maart	5.512	24.846	498.486	822
April	5.720	28.667	695.563	944
Mei	4.447	27.903	668.759	884
Juni	12.523	43.034	777.881	939
Juli	10.773	30.691	780.909	843
Augustus	10.582	27.130	714.449	857
September	13.194	35.941	717.207	893

67 III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren koeien, vaarzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen lammeren, geiten
1936-38 Maandgemiddelde	16.561	698	12.242	26.679	6.462
1950 Maandgemiddelde	17.613	3.430	11.978	40.719	6.244
1951 Maandgemiddelde	18.338	3.674	11.297	32.607	6.186
1951 Juli	16.551	2.691	9.866	28.512	1.371
Augustus	20.073	3.753	12.431	34.268	2.247
September	17.993	3.201	9.654	28.839	4.737
October	22.733	3.814	10.937	39.654	14.816
November	19.387	3.289	8.797	31.062	12.889
December	19.495	3.236	7.673	31.664	12.276
1952 Januari	21.670	3.660	8.817	36.245	9.954
Februari	16.851	3.313	8.576	27.677	5.682
Maart	17.156	3.263	10.390	30.479	2.865
April	19.988	2.749	12.345	34.054	2.886
Mei	17.561	2.455	10.528	33.051	1.781
Juni	16.959	2.272	9.612	33.322	1.915
Juli	20.053	2.699	11.432	36.973	1.455
Augustus	16.820	2.624	8.842	30.960	1.785
September	19.417	3.271	9.164	36.461	5.572

VERVOER

I — BEDRIJVGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

70

TIJDVAK	Ontvangsten						Uitgaven	Overschot der totale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfs- coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen	Totaal	Tussen- komst van de Staat (2)	Algemeen totaal			
1938 Maandgemiddelde (1)	73,8	146,6	5,2	225,6	—	225,6	238,9	— 13,3	105,9
1950 Maandgemiddelde	245,1	459,4	32,5	737,0	120,8	857,8	847,6	10,2	98,8
1951 Maandgemiddelde	249,8	571,4	33,5	854,7	120,8	975,5	958,2	17,3	98,2
1951 Juni	238,2	590,6	44,3	873,1	120,0	993,1	998,0	— 4,9	100,5
Juli	326,0	520,8	30,0	876,8	121,0	997,8	949,5	48,3	95,2
Augustus	303,2	559,9	32,4	895,5	121,0	1.016,5	959,3	57,2	94,4
September	271,2	557,5	30,1	858,8	121,0	979,8	953,8	26,0	97,3
October	248,1	646,5	34,9	929,5	121,0	1.050,5	996,9	53,6	94,9
November	221,4	656,6	31,4	909,4	121,0	1.030,4	955,8	74,6	95,6
December	236,1	598,4	36,7	871,2	120,0	991,2	954,5	36,7	96,3
1952 Januari	249,5	592,1	40,4	882,0	62,5	944,5	988,9	— 44,4	104,7
Februari	220,5	559,4	33,0	812,9	62,5	875,4	946,6	— 71,2	108,1
Maart	243,9	599,8	31,2	874,9	62,5	937,4	984,9	— 47,5	105,1
April	258,0	563,9	35,7	857,6	62,5	920,1	951,8	— 31,7	103,4
Mei	254,9	547,3	30,1	832,3	62,5	894,8	959,1	— 64,3	107,2
Juni	273,5	519,5	39,4	832,4	62,5	894,9	927,8	— 32,9	103,7
Juli	334,9	511,6	33,2	879,7	62,5	942,2	950,8	— 8,6	100,9
Augustus	330,0	525,4	33,9	889,3	62,5	951,8	926,5	25,3	97,3

(1) Nord-Beige inbegrepen.

(2) Toelagen van de Staat als vergoeding voor de ontoereikende tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen.

(vervolg)

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1)				c) Transportstatistiek (2) 1° Algemeen spoorverkeer						
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARE GOEDEREN				
					Aantal (duizenden)	Reizigers- km. (miljoen.)	Vervoerde tonnen (duizenden)	Ton-km. (miljoenen)			Totaal
								Belgisch binnel. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	
1938 Maandgemid. (3)	388.982	114.745	90.665	479.647	16.004	511	6.169	186	154	88	428
1950 Maandgemiddelde	296.111	94.630	49.696	345.807	18.079	587	5.055	199	166	90	455
1951 Maandgemiddelde	335.279	106.728	60.912	396.191	18.722	604	6.008	237	207	108	552
1951 Juni	345.236	110.951	63.307	408.543	17.482	591	5.970	248	198	89	535
Juli	304.493	90.312	56.223	380.716	17.575	661	5.594	216	208	118	542
Augustus	336.495	101.595	55.493	391.998	17.665	659	6.032	235	214	125	574
September	337.255	98.703	59.994	397.249	18.238	596	6.083	245	223	110	578
October	386.097	113.352	66.559	452.656	19.506	610	6.981	275	232	111	618
November	360.898	111.969	63.498	424.396	19.506	595	6.674	257	228	102	587
December	312.529	104.702	64.123	376.652	18.787	583	5.615	215	206	93	514
1952 Januari	309.731	115.422	57.484	367.215	20.928	635	6.030	230	231	110	571
Februari	292.236	110.164	55.827	348.063	18.635	567	5.477	197	222	99	518
Maart	317.362	106.525	59.949	377.311	v 18.851	v 590	6.038	220	240	102	562
April	304.098	97.469	56.738	360.836	v 18.975	v 615	5.630	203	220	94	517
Mei	296.837	90.324	56.283	353.120	v 19.279	v 624	5.476	202	210	95	507
Juni	282.662	86.606	52.375	335.037	v 18.452	v 629	5.190	193	205	79	477
Juli	269.549	81.429	54.353	323.902	v 17.491	v 675	4.827	176	193	83	452
Augustus					v 17.782	v 674	4.972	195	178	91	464

- A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briquettes).
- B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briquettes afgeleverd.
- C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.
- (1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.
- (2) Militair vervoer niet inbegrepen.
- (3) Nord-Belge inbegrepen.

c) Transportstatistiek (1)
2° Vervoer der voornaamste zware goederen
A — Gezamenlijk verkeer

TIJDVAK	Ton-kilom. (miljoenen)	(duizenden tonnen)										
		Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven zand, kiezels en aarde	Textiel, leerlooier, kleding	Chemische en arteisijkundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen
1938 Maandgemiddelde (2)	428	6.169	405	2.540	472	516	559	934	64	225	77	377
1950 Maandgemiddelde	455	5.055	300	1.897	418	643	412	662	38	249	80	356
1951 Maandgemiddelde	552	6.008	253	2.181	644	793	498	764	40	272	92	471
1951 Juni	535	5.970	122	2.231	631	757	534	875	22	254	90	454
Juli	542	5.594	115	1.883	685	779	514	809	21	256	86	445
Augustus	574	6.032	115	2.094	684	839	549	844	53	283	94	477
September	578	6.083	119	2.007	767	801	524	917	117	251	93	487
October	618	6.981	609	2.313	744	827	597	927	46	291	101	526
November	587	6.674	767	2.301	664	770	528	771	29	270	96	478
December	514	5.615	229	2.120	693	699	439	637	29	248	88	433
1952 Januari	571	6.030	190	2.339	662	913	460	546	32	304	110	475
Februari	518	5.477	145	2.256	652	800	365	428	28	272	113	418
Maart	562	6.038	167	2.224	719	828	490	673	27	333	88	489
April	517	5.630	129	2.041	676	755	504	727	23	206	91	478
Mei	507	5.476	87	1.889	693	718	531	837	21	212	69	419
Juni	477	5.190	81	1.840	658	678	493	783	14	230	70	343
Juli	452	4.827										
Augustus	464	4.972										

- (1) Militair vervoer niet inbegrepen.
- (2) Nord-Belge inbegrepen.

I — **BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN** (einde)

70

B — Belgisch binnenlands verkeer

TIJDVAK	Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaal-waren	Bouw- materialen, spiegel- glas	Produ- cten der groeven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leer- looier., kleding	Chemi- sche en artseni- kundige produc- ten	Nijver- heids- vetten en -oliën, petro- leum, teer	Diversen	Nationale Maatsch. van Bourtspoorweg.
(duizenden tonnen)												
1938 Maandgemidd. (1) ..	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248	5.858
1950 Maandgemiddelde ..	3.266	186	1.605	12	188	286	550	9	122	28	280	5.523
1951 Maandgemiddelde ..	3.772	127	1.861	19	236	329	625	13	133	35	394	3.273
1951 Augustus	3.709	36	1.763	17	229	365	694	32	142	34	407	3.050
September	3.766	53	1.708	20	229	355	767	69	126	39	410	2.961
October	4.465	474	1.932	21	255	390	742	10	158	39	444	5.463
November	4.231	550	1.909	17	249	329	611	4	132	33	397	0.388
December	3.472	73	1.800	21	231	283	517	3	128	37	379	2.711
1952 Januari	3.625	47	2.024	17	244	275	440	4	140	40	394	2.228
Februari	3.244	37	1.886	15	236	198	351	4	123	37	352	1.667
Maart	3.659	37	1.851	13	236	332	551	4	166	37	412	2.338
April	3.376	34	1.607	16	226	350	583	3	115	34	408	2.265
Mei	3.350	29	1.507	15	227	380	693	3	106	31	359	2.540
Juni	3.165	36	1.430	23	232	345	654	2	124	31	288	2.547
Juli	2.850	43	1.322	23	164	300	574	12	109	28	275	2.028
Augustus	3.071	44	1.481	17	177	302	572	41	119	28	290	

(1) Nord-Belge inbegrepen, wat de N.M.B.S. betreft.

III — **HAVENVERKEER**

a) Haven van Antwerpen

71

Bronnen: Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART					
	AANGEKOMEN			VERTROKKEN			AANGEKOMEN			VERTROKKEN		
	Aantal schepen	Belgische netto tonnen- maat (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen geladen	Aantal schepen op ballast	Goederen (duizen- den metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizen- den m3)	Goederen (duizen- den metrieke tonnen) (2)	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizen- den m3)	Goederen (duizen- den metrieke tonnen) (2)
1936-1938 Maandgemidd. ...	988	2.008	1.072	837	151	1.072	3.917	1.317	568	3.762	1.268	693
1950 Maandgemiddelde ..	807	1.884	870	669	135	900	2.978	1.228	695	2.937	1.207	693
1951 Maandgemiddelde ..	952	2.209	1.261	798	155	1.169	3.611	1.535	695	3.677	1.554	877
1951 September	902	2.026	1.303	732	172	1.122	3.456	1.521	674	3.455	1.467	815
October	1.001	2.341	1.347	844	158	1.238	4.023	1.646	697	4.179	1.691	939
November	950	2.406	1.434	766	183	1.009	3.991	1.632	678	4.089	1.693	1.027
December	945	2.420	1.515	768	173	997	3.957	1.659	640	3.820	1.578	994
1952 Januari	947	2.228	1.326	805	147	1.032	3.489	1.459	561	3.507	1.497	939
Februari	987	2.326	1.578	815	162	1.218	3.769	1.605	635	3.606	1.554	981
Maart	1.018	2.329	1.264	843	170	1.172	3.494	1.457	614	3.547	1.448	872
April	1.015	2.338	1.345	843	183	1.012	3.642	1.508	672	3.530	1.469	800
Mei	963	2.339	1.222	806	177	1.084	3.375	1.400	607	3.363	1.386	748
Juni	947	2.382	1.249	713	185	930	3.473	1.429	565	3.442	1.432	867
Juli	965	2.235	1.279	792	179	908	3.621	1.513	587	3.694	1.567	933
Augustus	944	2.443	1.275	785	163	846	3.531	1.521	566	3.571	1.540	856
September	920	2.058		746	190		3.694	1.535	574	3.666	1.465	797

(1) Internationaal verkeer. — (2) Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

Bronnen: Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART	
	AANGEKOMEN			VERTROKKEN			GOEDEREN (1) (duizenden metrieke tonnen)	
	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Gelost	Geladen
1936-38 Maandgemiddelde	169	177	208	170	178	92	174	152
1950 Maandgemiddelde	122	117	108	121	116	74	117	43
1951 Maandgemiddelde	153	125	129	155	125	83	147	71
1951 September	134	115	128	131	113	80	146	94
October	149	122	151	153	124	88	188	74
November	159	126	106	159	129	71	164	58
December	183	167	139	185	157	85	133	74
1952 Januari	153	121	112	148	117	94	123	60
Februari	190	129	164	192	140	86	112	51
Maart	145	118	112	147	112	84	137	39
April	178	160	147	172	149	74	146	54
Mei	137	116	136	143	120	90	156	57
Juni	153	130	139	151	131	92	140	59
Juli	183	145	151	184	143	82	146	49
Augustus	141	116	128	139	120	82	137	51
September	142	124		142	114			

(1) Internationaal verkeer

IV — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHEEPPVAART

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

72

TIJDVAK	GELADEN SCHEPEN														
	Aantal					Duizenden metrische tonnen					Millioenen ton-km.				
	Binnen-verkeer	Invoer	Uitvoer	Door-voer	Gehel-verkeer	Binnen-verkeer	Invoer	Uitvoer	Door-voer	Gehel-verkeer	Binnen-verkeer	Invoer	Uitvoer	Door-voer	Gehel-verkeer
1950 Maandgemiddelde ...	6.020	2.435	1.814	317	10.586	1.437	905	609	72	3.023	150,9	50,3	39,6	9,0	249,8
1951 Maandgemiddelde ...	6.077	2.814	2.119	325	11.335	1.570	1.067	757	77	3.471	170,2	63,0	46,4	9,9	289,5
1951 Juli	5.650	2.850	2.306	281	11.427	1.473	1.069	791	61	3.394	163,1	65,2	51,7	8,4	288,4
Augustus	5.702	3.308	2.392	308	11.710	1.459	1.157	849	74	3.539	159,4	72,0	52,3	10,0	293,7
September	5.997	3.222	2.195	356	11.770	1.519	1.153	756	83	3.511	166,5	70,6	49,1	11,3	297,5
October	7.199	3.193	2.266	351	13.009	1.961	1.161	781	82	3.985	200,1	71,8	52,8	10,9	335,6
November	6.249	2.930	2.079	359	11.617	1.577	1.072	743	88	3.480	169,1	65,5	44,0	11,6	290,2
December	6.041	2.613	2.136	358	11.148	1.632	1.023	762	90	3.507	173,1	58,1	46,0	11,8	289,0
1952 Januari	4.625	2.051	1.627	311	8.614	1.242	782	631	74	2.729	133,9	42,1	39,4	8,8	224,2
Februari	5.345	2.543	1.826	313	10.027	1.409	964	695	77	3.145	160,2	53,8	41,9	10,3	266,2
Maart	5.698	2.987	2.062	355	11.102	1.487	1.092	716	87	3.382	166,7	64,6	49,0	11,0	291,3
April	5.697	3.083	2.182	418	11.377	1.448	1.097	744	104	3.393	162,2	64,9	51,7	13,8	292,6
Mei	5.965	3.267	2.323	352	11.907	1.629	1.187	756	86	3.658	171,5	72,0	53,4	10,9	307,8
Juni	5.445	2.941	2.434	322	11.142	1.458	1.037	854	78	3.427	162,1	64,9	59,0	9,9	295,9
Juli	5.184	3.053	2.315	282	10.834	1.306	1.035	841	68	3.250	146,5	68,1	51,8	9,0	275,4

BIJZONDERE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE
ECONOMISCHE UNIE MET HET BUITENLAND

SAMENVATTING NAAR DE VIJF GROEPEN DER ALGEMENE NOMENCLATUUR
AANGENOMEN DOOR DE OVEREENKOMST VAN BRUSSEL VAN 31 DECEMBER 1913

75

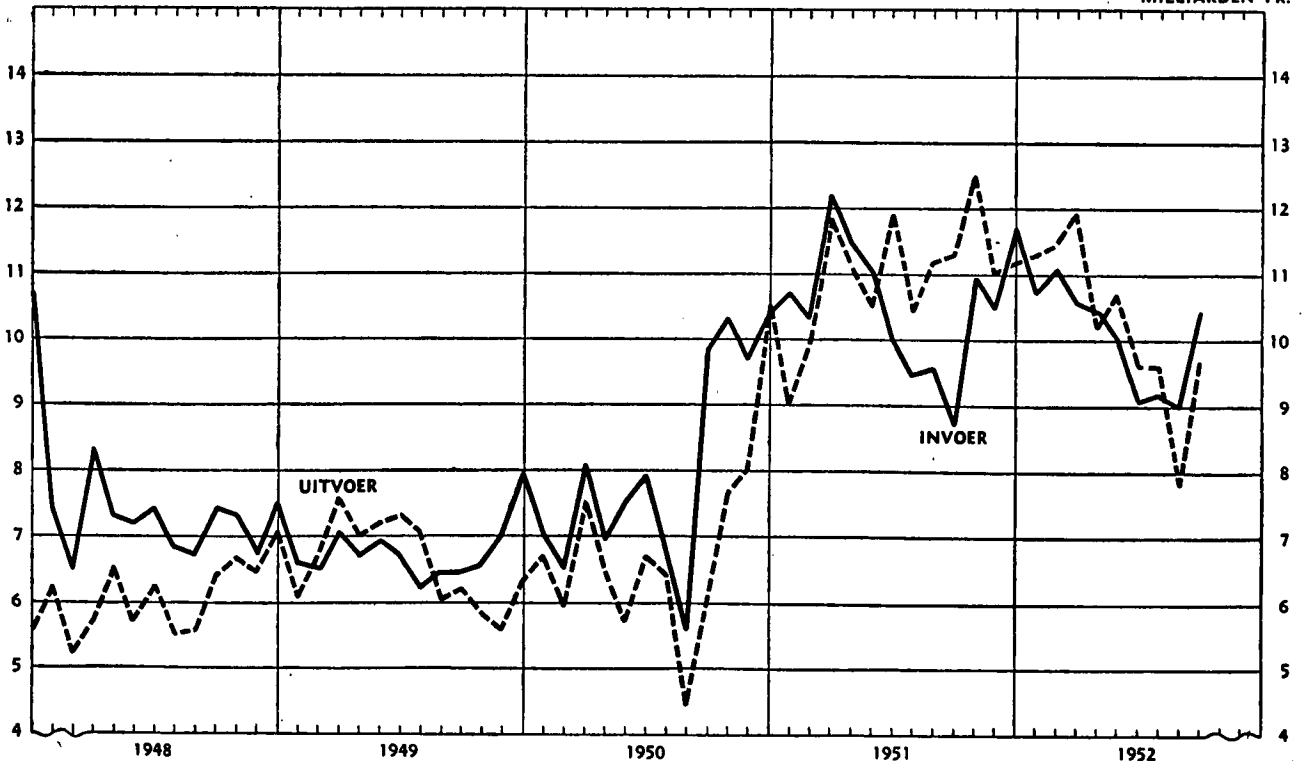
TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tonnen)					WAARDE (millioenen franken)					GEMID-DELTE PRIJS PER TON (franken)	UITVOER- (-) OF INVOERSALDO (millioenen franken)	VERHOUDING VAN UITVOER TOT INVOER IN PCT.	
	Levende dieren	Voe-dings-middelen en dranken	Ruwe of enkel ver-werkte stoffen	Fabri-katen	Totaal	Levende dieren	Voe-dings-middelen en dranken	Ruwe of enkel ver-werkte stoffen	Fabri-katen	Onbew. goud en zilver, gouden en zilve-ren munt				Totaal
INVOER														
1936-38 Maandgem.	1,0	331,5	2.473,8	62,1	2.868,4	3,1	407,8	1.112,4	459,6	35,7	2.018,6	704		
1950 Maandgemidd.	1,5	250,1	2.125,1	95,8	2.478,5	22,4	1.613,2	3.833,2	2.595,3	61,2	8.125,3	3.278		
1951 Maandgemidd.	1,7	287,8	2.785,6	110,8	3.185,9	27,9	1.917,1	5.336,4	3.236,5	82,3	10.600,2	3.327		
1951 Januari	2,4	250,9	2.301,6	101,6	2.656,5	28,4	1.719,5	5.834,6	3.008,8	62,3	10.653,6	4.010		
Februari	2,3	319,2	2.571,7	102,4	2.995,6	31,6	1.889,5	5.169,2	3.103,1	65,0	10.258,4	3.424		
Maart	2,1	365,1	2.787,6	119,8	3.274,6	31,0	2.490,8	5.805,7	3.804,4	89,5	12.221,4	3.732		
April	2,5	308,4	2.691,4	120,1	3.122,4	40,8	2.153,6	5.578,9	3.521,9	65,0	11.360,2	3.638		
Mei	2,2	296,2	2.696,9	118,6	3.113,9	39,5	1.964,4	5.417,8	3.562,5	79,0	11.063,2	3.543		
Juni	1,6	270,6	2.857,1	114,3	3.249,7	28,5	1.626,5	4.972,6	3.304,3	116,3	10.048,2	3.092		
Juli	0,5	226,6	2.592,6	109,7	2.923,4	9,9	1.453,5	4.838,7	3.001,2	68,1	9.371,4	3.206		
Augustus	1,0	253,6	2.835,1	101,4	3.191,1	20,1	1.584,1	5.053,4	2.894,6	86,7	9.638,9	3.021		
September	1,2	218,8	2.872,4	108,3	3.198,7	19,0	1.570,2	4.157,7	2.891,7	70,3	8.708,9	2.723		
October	1,0	312,5	3.049,7	117,8	3.481,0	18,2	2.308,8	5.178,1	3.332,2	99,3	10.936,6	3.142		
November	1,6	284,5	3.010,3	98,3	3.394,7	27,7	1.963,1	5.492,8	2.935,0	87,5	10.506,1	3.095		
December	1,9	330,2	3.048,7	102,1	3.482,9	32,3	2.173,2	6.162,1	3.230,3	97,4	11.695,3	3.358		
UITVOER														
1936-38 Maandgem.	0,5	54,4	1.447,0	410,5	1.912,4	5,6	99,4	831,0	902,1	21,1	1.859,2	972	-159,4	92,1
1950 Maandgemidd.	0,1	47,4	928,1	387,8	1.363,4	4,4	406,7	2.374,4	4.072,5	22,9	6.880,9	5.047	-1.244,4	84,7
1951 Maandgemidd.	0,9	54,4	1.092,8	540,3	1.688,4	28,0	608,4	3.317,4	7.063,0	30,5	11.047,3	6.543	+447,1	104,2
1951 Januari	0,1	51,5	950,1	488,5	1.490,2	2,7	553,0	2.979,3	5.403,9	19,0	9.017,9	6.051	-1.635,7	84,6
Februari	—	80,3	914,6	487,6	1.482,5	2,6	724,1	3.714,8	5.457,6	7,5	9.906,6	6.682	-351,8	96,6
Maart	0,1	77,5	1.019,2	575,0	1.671,9	4,6	703,8	4.079,9	6.944,7	37,6	11.770,6	7.040	-450,8	96,3
April	—	83,0	1.095,7	550,3	1.729,0	1,6	623,1	3.550,7	6.847,4	49,0	11.071,8	6.404	-288,4	97,5
Mei	0,1	46,1	1.026,4	547,8	1.620,4	3,9	445,9	3.064,5	6.972,9	34,8	10.522,0	6.493	-541,2	95,1
Juni	1,3	39,8	1.169,0	605,6	1.815,7	36,1	537,9	3.449,7	7.844,3	19,1	11.887,1	6.547	+1.838,9	118,3
Juli	2,5	28,0	1.102,9	490,6	1.624,0	71,7	508,7	3.023,0	6.800,7	20,1	10.422,2	6.418	+1.050,8	111,2
Augustus	2,6	43,3	1.187,7	550,7	1.784,3	79,6	625,4	3.163,5	7.275,7	24,9	11.169,1	6.260	+1.530,2	115,9
September	2,5	41,9	1.126,7	528,0	1.702,1	80,3	611,1	3.101,2	7.494,1	31,9	11.318,6	6.650	+2.609,7	130,0
October	1,0	54,9	1.246,5	592,9	1.895,3	33,0	665,7	3.379,5	8.365,7	32,7	12.476,6	6.583	+1.540,0	114,1
November	0,3	58,6	1.065,5	515,5	1.639,9	12,0	718,0	2.844,1	7.379,4	41,3	10.994,8	6.705	+488,7	104,7
December	0,1	45,1	1.170,8	510,1	1.726,1	7,4	553,7	3.279,5	7.242,2	47,6	11.130,4	6.448	-564,9	95,2

II — NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL
VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.)

Tijdvak	0 - Voedings-waren	1 - Dranken en tabak	2 - Niet eetbare grondstoffen, behalve brandstoffen	3 - Minerale brandstoffen, smeermiddelen en dergelijke producten	4 - Oliën en vetten van dierlijke of plantaardige oorsprong	5 - Scheikundige producten	6 - Fabrieken hoofdzakelijk gerangschikt volgens de grondstof	7 - Machines en vervoermateriaal	8 - Diverse fabrieken	9 - Niet elders genoemde goederen	Totaal	Gemiddelde prijs per ton (franken)	Uitvoer (+) of invoersaldo (-) van de handelsbalans (miljoenen franken)	Verhouding van uitvoer tot invoer in pCt.
Waarde (miljoenen franken)														
<i>Invoer.</i>														
1952 Januari	1.673	167	3.286	1.037	170	490	1.960	1.433	355	81	10.652	3.442		
Februari	2.231	136	2.939	1.205	153	506	2.131	1.335	374	60	11.070	3.271		
Maart	2.020	148	2.643	1.025	141	473	2.013	1.505	468	122	10.558	3.273		
April	1.838	165	2.522	1.044	181	498	2.105	1.597	433	100	10.483	3.112		
Mei	1.498	158	2.281	971	73	447	2.293	1.738	422	82	9.963	3.024		
Juni	1.352	165	2.010	1.007	92	372	1.838	1.690	378	55	8.959	2.937		
Juli	1.778	149	2.132	834	116	415	1.672	1.506	412	137	9.151	2.922		
Augustus	1.579	136	2.218	797	136	338	1.947	1.202	376	100	8.919	2.862		
September .. v											10.432	3.067		
<i>Uitvoer.</i>														
1952 Januari	394	17	798	491	232	885	7.092	1.079	286	19	11.293	6.975	+ 641	106,0
Februari	402	20	766	599	268	1.015	6.919	1.051	295	21	11.356	6.684	+ 286	102,6
Maart	458	20	708	495	204	871	6.956	1.776	347	12	11.847	7.031	+ 1.289	112,2
April	383	16	526	614	175	820	6.248	1.109	319	14	10.224	6.046	- 259	97,5
Mei	290	20	559	676	151	708	6.835	1.168	277	26	10.710	5.833	+ 747	107,5
Juni	293	14	665	656	113	740	5.793	1.094	258	11	9.638	5.457	+ 679	107,5
Juli	294	15	657	601	133	614	5.851	1.102	265	20	9.558	5.522	+ 407	104,4
Augustus	236	12	597	600	119	507	4.592	808	241	39	7.751	5.001	- 1.168	86,9
September .. v											9.686	5.544	- 746	92,8
Gewicht (duizenden tonnen)														
<i>Invoer.</i>														
1952 Januari	226	8,2	1.720	907	11,2	91	103	23,7	3,3	1,4	3.095	—	—	—
Februari	311	7,2	1.768	1.062	10,4	95	98	28,4	3,0	1,5	3.384	—	—	—
Maart	257	8,1	1.837	895	10,4	85	101	26,3	3,8	1,9	3.226	—	—	—
April	219	8,8	2.004	879	12,4	106	104	31,1	3,5	1,5	3.369	—	—	—
Mei	231	8,4	1.995	820	5,7	96	105	30,3	3,6	1,0	3.295	—	—	—
Juni	186	8,2	1.805	854	7,4	62	94	29,6	3,3	0,6	3.050	—	—	—
Juli	276	7,5	1.878	734	10,0	104	93	23,9	3,7	1,4	3.132	—	—	—
Augustus	243	6,9	1.952	712	11,4	71	97	19,2	3,4	0,7	3.116	—	—	—
September .. v											3.401	—	—	—
<i>Uitvoer.</i>														
1952 Januari	40	0,5	251	373	11,7	267	651	20,2	4,2	0,1	1.619	—	—	—
Februari	42	0,8	189	449	13,9	329	646	25,4	3,8	0,1	1.699	—	—	—
Maart	50	0,7	250	368	10,6	279	685	37,5	4,1	0,1	1.685	—	—	—
April	39	0,6	284	441	9,5	245	639	28,0	3,3	0,1	1.691	—	—	—
Mei	29	0,8	338	516	9,3	217	695	27,7	2,7	0,1	1.836	—	—	—
Juni	27	0,9	316	524	7,6	232	629	26,1	2,8	0,1	1.766	—	—	—
Juli	30	0,9	311	495	8,8	221	640	21,2	2,6	0,1	1.731	—	—	—
Augustus	26	0,7	279	507	7,9	178	533	16,1	2,1	0,1	1.550	—	—	—
September .. v											1.747	—	—	—

MILLIARDEN FR.

MILLIARDEN FR.

WERKLOOSHEID

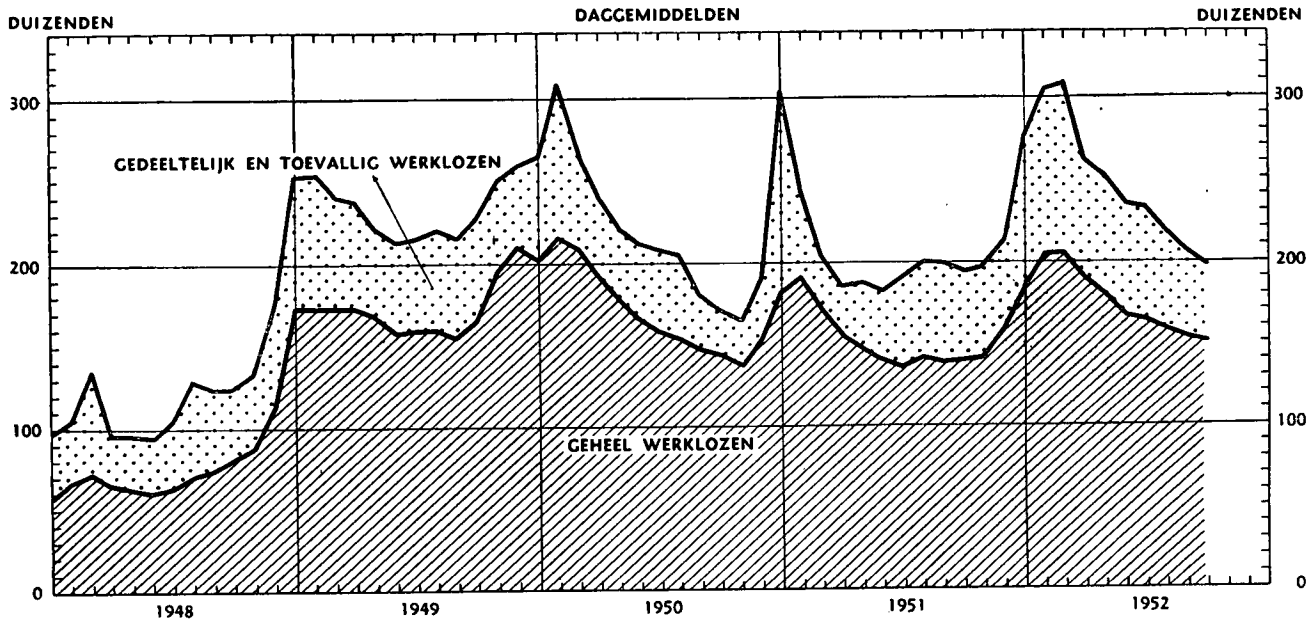
I — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

Bron: Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

81

TIJDVAK	AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN						DUIZENDEN VERLOREN WERKDAGEN		
	INGESCHREVEN WERKLOZEN TIJDENS DE MAAND			DAGGEMIDDELDEN			geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
1951 September	188.289	167.757	356.046	139.800	53.728	193.528	4.199	1.606	5.805
October	175.012	172.520	347.532	140.795	56.340	197.135	3.248	1.293	4.539
November	194.620	156.200	350.820	156.794	56.451	213.245	3.773	1.352	5.125
December	231.181	298.130	529.311	185.265	92.840	278.105	5.202	2.612	7.814
1952 Januari	242.402	261.388	503.790	203.494	101.085	304.579	4.892	2.439	7.331
Februari	240.822	264.172	504.994	204.324	103.017	307.341	4.919	2.466	7.385
Maart	238.439	228.378	466.817	188.619	72.775	261.394	5.662	2.186	7.848
April	215.758	200.139	415.897	180.287	73.081	253.368	3.973	1.608	5.581
Mei	204.042	186.668	390.710	166.020	68.231	234.251	3.824	1.569	5.393
Juni	207.346	171.778	408.510	163.865	68.266	232.131	4.688	1.950	6.638
Juli	196.408	171.778	368.186	158.380	58.623	217.003	3.643	1.348	4.991
Augustus	196.612	176.945	373.557	151.707	53.325	205.032	4.400	1.646	5.946
September				150.136	46.849	196.985			

AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN

II — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

Bron: Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Henegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											
Daggemiddelde der maand													
1951 September	—	—	30	193.528	47.348	34.141	34.674	44.990	14.525	10.807	4.341	380	2.322
October	—	—	23	197.135	49.133	33.191	37.559	44.883	14.222	11.294	4.080	424	2.349
November	—	—	24	213.245	52.931	36.708	40.418	47.714	15.140	12.138	4.804	797	2.595
December	—	—	28	278.105	62.100	46.400	53.631	64.085	23.091	15.685	7.586	1.780	3.747
1952 Januari	—	—	24	304.579	65.823	51.145	56.077	67.166	26.075	18.422	9.766	4.247	5.853
Februari	—	—	24	307.341	65.918	51.758	54.080	69.182	26.190	19.869	9.819	4.545	5.980
Maart	—	—	30	261.394	62.438	42.906	48.121	62.417	19.939	14.773	6.449	977	3.374
April	—	—	22	253.368	59.103	40.328	46.744	62.723	20.720	14.922	5.553	316	2.959
Mei	—	—	23	234.251	54.013	37.319	42.460	59.288	18.713	14.163	5.120	252	2.923
Juni	—	—	29	232.131	53.306	37.532	42.513	57.409	19.984	13.387	4.998	238	2.764
Juli	—	—	23	217.003	51.324	36.714	37.597	53.892	18.419	11.139	4.934	267	2.717
Augustus	—	—	29	205.032	48.816	34.962	34.296	49.970	16.711	12.182	4.991	314	2.790
September	—	—	24	196.985									
Daggemiddelde der week													
1952 September	7	13	6	196.168	47.656	33.803	34.300	45.490	15.988	11.458	4.627	324	2.522
	14	20	6	195.210	46.919	32.937	35.723	45.344	15.343	11.500	4.575	320	2.549
	21	27	6	198.323	48.171	33.117	36.191	45.139	16.011	11.695	4.778	454	2.707
	28	4	6	198.243	47.499	32.458	37.121	45.149	16.539	11.132	4.668	811	2.866
October	5	11	6	187.043	46.265	31.433	33.714	42.033	15.206	10.614	4.585	531	2.662
	12	18	6	191.323	48.018	31.634	33.953	43.467	15.133	10.740	4.784	780	2.814

III — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEDRIJFSGROEP (Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen)

Bron: Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Landbouw	Bosbouw, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouwnijverheid	Hout, ameublement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Textiel	Kleding	Leder, huiden, schoen-, nijverheid	Voeding	Verkeer	Havenarbeiders	Scheeps-herstellers	Hotels- spijshuizen	Huispersoneel	Verzorging	Bedienden	Kunstenaars	Totaal
Volledig werklozen																									
1951 Juni	6.012	896	835	541	2.780	2.749	15.669	7.213	16.286	1.850	1.101	1.333	13.326	13.416	4.917	9.866	13.338	—	—	4.614	4.409	501	12.416	1.449	135.517
Juli	8.596	822	827	527	2.830	3.079	15.343	7.306	15.657	1.955	1.163	1.311	16.421	15.647	5.676	9.436	12.975	—	—	3.609	4.113	473	12.259	1.217	141.242
Augustus	6.918	777	778	496	2.829	2.130	15.097	7.052	15.787	1.895	1.161	1.332	17.892	16.263	5.129	9.190	12.928	—	—	3.500	4.087	384	12.073	1.216	138.914
September	6.431	787	763	542	3.517	2.994	14.662	7.083	15.768	1.847	1.278	1.384	18.220	14.122	4.370	9.289	13.057	—	—	4.959	4.527	448	12.597	1.155	139.800
October	4.909	753	748	506	5.010	3.030	14.874	7.299	15.830	1.837	1.322	1.412	18.963	13.051	4.348	9.258	13.249	—	—	5.625	4.712	444	12.594	1.021	140.795
November	9.430	764	756	563	5.886	3.074	18.780	7.993	16.856	1.948	1.383	1.473	20.112	14.424	4.813	9.930	13.811	—	—	5.842	4.782	475	12.639	1.060	156.794
December	13.085	815	802	784	7.325	3.938	26.647	9.948	18.650	2.197	1.573	1.523	23.202	17.657	5.788	11.362	14.826	—	—	5.854	4.944	479	12.815	1.051	185.265
1952 Januari	14.248	986	846	948	8.017	3.875	34.031	10.662	20.186	2.543	1.673	1.656	25.129	18.913	5.702	12.257	15.906	—	—	5.982	5.080	529	13.221	1.104	203.494
Februari	14.389	954	879	909	8.293	3.746	35.056	10.757	21.166	2.597	1.712	1.703	25.751	17.186	4.880	12.547	15.933	—	—	6.044	5.105	505	13.152	1.060	204.324
Maart	12.171	723	883	783	7.295	4.371	26.199	9.832	21.046	2.606	1.814	1.713	26.740	14.697	4.538	12.412	15.570	—	—	5.870	4.950	473	12.850	1.033	188.619
April	10.893	715	861	695	5.543	5.585	21.400	9.208	20.404	2.748	1.966	1.590	29.249	13.577	4.373	11.990	15.358	—	—	5.129	4.902	422	12.515	1.164	180.287
Mei	6.469	758	833	675	4.055	5.377	17.479	8.131	19.397	2.699	2.015	1.580	30.059	12.556	3.980	11.316	14.735	—	—	5.081	4.788	411	12.403	1.223	166.020
Juni	8.618	780	811	677	3.799	5.206	16.830	7.592	19.332	2.542	1.985	1.513	29.677	13.125	4.059	10.404	14.302	—	—	4.507	4.657	358	11.858	1.233	163.865
Juli	8.863	734	841	631	3.757	4.481	17.168	7.299	17.931	2.569	1.793	1.425	27.909	13.807	4.552	9.954	13.923	—	—	3.443	4.447	356	11.374	1.123	158.380
Augustus	7.911	732	851	614	3.859	3.383	16.702	7.075	17.715	2.578	1.620	1.349	25.349	13.624	4.030	9.676	13.722	—	—	3.555	4.544	343	11.324	1.106	151.707
Gedeeltelijk en toevallig werklozen																									
1951 Juni	1.105	209	108	114	573	386	1.819	1.687	2.931	636	423	305	16.353	10.717	7.600	2.053	2.374	4.433	38	344	267	57	379	270	55.181
Juli	947	201	183	161	672	477	2.344	1.915	3.383	552	538	355	21.476	10.276	6.462	1.940	2.283	3.558	19	289	301	54	390	171	58.947
Augustus	1.192	254	145	151	737	183	2.453	1.745	3.237	538	480	338	26.371	9.152	4.080	1.862	2.112	4.159	65	266	298	64	358	36	60.276
September	729	258	247	81	616	435	1.880	1.404	2.691	600	559	279	23.533	7.530	3.416	1.389	1.789	5.151	123	277	263	52	386	40	53.728
October	689	226	222	68	600	398	1.964	1.545	3.332	553	685	276	24.571	7.348	3.983	1.762	2.002	4.657	387	303	289	44	380	56	56.340
November	865	479	68	203	569	299	3.439	1.828	3.814	597	616	296	21.839	8.418	3.924	1.777	2.064	3.869	385	324	281	67	369	61	56.451
December	1.301	837	836	539	2.160	595	11.906	3.595	7.365	1.401	1.118	347	32.118	11.947	6.182	2.478	2.833	3.932	129	342	355	62	406	56	92.840
1952 Januari	1.866	2.600	1.123	2.063	1.777	338	27.647	3.832	6.136	914	902	362	26.762	9.382	3.452	2.142	3.540	4.974	54	354	307	67	433	58	101.085
Februari	1.828	2.516	74	1.872	2.098	436	26.571	4.123	6.763	943	1.092	361	31.358	8.089	2.627	2.411	3.722	4.839	71	334	327	57	434	71	103.017
Maart	746	672	38	351	1.944	543	5.212	2.111	5.829	1.094	1.439	364	32.010	6.073	2.241	2.153	2.789	5.919	187	313	307	48	414	73	72.775
April	569	205	770	239	1.718	823	2.505	2.032	6.839	1.092	1.614	360	34.662	5.602	2.133	1.970	2.674	6.003	43	314	340	68	437	69	73.081
Mei	969	204	259	283	1.548	598	2.023	1.791	5.890	1.079	1.724	418	32.500	4.659	1.883	1.884	2.870	6.798	45	293	307	52	414	60	68.231
Juni	1.164	204	1.020	188	1.275	369	2.051	1.733	6.035	1.002	1.532	378	28.469	6.214	4.103	1.768	2.431	7.225	25	285	296	51	385	63	68.266
Juli	892	212	764	240	999	288	2.222	1.727	5.409	850	1.095	332	21.421	6.035	4.156	1.766	2.285	6.888	44	247	341	49	317	44	58.623
Augustus	814	319	107	286	1.101	219	2.855	1.598	5.184	842	934	273	20.364	5.359	2.220	1.537	2.048	6.176	57	283	328	49	328	44	53.325
Totaal gecontroleerde werklozen																									
1951 Juni	7.117	1.105	943	655	3.353	3.135	17.488	8.900	19.217	2.486	1.524	1.638	29.679	24.133	12.517	11.919	15.712	4.433	38	4.958	4.676	558	12.795	1.719	190.698
Juli	9.543	1.023	1.010	688	3.502	3.556	17.687	9.221	19.040	2.507	1.701	1.666	37.897	25.923	12.138	11.376	15.258	3.558	19	3.898	4.414	527	12.649	1.388	200.189
Augustus	8.110	1.031	923	647	3.566	2.313	17.550	8.797	19.024	2.433	1.641	1.670	44.263	25.415	9.209	11.052	15.040	4.159	65	3.766	4.385	448	12.431	1.252	199.190
September	7.160	1.045	1.010	623	4.133	3.429	16.542	8.487	18.459	2.447	1.837	1.663	41.753	21.652	7.786	10.678	14.846	5.151	123	5.236	4.790	500	12.983	1.195	193.528
October	5.598	979	970	574	5.610	3.428	16.838	8.844	19.162	2.390	2.007	1.688	43.534	20.399	8.331	11.020	15.251	4.657	387	5.928	5.001	488	12.974	1.077	197.135
November	10.295	1.243	824	766	6.455	3.373	22.219	9.821	20.670	2.545	1.999	1.769	41.951	22.842	8.737	11.707	15.875	3.869	385	6.166	5.063	542	13.008	1.121	219.245
December	14.386	1.652	1.638	1.323	9.485	4.533	38.553	13.543	26.015	3.598	2.691	1.870	55.320	29.604	11.970	13.840	17.659	3.932	129	6.196	5.299	541	13.221	1.107	278.105
1952 Januari	16.114	3.586	1.969	3.011	9.794	4.213	61.678	14.494	26.322	3.457	2.575	2.018	51.891	28.295	9.154	14.399	19.446	4.974	54	6.336	5.387	596	13.654	1.162	304.579
Februari	16.217	3.470	953	2.781	10.391	4.182	61.627	14.880	27.929	3.540	2.804	2.064	57.109	25.275	7.507	14.958	19.655	4.839	71	6.378	5.432	621	13.586	1.131	307.341
Maart	12.917	1.295	921	1.134	9.239	4.914	31.411	11.993	26.875	3.700	3.253	2.077	58.750	20.770	6.779	14.665	18.359	5.919	187	6.188	5.257	621	13.264	1.106	261.394
April	11.462	920	1.631	934	7.261	6.408	23.905	11.240	27.243	3.840	3.580	1.950	63.911	19.179	6.508	13.960	18.032	6.003	43	5.443	5.242	490	12.952	1.233	253.368
Mei	7.438	962	1.092	938	5.603	5.975	19.502	9.922	25.287	3.778	3.739	1.998	62.559	17.215	5.863	13.200	17.305	6.798	45	5.374	5.095	463	12.817	1.283	234.251
Juni	9.782	984	1.831	865	5.074	5.575	18.881	9.325	25.367	3.544	3.517	1.891	58.146	19.339	8.162	12.172	16.733	7.225	25	4.792	4.953	409	12.243	1.296	232.131
Juli	9.755	946	1.605	871	4.756	4.769	19.390	9.026	23.340	3.419	2.888	1.757	49.330	19.842	8.708	11.720	16.208	6.888	44	3.690	4.788	405	11.691	1.167	217.003
Augustus	8.725	1.051	958	900	4.960	3.602	19.557	8.673	22.899	3.420	2.554	1.622	45.758	18.983	6.250	11.213	15.770	6.176	57	3.838	4.872	392	11.652	1.150	205.032

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

I — BELGIE EN BELGISCH-CONGO ALGEMENE STATEN DER BANKEN (1) (miljoenen franken)

85

POSTEN	31 Mei 1952	30 Juni 1952	31 Juli 1952	31 Aug. 1952
ACTIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :				
Kas, Nationale Bank, Postrekening	2.315	2.310	2.429	2.290
Daggeld	1.419	1.707	1.868	2.030
Bankiers	3.311	3.179	3.113	2.915
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	635	622	851	754
Andere te innen waarden op korte termijn	3.520	3.736	3.442	3.368
Wissels	42.059	42.771	42.680	42.233
a) Handelswissels (2)	9.426	9.543	9.592	9.726
b) Overheidsfondsen herdisconteerbaar bij de Nationale Bank van België	9.371	10.003	11.430	11.679
c) Overheidsfondsen mobiliseerbaar bij de Nationale Bank van België tot beloop van 95 pCt.	23.262	23.225	21.558	20.828
Prolongaties en voorschotten op effecten	653	731	889	990
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	7.752	7.615	8.091	8.144
Diverse debiteuren	15.187	15.024	14.561	14.647
Effecten	9.486	9.696	9.426	9.464
a) Belegde wettelijke reserve	232	232	231	232
b) Belgische overheidsfondsen	7.144	7.165	7.288	7.327
c) Buitenlandse overheidsfondsen	58	60	61	57
d) Bankaandelen	841	841	847	831
e) Andere fondsen	1.211	1.393	999	967
Diversen	4.124	4.809	5.004	5.132
Niet gestort kapitaal	4	4	4	4
<i>Totaal beschikbare en vlottende middelen...</i>	90.465	92.204	92.258	91.971
C. Vastgelegde middelen :				
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	2	2	2	2
Gebouwen	697	703	713	713
Participaties in dochtermaatschappijen voor immobiliën	276	276	276	276
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiliën	222	227	225	227
Materieel en meubilair	94	93	94	94
<i>Totaal vastgelegde middelen...</i>	1.291	1.301	1.310	1.312
Algemeen totaal der activa...	91.756	93.505	93.568	93.283
PASSIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :				
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	350	548	282	308
Daggeld	—	—	11	4
Bankiers	7.015	6.833	6.731	6.288
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	1.113	1.246	1.203	1.324
Geaccepteerde wissels	7.760	7.915	8.091	8.147
Andere te betalen waarden op korte termijn	1.213	1.449	928	990
Crediteuren wegens wissels ter incasso	2.141	2.157	2.277	2.189
Deposito's en crediteuren	58.736	59.871	59.843	60.026
a) Dadelijk opvraagbaar aan en op ten hoogste 30 dagen	53.153	54.106	53.579	53.550
b) Op meer dan 30 dagen	5.583	5.765	6.264	6.476
Obligaties en kasbons	722	750	785	820
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	871	708	711	711
Diversen	6.236	6.635	6.998	6.762
<i>Totaal opvraagbaar...</i>	86.157	87.812	87.860	87.569
C. Niet opvraagbaar :				
Kapitaal	3.392	3.395	3.410	3.414
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	174	174	174	174
Wettelijke reserve (artikel 13, K. B. 185)	235	235	235	235
Beschikbare reserve	1.725	1.811	1.811	1.812
Reservefonds	73	78	78	79
<i>Totaal niet opvraagbaar...</i>	5.599	5.693	5.708	5.714
Algemeen totaal der passiva...	91.756	93.505	93.568	93.283

(1) De globale staat bevat, wat de banken betreft welke haar bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de Kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels.

De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de Kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen ».

(2) Om een betere gedachte te geven van de schommelingen van de handelwissels, werd beslist de portefeuille der Nationale Bank van België en parastatale instellingen aan wissels door de banken geherdisconteerd voortaan bekend te maken.

Het bedrag van deze wissels, dat niet bevat is in de handelwissels, beliep op 31 Mei 1952, 30 Juni 1952, 31 Juli 1952 en 31 Augustus 1952 respectievelijk 7.170, 6.875, 6.733 en 6.421 miljoen franken.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(miljoenen franken)

ACTIVA

	4-9-1952	11-9-1952	18-9-1952	25-9-1952	2-10-1952	9-10-1952	16-10-1952	23-10-1952	29-10-1952
Goudvoorraad.....	36.760	36.197	35.911	35.897	35.675	35.675	35.675	35.674	35.674
Tegoeed op het buitenland :									
a) in buitenlandse deviezen	1.214	1.263	1.089	938	1.023	1.753	1.755	1.941	1.826
b) in Belgische franken	0,7	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsaccorden :									
a) E.B.U. { met bijzondere provisie	4.847	4.847	4.685	4.685	4.685	4.685	4.685	4.843	4.843
zonder bijzondere provisie	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066
b) landen, leden van de E. B. U.	1.706	1.651	1.415	1.783	2.039	2.051	2.133	1.348	1.563
c) andere landen	691	628	638	645	629	641	626	644	629
Te ontvangen deviezen en goud	—	—	—	—	499	499	499	499	499
Debiteuren wegens termijnverkoop van deviezen en goud	1.195	1.195	1.206	1.206	1.206	1.773	1.773	1.773	1.773
Handelspapier op België	6.009	5.122	4.371	3.981	4.366	3.530	3.036	3.541	3.831
Voorschotten op overheidsfondsen	426	245	259	271	436	285	203	241	281
Mobilisering van speciale rekeningen E. B. U. (besluiten 22-3-52 en 26-7-52) ..	—	3	3	4	247	156	154	56	5
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomst van 14 September 1948) :									
a) Schatkistcertificaten	7.480	9.035	8.425	8.865	8.605	8.790	8.565	8.180	9.100
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	675	—	524	136	1.111	988	764	552	465
c) andere overheidseffecten	147	82	15	15	88	80	66	44	21
d) Luxemburgse schatkistcertificaten ..	115	115	115	115	115	115	115	115	115
Deel- en pasmunt	230	257	282	297	278	322	335	339	348
Tegoeed bij de Dienst { Rekening A	2	2	2	2	1	2	2	1	1
der Postchecks { Rekening B	628	616	621	647	685	699	732	734	761
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet van 28 Juli 1948) ..	34.763	34.763	34.763	34.763	34.763	34.763	34.763	34.763	34.763
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der statuten)	1.474	1.474	1.474	1.475	1.475	1.475	1.475	1.475	1.475
Gebouwen, materieel en meubelen	740	740	740	740	740	740	740	740	740
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	664	664	665	665	666	662	662	664	664
Diversen	814	689	767	830	860	838	832	837	854
	110.647	109.654	108.036	108.026	110.258	110.588	109.656	109.070	110.297

PASSIVA

	4-9-1952	11-9-1952	18-9-1952	25-9-1952	2-10-1952	9-10-1952	16-10-1952	23-10-1952	29-10-1952
Bankbiljetten in omloop	96.463	95.711	94.656	94.411	96.446	96.046	95.158	94.826	95.194
Rekeningen-courant :									
Schatkist { Gewone rekening	4	4	6	7	6	2	7	4	2
Rekeningen Accoord voor Economische Samenwerking	1.406	1.411	1.358	1.358	1.358	1.344	1.342	1.350	1.350
Banken in het buitenland : gewone rekeningen	325	315	323	329	401	392	402	402	412
Diverse rekeningen-courant	1.253	1.263	1.277	1.426	1.249	1.316	1.274	1.192	1.768
Verplichtingen tegenover het buitenland in het kader van betalingsaccorden :									
Landen, leden van de E. B. U.	1.087	1.098	426	833	967	974	1.171	811	1.163
Andere landen { a)	186	128	140	133	31	31	31	33	28
b)	628	616	621	647	685	699	732	734	761
Totaal der verbintenissen op zicht	101.352	100.546	98.807	99.144	101.143	100.804	100.117	99.352	100.678
Bijzondere provisie voor voorschotten E.B.U.:									
a) Bijzondere rekeningen (besl. 15-9-51) ..	5.129	4.928	5.075	4.723	4.876	5.045	4.784	4.958	4.567
b) Openbare schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	276
Te leveren deviezen en goud	1.252	1.253	1.216	1.215	1.280	1.777	1.778	1.777	1.777
Pensioenkas van het personeel	665	665	665	665	666	662	662	665	665
Diversen	773	788	797	803	817	824	839	842	858
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen ..	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076
	110.647	109.654	108.036	108.026	110.258	110.588	109.656	109.070	110.297

(millioenen franken)

ACTIVA

	31-7-1952	31-8-1952
Goudvoorraad	3.023	3.075
Tegoed in deviezen omzetbaar in goud	1.930	2.359
Tegoed in Belgische franken :		
Banken en diverse organismen	205	133
Certificaten der Belgische Schatkist	2.826	2.576
Andere tegoeden	2	3
Tegoed in andere deviezen	24	19
Handelspapier op Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	1	2
Tegoed bij de diensten der Postchecks	11	6
Belgische overheidseffecten uitgegeven in Congoese franken	4.436	4.436
Overheidsfondsen (art. 6, § 1, litt. 12 en 13 der statuten)	87	90
Gebouwen, materieel, meubelen	32	33
Diversen	109	103
	12.686	12.835

PASSIVA

	31-7-1952	31-8-1952
Biljetten en metalen munten in omloop	(*) 4.269	4.208
Rekeningen-courant en diverse crediteuren :		
Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	4.639	4.436
Diverse rekeningen-courant	1.749	1.910
Te betalen waarden	108	103
Totaal der verbintenissen op zicht	10.765	10.657
Verbintenissen en Belgische franken :		
Op zicht	792	589
Op termijn	526	546
Verbintenissen in buitenlandse deviezen :		
In omzetbare deviezen	413	799
In andere deviezen	1	9
Diversen	39	85
Kapitaal	150	150
	12.686	12.835

(*) De biljetten en metalen munten in omloop, staan in de balans van de Bank van Belgisch-Congo, per 30 Juni 1952, ingeschreven voor 3.856 millioenen franken. Bij de interpretatie van het verschil, zijnde 413 millioenen franken, moet rekening gehouden worden met wat volgt:

a) enerzijds werden de biljetten en metalen munten waarvan de intrekking voor rekening van de Kolonie aan de gang is, ten bedrage van 103 millioenen franken door de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi niet overgenomen; b) anderzijds, nam de Bank van Belgisch-Congo, als zijnde emissie-instituut, haar eigen incasso niet op in het bedrag van de circulatie.

II — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

Banque de France
(millioenen franken)

DATUM	Goud-voorraad	Dadelijk opeisbare tegoeden in 't buitenland en tegoeden bij de Europese Betalingsunie	Disconto-portefeuille (1)	In Frankrijk aangekocht verhandelbaar papier (decreet van 17-6-1938)	Voorschotten		Schuld van de Staat tegenover de Bank		Bankbiljetten in omloop	Creditaaldi in rekening courant Totaal
					op effecten	met 30 dagen looptijd op overheidsfondsen	gezamenlijke schuld (2)	waarvan voorlopige voorschotten (3)		
1950 Jaargemiddelde ...	102.905	(4)	370.247	132.945	5.456	13.918	775.962	589.175	1.389.244	143.247
1951 Jaargemiddelde ...	188.948	141.068	487.944	191.151	6.510	19.278	797.088	584.792	1.676.806	169.552
1951 9 Augustus	191.447	155.007	441.561	259.659	6.255	23.095	812.260	575.500	1.739.831	161.666
8 September	191.447	142.160	465.286	255.264	7.328	21.712	810.314	591.000	1.768.637	141.704
4 October	191.447	131.168	524.799	266.098	7.625	24.387	810.154	591.900	1.821.228	156.911
8 November	191.447	76.095	736.195	170.281	6.927	16.259	785.923	587.900	1.812.922	177.156
6 December	191.447	28.231	706.897	215.066	6.702	17.926	761.788	585.300	1.775.489	147.988
1952 10 Januari	191.447	25.642	786.292	224.470	7.676	20.667	747.204	594.000	1.862.546	159.627
7 Februari	191.447	21.167	819.490	240.102	7.556	22.509	732.408	592.800	1.866.528	183.353
6 Maart	191.447	15.173	877.884	243.374	7.073	19.944	708.798	601.000	1.895.636	175.022
10 April	191.447	12.528	871.867	285.045	7.793	23.551	703.001	591.300	1.929.690	170.230
8 Mei	191.447	13.919	855.958	276.763	7.428	21.091	707.406	596.200	1.915.834	167.511
5 Juni	191.447	15.774	873.799	249.760	8.315	20.420	692.950	599.300	1.916.157	144.831
10 Juli	191.447	17.377	883.723	258.355	7.356	24.125	689.207	600.400	1.959.556	124.837
7 Augustus	191.447	20.309	876.265	250.599	6.925	20.473	718.847	594.100	1.976.644	123.321
4 September	194.943	25.963	888.006	254.131	8.060	18.534	734.861	597.700	2.002.510	138.248
9 October	194.943	27.883	929.290	263.382	7.723	23.878	733.947	595.200	2.038.142	141.944

Discontorente { huidige : 4 pCt. sedert 8 November 1951.
vorige : 3 pCt. sedert 11 October 1951.

(1) Deze rubriek omvat de gediscoteerde binnenlandse wissels, de door het « Office des Céréales » gegarandeerde wissels, het gediscoteerd papier op het buitenland en de wissels voor mobilisatie van halflange credieten.

(2) De gezamenlijke schuld omvat: 1° het tegoed van de Bank in haar postchèquerekeningen; de renteloze voorschotten aan de Staat; de voorlopige voorschotten door de Bank aan de Staat; de verhandelbare schatkistbons afgeleverd als tegenwaarde voor de goudoverdrachten aan het « Fonds de Stabilisation des Changes »; de voorschotten aan genoemd Fonds verstrekt krachtens de overeenkomst van 27 Juni 1949; de verbintenis van de Staat met betrekking tot het gouddeposito van de Nationale Bank van België; de verhandelbare bons van de « Caisse autonome d'Amortissement » (overeenkomst van 23 Juni 1928 en 7 December 1931); de verhandelbare schatkistbons (deelneming van de Staat aan het Internationaal Muntfonds en inschrijving op het kapitaal van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling); 2° met ingang van 6 Maart 1952: eveneens aangekochte schatkistbons; 3° met ingang van 10 April 1952: eveneens goudleningen aan het « Fonds de Stabilisation des changes ».

(3) De voorlopige voorschotten omvatten namelijk: de « Voorlopige buitengewone voorschotten aan de Staat van 25 Augustus 1940 tot 20 Juli 1944 » die fr 426.000 miljoen bedragen.

(4) Gemiddelde van 5 Januari tot 12 October 1950 (Dadelijk beschikbare tegoeden in het buitenland): 105.398 miljoen frank; gemiddelde van 19 October tot 28 December 1950 (Tegoeden op zicht in het buitenland en tegoeden bij de Europese Betalingsunie): 147.083 miljoen frank.

Bank of England
(millioenen £)

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het « Banking Department »				Bankbiljetten in omloop (Issue Department)	Toegelaten biljetten-omloop (1)	Deposito's (Banking Department)					Verhouding van de metaalvoorraad van het Bank. Department tot het saldo van zijn deposito's pCt.
	Gouden munten en baren (Issue Department)	Munten (Banking Department)	Door de Staat gewaarborgde fondsen	Disconto en voorschotten	Andere waarden	Totaal			Openbare organen		Banken	Andere deposito's	Totaal	
									Gewone rekening	Bijzondere rekening van de Schatkist (2)				
1950 Jaargemiddelde .	0,36	4,77	519,8	22,4	26,6	568,8	1.287,4	1.328,4	14,7	195,6	292,2	94,3	568,8	7,7
1951 Jaargemiddelde .	0,36	0,84	341,4	14,8	26,8	383,0	1.342,4	1.382,7	16,0	4,2	297,6	88,5	406,3	10,2
1951 8 Augustus	0,36	0,54	348,9	4,1	30,4	383,4	1.393,9	1.425,0	15,9	0,3	287,1	93,7	397,0	8,1
5 September	0,36	0,28	318,6	23,0	24,3	365,9	1.353,5	1.400,0	17,3	3,2	279,0	95,1	394,6	11,9
10 October	0,36	0,70	342,1	40,0	24,2	406,3	1.352,1	1.400,0	18,8	0,1	300,2	94,2	413,3	11,8
7 November	0,36	1,24	330,9	13,1	42,4	386,4	1.357,6	1.400,0	16,6	0,2	300,4	95,4	412,6	10,7
5 December	0,36	1,63	360,6	15,7	23,8	400,1	1.383,7	1.400,0	14,1	1,1	296,2	89,0	400,4	4,6
1952 9 Januari	0,36	1,70	339,0	14,2	23,4	376,6	1.395,8	1.450,0	18,2	0,4	304,3	91,9	414,8	13,6
6 Februari	0,36	1,57	327,2	4,4	42,7	374,3	1.357,6	1.400,0	13,9	14,0	286,6	85,7	400,2	11,1
5 Maart	0,36	1,56	334,5	9,5	25,8	369,8	1.375,1	1.400,0	19,6	0,6	274,2	83,7	378,1	7,1
9 April	0,36	1,54	310,7	19,1	21,2	351,0	1.413,7	1.450,0	14,2	0,5	277,1	79,7	371,5	10,3
7 Mei	0,36	1,47	273,4	14,1	38,0	325,5	1.409,4	1.450,0	10,1	0,5	266,4	73,0	350,0	12,1
4 Juni	0,36	1,50	296,2	12,6	18,9	327,7	1.420,1	1.450,0	12,4	0,5	258,5	70,0	341,4	9,3
9 Juli	0,36	1,47	316,1	28,7	17,8	362,6	1.465,4	1.500,0	14,2	13,6	283,2	69,8	380,8	9,6
6 Augustus	0,36	1,53	285,8	17,6	30,5	333,9	1.508,4	1.550,0	15,8	18,2	258,5	66,6	359,1	12,1
10 September	0,36	1,57	324,2	5,8	16,0	346,0	1.452,0	1.500,0	15,1	30,5	266,0	65,9	377,5	13,2
8 October	0,36	1,61	317,2	8,4	13,7	339,3	1.446,5	1.500,0	13,3	24,2	275,2	64,3	377,0	14,7

Discontorente { huidige : 4 pCt. sedert 12 Maart 1952.
vorige : 2 1/2 pCt. sedert 8 November 1951.

(1) Excl. de biljetten uitgegeven als tegenwaarde van het goud.

(2) Rekening Europese Samenwerking.

Nederlandsche Bank

(millioenen gulden)

86

DATUM	Gouden munt en gouden muntmateriaal	Binnenlandse wissels, promessen, enz.	Vorderingen en geldwaardige papieren luidende in buitenlandse geldsoorten (1)	Buitenlandse betaalmiddelen	Voorschotten in rekening-courant op onderpand, (incl. beleningen op effecten, goederen, celen)	Schatkiespapier, door de Bank overgenomen van de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Boekvordering op de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Vorderingen in gulden, voortvloeiende uit betalingsaccorden (2)	Bankbiljetten in omloop		Rekening-courant saldo's					Saldo's luidende in buitenlandse geldsoorten (6)	
									Oude uitgiften	Nieuwe uitgiften	's Rijks Schatkist	's Rijks Schatkist, bijzondere rekening	Saldo's van banken in Nederland	Saldo's voortvloeiende uit betalingsaccorden (3)	Andere saldo's (4)		Andere saldo's van niet-ingezetenen (5)
1950 Jaargemiddelde ..	867	2,6	1.066	1,4	114	1.404	1.500	383	63	2.879	392	941	40	477	421	—	55
1951 Jaargemiddelde ..	1.178	106,6	848	4,1	164	1.507	1.500	267	50	2.786	63	1.550	41	322	163	110	544
1951 6 Augustus	1.177	311,8	764	3,8	206	1.500	1.500	296	48	2.772	28	1.626	25	404	181	114	705
10 September	1.177	282,6	812	4,3	214	1.500	1.500	265	47	2.771	32	1.685	26	289	127	114	767
8 October	1.177	200,2	867	6,0	234	1.500	1.500	277	47	2.802	35	1.722	33	256	129	114	724
5 November	1.182	150,0	908	8,5	222	1.500	1.500	293	46	2.844	44	1.745	35	231	117	114	634
10 December	1.182	93,2	1.000	8,1	202	1.500	1.500	281	46	2.843	98	1.762	40	260	125	114	452
1952 7 Januari	1.195	125,1	913	4,8	133	1.500	1.500	237	46	2.925	162	1.692	25	164	138	111	298
4 Februari	1.195	0,1	882	6,3	114	1.500	1.500	276	45	2.887	232	1.730	54	111	127	113	126
10 Maart	1.200	6,0	1.110	2,5	97	1.350	1.500	301	44	2.885	306	1.778	48	97	113	111	38
7 April	1.288	0,2	1.067	4,5	37	800	1.300	283	44	2.912	349	1.054	75	83	100	106	37
5 Mei	1.297	—	1.126	6,3	39	800	1.300	302	44	2.922	400	1.027	105	108	100	107	36
9 Juni	1.303	—	1.222	3,4	41	800	1.300	345	43	2.882	617	1.027	47	126	122	105	33
7 Juli	1.303	—	1.413	4,3	34	800	1.300	372	43	2.917	705	1.027	117	105	161	105	30
4 Augustus	1.325	—	1.563	5,3	35	587	1.300	363	42	2.954	753	1.062	68	75	141	87	30
8 September	1.222	—	1.847	2,3	36	343	1.300	367	42	2.937	740	1.099	31	48	133	88	30
6 October	1.235	—	2.086	0,7	37	228	1.300	348	41	2.967	763	1.129	42	72	139	84	31

Discontorente { huidige : 3 pCt. vanaf 1 Augustus 1952.
vorige : 3 1/2 pCt. vanaf 22 Januari 1952.

(1) Vóór 2 Januari 1951 was deze rekening onderverdeeld in « Papier op het buitenland » en « Correspondenten in het buitenland ».

(2) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Vorderingen in gulden op vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen ». Deze wijziging betekent dat deze rubriek voortaan enkel de vorderingen bevat die voortvloeien uit betalingsaccorden met het buitenland en waarvan de saldo's uitgedrukt zijn in gulden. De vorderingen die niet meer onder deze rubriek voorkomen zijn overgebracht onder de rubriek « Diverse rekeningen ».

(3) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Vrije saldo's van vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen ».

(4) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Andere vrije saldo's ». Ingevolge de verdwijning van de rekening « Geblokkeerde saldo's » luidt deze rekening voortaan « Andere saldo's ».

(5) Deze rekening omvat de tegoeden in gulden van niet-residenten, niet voortvloeiende uit betalingsaccorden.

(6) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Crediteuren in vreemde geldsoort ».

Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitserse franken)

DATUM	Goudvoorraad	Beschikbare tegoeden in het buitenland kennende dienen tot dekking	Binnenlandse wissels	Voorschotten op voorpand	Binnenlandse correspondenten	Bankbiljetten in omloop	Andere dadelijk opvraagbare verbintenissen	Dekkingspercentage
1950 Jaargemiddelde	6.176	297,4	88,7	23,3	11,3	4.249	2.119	101,67
1951 Jaargemiddelde	6.003	226,4	164,9	30,9	13,8	4.432	1.858	99,03
1951 7 Augustus	6.014	182,8	108,3	32,7	10,3	4.396	1.813	99,79
7 September	5.975	212,3	132,4	32,7	8,7	4.451	1.772	99,44
6 October	5.976	185,3	178,1	32,9	7,5	4.507	1.734	98,72
7 November	5.983	188,0	185,0	32,0	11,8	4.524	1.737	98,55
7 December	6.012	207,5	193,4	39,3	10,3	4.654	1.672	98,31
1952 7 Januari	6.003	227,2	245,4	39,5	7,6	4.740	1.645	97,56
7 Februari	5.935	234,5	205,3	22,1	7,7	4.495	1.770	98,48
7 Maart	5.893	270,3	209,1	20,5	9,2	4.503	1.761	98,41
7 April	5.913	250,4	200,6	26,4	7,2	4.514	1.754	98,33
7 Mei	5.835	301,5	204,5	33,4	12,7	4.514	1.739	98,15
7 Juni	5.821	286,2	200,2	33,9	9,9	4.503	1.710	98,29
7 Juli	5.815	287,8	201,5	43,5	9,4	4.555	1.666	98,11
7 Augustus	5.814	327,6	205,6	30,1	10,7	4.565	1.685	98,26
6 September	5.796	379,0	202,1	29,2	8,6	4.613	1.663	98,40
7 October	5.801	427,3	201,3	32,2	9,8	4.683	1.654	98,29

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1936

Federal Reserve Banks
(millioenen \$)

DATUM	Reserves goudcertificaten			Andere reserves	Nationale overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Verhouding reserves/dadelijk opeisbare verplichtingen
	Goudcertificaten	Fonds tot wederinkoop van biljetten (F. R. N.)	Totaal					
1950 Jaargemiddelde	22.143	533	22.676	247	18.411	23.001	18.315	54,9
1951 Jaargemiddelde	20.147	642	20.789	322	22.738	23.672	20.816	46,7
1951 8 Augustus	19.851	669	20.520	329	23.118	23.774	20.547	46,3
5 September	19.936	675	20.611	299	23.079	24.096	20.255	46,5
10 October	20.149	670	20.819	292	24.072	24.254	21.276	46,7
7 November	20.381	670	21.051	307	23.507	24.370	20.961	46,4
5 December	20.480	685	21.165	297	23.239	24.731	21.207	46,2
1952 9 Januari	20.835	719	21.554	373	23.452	24.785	21.210	46,9
6 Februari	21.074	708	21.782	423	22.614	24.388	20.927	48,1
5 Maart	21.386	706	22.092	396	22.514	24.408	21.353	48,3
9 April	21.416	699	22.115	357	22.494	24.385	20.796	48,9
7 Mei	21.412	690	22.102	349	22.329	24.304	21.646	48,1
4 Juni	21.426	676	22.102	309	22.378	24.628	21.257	48,2
9 Juli	21.474	689	22.163	317	22.860	24.948	21.357	47,9
6 Augustus	21.457	696	22.153	338	22.977	24.880	21.511	47,8
10 September	21.445	698	22.143	324	23.229	25.179	21.634	47,3
8 October	21.439	703	22.142	329	23.663	25.332	21.806	47,0

Discontorente { huidige: 1,75 pCt. sedert 21 Augustus 1950.
vorige: 1,50 pCt. sedert 13 Augustus 1948.

Sveriges Riksbank
(millioenen Kr.)

TIJDVAK (Jaargemiddelde of einde maand)	Goudvoorraad (1)	Meerwaarde van het goud	Zweedse Staatsfondsen en obligaties	Wissels betaalbaar in Zweden, beleeningen en voorschotten in rekening-courant	Vreemde Staatsfondsen, wissels betaalbaar in het buitenland en opvraagbaar tegenover vreemde banken en bankiers	Diverse activa (2)	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi				Diverse passiva (3)	Totaal emissierecht (4)	Verhouding in pCt. (5)	
								Staatsinstellingen	Handelsbanken	Andere depositanten	Totaal			van de metaalvoorraad tot de biljetten	van de metaalvoorraad tot het emissierecht
1950 Jaargemiddelde	169	228	2.890	163	970	300	3.200	436	203	73	712	809	3.500	12,42	11,36
1951 Jaargemiddelde	276	372	3.419	226	1.001	200	3.568	612	432	57	1.102	865	3.825	17,90	17,20
1951 Juli	284	382	3.526	242	981	129	3.482	636	437	90	1.164	898	4.100	18,24	19,04
Augustus	283	382	3.454	267	822	211	3.577	459	550	72	1.081	857	4.100	18,59	16,22
September	283	381	3.351	247	955	227	3.636	822	288	55	1.165	739	4.100	18,26	16,20
October	295	397	3.054	238	1.281	217	3.755	529	625	48	1.202	622	4.100	18,43	16,88
November	300	404	3.128	244	1.422	232	3.823	858	508	61	1.428	622	4.100	18,41	17,17
December	334	451	2.821	247	1.594	304	4.090	528	622	60	1.110	649	4.400	19,19	17,84
1952 Januari	395	532	2.661	248	1.553	204	3.889	785	425	25	1.235	568	4.400	23,83	21,06
Februari	465	627	2.559	237	1.365	266	3.895	769	319	30	1.118	559	4.400	28,03	24,81
Maart	472	636	2.439	279	1.304	238	3.919	866	55	29	950	599	4.400	28,29	25,20
April	472	636	2.690	256	1.228	235	4.021	866	74	35	976	618	4.400	27,56	25,18
Mei	463	623	2.729	276	1.321	186	3.962	1.018	60	36	1.114	621	4.400	27,41	24,68
Juni	469	632	2.688	258	1.322	202	4.097	685	218	16	919	653	4.400	26,88	25,03
Juli	454	612	2.741	269	1.305	144	4.051	782	134	14	930	641	4.800	26,30	22,20
Augustus	445	599	2.562	302	1.313	150	4.121	284	417	15	716	632	4.800	25,34	21,75
September	444	599	2.477	306	1.279	185	4.158	500	78	18	596	633	4.800	25,09	21,73

Discontorente { huidige: 3 pCt. sedert 1 December 1950.
vorige: 2 1/2 pCt. sedert 9 Februari 1945.

- (1) De metaaldekking bestaat uit het gehele goudbezit in Zweden of in het buitenland berustend.
 (2) Vanaf October 1951, niet inbegrepen de nieuwe rekeningen: « Deelneming van Zweden in het Internationaal Monetair Fonds »: 517 millioenen Kr. en « Aandelen van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, door Zweden ingeschreven, afbetaald gedeelte »: 103 millioenen Kr.
 (3) Vanaf October 1951, niet inbegrepen de nieuwe rekeningen « Internationaal Monetair Fonds »: 429 millioenen Kr. en « Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling »: 93 millioenen Kr.
 (4) Het emissiecijfer werd vastgesteld bij de wet van 3 Juni 1949 en 2 Juni 1950 op 3.500 millioenen Kr., bij de wet van 8 Juni 1951 op 4.100 millioenen Kr., bij de wet van 14 December 1951 op 4.400 millioenen Kr. en bij de wet van 6 Juni 1952 op 4.800 millioenen Kr.
 (5) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van de goudprijs van de dag.

Discontovoet der voornaamste circulatiebanken (per 30 September 1952)

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	13 September 1951	3,25 (1)	Nederland	1 Augustus 1952	3,—
Bulgarije	27 Juli 1948	3,50	Noorwegen	9 Januari 1946	2,50
Denemarken	2 November 1950	5,—	Oostenrijk	3 Juli 1952	6,—
Duitsland	21 Augustus 1952	4,50	Polen	1 Augustus 1947	6,—
Finland	16 December 1951	5,75	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Frankrijk	8 November 1951	4,—	Roemenië	25 Maart 1948	5,—
Griekenland	12 Juli 1948	12,—	Spanje	22 Maart 1949	4,—
Groot-Brittannië	12 Maart 1952	4,—	Tsjechoslowakije	28 October 1945	2,50
Hongarije	1 November 1947	5,—	Turkije	26 Februari 1951	3,—
Ierland	25 Maart 1952	3,50	Verenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	21 Augustus 1950	1,75
Italië	6 April 1950	4,—	Zweden	1 December 1950	3,—
Joegoslavië	20 Augustus 1948	1,— tot 3,—	Zwitserland	26 November 1936	1,80

(1) Discontovoet der bij een bank gedomicileerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.

IV — EUROPESE BETALINGSUNIE
Samenvattende tabel van de stand bij het begin der verrichtingen en bij het einde van elke verrekeningsperiode
 in duizenden rekeneenheden — iedere eenheid is gelijk aan 0,88867088 gram fijn goud

	Bij het begin der verrich- tingen 1 Juli 1950	Na de verrichtingen voor elke verrekeningsperiode								
		Van Juli tot Sept. 1950	December 1950	Maart 1951	Juni 1951	September 1951	December 1951	Maart 1952	Juni (4) 1952	September 1952
ACTIVA.										
I. Beschikbare middelen.										
a) Bedrag verschuldigd door de regering der Verenigde Staten van Amerika (dollars).....	350.000	307.353	307.353	307.353	286.059	235.230	111.916	123.311	123.311	123.311
b) Goud in staven	—	—	—	—	—	17.105	100.291	215.214	149.547	183.485
c) Saldo in rekening-courant (dollars).....	—	30.958	47.852	58.112	65.908	9.646	4.576	—	78.379	47.831
d) Schatkistpapier van de Verenigde Staten van Amerika tegen de kostende prijs	—	—	48.936	4.105	—	—	—	—	—	56.603
	350.000	338.311	404.141	369.570	351.967	261.981	216.782	338.525	351.237	411.230
II. Nog uitstaande aanvangsdebetsaldi toegekend voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.....	44.050	44.050	22.243	—	—	—	—	—	—	—
Zweden	21.200	15.625	21.200	21.200	21.200	—	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk	150.000	70.264	—	—	—	—	—	—	—	—
	215.250	129.929	43.443	21.200	21.200	—	—	—	—	—
III. Bijzonder aan Duitsland verstrekt credit krachtens artikel 13 van de overeenkomst van 19 September 1950 (1).....										
	—	—	24.455	80.119	—	—	—	—	—	—
IV. Door Denemarken verschuldigde goudstorting die werd verdaagd krachtens het besluit van de Raad c (52) 193 van 30 Juni 1952.....										
	—	—	—	—	—	—	—	—	1.878	—
V. Door Turkije verschuldigde goudstorting die werd verdaagd krachtens het artikel 13(a) van de overeenkomst van 19 September 1950										
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16.916
VI. Aan verdragsluitende partijen verstrekte leningen krachtens artikel 11 van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Denemarken.....	—	15.570	38.413	39.149	61.094	61.699	38.523	10.389	27.012	14.492
Duitsland	—	142.436	192.000	192.000	182.552	104.775	—	—	—	—
Frankrijk	—	—	—	—	—	—	167.978	362.856(3)	270.637	298.593
IJsland	—	—	—	—	—	—	—	—	1.769	1.850
Italië	—	—	30.861	41.000	—	—	—	—	—	—
Nederland	—	11.492	75.466	118.800	175.599	157.073	23.070	—	—	—
Noorwegen	—	—	—	13.847	20.009	8.446	9.669	8.090	—	5.439
Verenigd-Koninkrijk	—	—	—	—	—	141.941	539.236	622.048	636.000	636.000
Zweden	—	—	—	30.251	44.304	—	—	—	—	—
Turkije	—	—	—	12.182	28.184	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	—	169.498	336.740	447.229	511.742	503.934	808.476	1.033.383	965.418	986.374
VII. Leningen verstrekt aan de lidstaten als aanvangscreditsaldi, toegekend bij wijze van lening (2).										
Noorwegen	—	—	1.077	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Turkije	—	—	—	—	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	—	—	1.077	10.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
VIII. Diversen										
	—	—	167	—	408	406	—	—	—	—
	565.250	637.738	810.023	928.118	920.317	801.321	1.060.258	1.406.908	1.353.533	1.449.520
PASSIVA.										
I. Werkkapitaal										
	286.250	286.250	286.250	286.250	271.575	271.575	271.575	271.575	271.575	271.575
II. Nog uitstaande aanvangscreditsaldi toegekend als schenkingen voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.										
Oostenrijk	80.000	72.049	42.561	—	—	—	—	—	—	—
Griekenland	115.000	73.509	44.218	22.380	—	—	—	—	—	—
IJsland	4.000	2.127	691	97	—	—	—	—	—	—
Nederland	30.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Noorwegen	50.000	39.390	—	—	—	—	—	—	—	—
	279.000	187.075	87.470	22.477	—	—	—	—	—	—
III. Van verdragsluitende partijen verkregen leningen krachtens artikel 11 van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.....	—	—	—	61.243	147.391	201.313	201.313	201.313	201.313	201.313
Duitsland	—	—	—	—	—	—	43.298	117.566	205.540	271.036
Frankrijk	—	144.810	158.180	187.443	149.633	87.825	—	—	—	—
Griekenland	—	—	—	—	—	188	—	—	—	—
IJsland	—	—	—	—	—	—	20	42	—	—
Italië	—	2.351	—	—	12.087	91.506	123.000	123.000	123.000	123.000
Noorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	550	—
Nederland	—	—	—	—	—	—	—	124.035	153.081	182.698
Portugal	—	15.839	25.401	38.744	36.541	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000
Zweden	—	—	—	—	—	2.788	111.679	149.091	141.693	133.953
Zwitserland	—	—	—	26.494	11.122	63.399	95.962	112.996	110.295	121.840
Turkije	—	1.413	5.250	—	—	—	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk	—	—	247.472	305.427	291.968	—	—	—	—	—
	—	164.413	436.303	619.351	648.742	489.019	617.272	870.043	977.472	1.076.440
IV. Van verdragsluitende partijen verkregen lening krachtens artikel 13(b) van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.....	—	—	—	—	—	40.072	139.994	222.599	45.299	46.856
Italië	—	—	—	—	—	—	16.332	23.202	1.906	27
Portugal	—	—	—	—	—	655	14.861	19.285	8.997	3.634
	—	—	—	—	—	40.727	171.187	265.066	53.602	50.517
V. Bijzonder credit toegestaan door de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie krachtens artikel 13(b) van de overeenkomst van 19 September 1950.....										
	—	—	—	—	—	—	—	—	50.000	50.000
VI. Diversen										
	—	—	—	40	—	—	224	224	984	988
	565.250	637.738	810.023	928.118	920.317	801.321	1.060.258	1.406.908	1.353.533	1.449.520

N. B. — De rente der verstrekte of ontvangen leningen komen in bovenstaande staten niet voor. — (1) Luidens de beslissingen van de Raad van de E.O.E.S. van 13 December 1950 is een bijzonder credit tot een maximum-bedrag van 120 miljoen rekeneenheden aan Duitsland verstrekt voor de verrekeningsperioden begrepen tussen 1 November 1950 en 30 September 1951. Voor de verrekeningsperioden liggend tussen 1 Mei en 30 September 1951, werd het plafond van 120 miljoen maandelijks met 20 miljoen rekeneenheden verminderd. — (2) De regering van de Verenigde Staten van Amerika heeft aan Noorwegen een aanvangscreditsaldo van 10 miljoen rekeneenheden en aan Turkije een aanvangscreditsaldo van 25 miljoen rekeneenheden toegekend, als lening vanwege de Unie, krachtens artikel 10 van de overeenkomst van 19 September 1950. — (3) Dit bedrag omvat 100 miljoen rekeneenheden, overeenkomstig het besluit van de Raad van de E.O.E.S. van 14 Maart 1952. — (4) Na uitvoering der aanpassingen overeenkomstig de besluiten van de Raad der E.O.E.S. van 30 Juni 1952.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE (*)

88.2

1 Juli 1950 tot 31 Augustus 1952 (1)

(miljoenen rekeneenheden)

DEELNEMEND LAND EN AANGESLOTEN MONETAIR GEBIED	BRUTO-POSITIE Totaal der bilaterale overschotten (+) en der bilaterale tekorten (-)		CUMULATIEVE NETTO-POSITIE Overschot (+) of tekort (-)	Netto- aanwending der « bestaande hulpbronnen » door (-) of op (+) de andere leden	SPECIALE MIDDELEN en aanvangscredit- of debetsaldi Aangewend bedrag	AANPASSINGEN wegens de betaalde (-) of ontvangen (+) rente en de bijzondere overeenkomsten van 1 Juli 1952 (2)	BESCHIKBAAR QUOTUM	AANWENDING DER QUOTA. AANGEWEND BEDRAG (h + i = g)		
								TOTAAL Cumulatief verrekenetekort (-) of overschot (+) g (= b + c + d + e)	WAARVAN (3)	
									Lening ontvangen (-) of verleend (+) door het deelne- mend land h	Goud gestort door (-) of aan (+) het deel- nemend land i
Duitsland	+ 1.204,0	- 806,4	+ 397,5	+ 11,9	-	- 3,6	500	+ 405,8	+ 252,9	+ 152,9
Oostenrijk	+ 86,5	- 214,4	- 128,0	-	+ 125,0	-	70 (4)	- 3,0	-	- 3,0
België-Luxemburg	+ 1.191,0	- 443,5	+ 747,5	+ 15,8	- 29,4	- 322,9	360 (4)	+ 418,0	+ 245,0	+ 173,0
Denemarken	+ 331,6	- 347,8	- 16,2	- 5,0	-	+ 7,0	195	- 22,7	- 22,7	-
Frankrijk	+ 648,7	- 1.082,3	- 433,6	+ 12,9	-	- 0,6	520	- 421,3	- 282,4	- 138,9
Griekenland	+ 28,3	- 251,5	- 223,2	+ 1,1	+ 222,4	-	45 (4)	+ 0,4	+ 0,4	-
IJsland	+ 2,3	- 15,1	- 12,9	-	+ 10,9	-	15	+ 2,0	+ 1,9	- 0,1
Italië	+ 543,6	- 375,3	+ 168,3	+ 42,5	-	+ 1,9	205	+ 212,7	+ 126,9	+ 85,9
Noorwegen	+ 277,2	- 340,0	- 62,8	+ 0,4	+ 60,0	- 0,6	200	- 3,0	+ 3,0	-
Nederland	+ 916,0	- 650,4	+ 265,6	-	+ 30,0	- 2,2	355	+ 293,4	+ 182,2	+ 111,2
Portugal	+ 176,7	- 93,9	+ 82,8	-	-	+ 3,0	70	+ 81,3	+ 48,8	+ 32,5
Verenigd-Koninkrijk	+ 1.380,3	- 2.335,5	- 975,2	- 93,1	- 150,0	+ 1,5	1.060	- 1.222,3	- 636,0	- 586,3
Zweden	+ 595,6	- 378,7	+ 216,8	+ 15,4	- 9,8	+ 4,0	260	+ 223,5	+ 137,8	+ 85,8
Zwitserland	+ 452,6	- 266,1	+ 186,5	-	-	+ 1,1	250	+ 188,3	+ 119,1	+ 69,1
Turkije	+ 134,4	- 347,8	- 213,4	- 1,9	+ 72,5	+ 1,8	50	- 144,1	- 30,0	- 114,1
Totaal...	+ 7.948,8	- 2.065,2	+ 2.065,2	+ 100,0	+ 520,8	+ 13,2		+ 1.823,4	+ 1.113,0	+ 710,4
					- 189,2	- 339,8		- 1.818,4	- 976,0	- 842,4

(1) Met inbegrip van Zwitserland sedert 1 November 1950.

(2) Rente ontvangen (+) of betaald (-) door het land op de kredieten die het aan de Unie verleend of van haar ontvangen heeft en aanpassingen van de stand van België en Portugal (respectievelijk - 322,9 en - 3,0) gedaan op 1 Juli 1952 overeenkomstig de besluiten van de Raad op 30 Juni 1952.

(3) Met inbegrip der hiernavolgende vereffeningen buiten quotum:

Tekorten geheel in goud of dollars vereffend, krachtens artikel 13 (a):

Miljoenen rekeneenheden

Oostenrijk	3,0
Turkije	94,1
Verenigd-Koninkrijk	162,3

Overschotten vereffend overeenkomstig de besluiten van de Raad op 30 Juni 1952, krachtens artikel 13 (b):

België-Luxemburg	87,4
Italië	7,7
Portugal	11,3

(4) De quota's van Oostenrijk en Griekenland zijn in de gevallen waarin die landen een debetstand hebben, op nul gebracht voor de periode door de tabel gedekt; het werkelijk quotum van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie als crediteurland is gelijk aan 331 miljoen rekeneenheden.

(*) Voor de verklaring der hoofden van de kolommen, zie de noot gepubliceerd in het Novembernummer 1951, blz. 221.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE (*)

88.2

1 Juli 1950 tot 30 September 1952 (1)

(millioenen rekeneenheden)

DEELNEMEND LAND EN AANGESLOTEN MONETAIR GEBIED	BRUTO-STAND Totaal der bilaterale overschotten (+) en der bilaterale tekorten (-)		CUMULATIEVE NETTO-STAND Overschot (+) of tekort (-)	Netto- aanwending der « bestaande middelen » door(-)of op(+) de andere leden	SPECIALE MIDDELEN en aanvangscredit- of debetsaldi Aangewend bedrag	AANPASSINGEN wegens de betaalde (-) of ontvangen (+) rente en de bijzondere overeenkomsten van 1 Juli 1952 (2)	BESCHIKBAAR QUOTUM	AANWENDING DER QUOTA. AANGEWEND BEDRAG (h + i = g)		
								TOTAAL Cumulatief verrekenetekort (-) of overschot (+) g = (b + c + d + e)	WAARVAN (3)	
									Lening ontvangen (-) of verleend (+) door het deel- nemend land h	Goud gestort door (-) of aan (+) het deel- nemend land i
a	b	c	d	e	f	g	h	i		
Duitsland	+ 1.256,6	- 821,6	+ 435,0	+ 11,9	-	- 3,6	500	+ 443,3	+ 271,6	+ 171,6
Oostenrijk	+ 93,2	- 221,4	- 128,3	-	+ 125,0	-	70 (4)	- 3,3	-	- 3,3
België-Luxemburg	+ 1.210,8	- 456,9	+ 753,8	+ 15,8	- 29,4	{ - 322,9	360 (4)	+ 424,3	+ 248,2	+ 176,2
Denemarken	+ 351,3	- 359,3	- 8,0	- 5,0	-	{ + 7,0	195	- 14,5	- 14,5	-
Frankrijk	+ 651,4	- 1.139,0	- 487,6	+ 12,9	-	- 1,5	520	- 475,3	- 298,6	- 176,7
Griekenland	+ 30,7	- 255,2	- 224,5	+ 1,1	+ 223,4	- 0,6	45 (4)	nihil	-	-
IJsland	+ 2,3	- 15,1	- 12,8	-	+ 10,9	-	15	- 1,9	- 1,9	- 0,1
Italië	+ 549,6	- 389,0	+ 160,7	+ 42,5	-	+ 1,9	205	+ 205,1	+ 123,0	+ 82,0
Noorwegen	+ 287,7	- 352,9	- 65,2	+ 0,4	+ 60,0	- 0,6	200	+ 5,4	+ 5,4	-
Nederland	+ 934,9	- 668,4	+ 266,6	-	+ 30,0	- 2,2	355	+ 294,4	+ 182,7	+ 111,7
Portugal	+ 176,7	- 99,2	+ 77,6	-	-	{ - 3,0	70	+ 76,1	+ 45,6	+ 30,4
Verenigd-Koninkrijk	+ 1.430,0	- 2.368,1	- 938,1	- 93,1	- 150,0	+ 1,5	1.060	- 1.185,2	- 636,0	- 549,2
Zweden	+ 606,4	- 397,2	+ 209,2	+ 15,4	- 9,8	- 4,0	260	+ 215,9	+ 134,0	+ 82,0
Zwitserland	+ 466,1	- 274,2	+ 191,9	-	-	+ 1,1	250	+ 193,7	+ 121,8	+ 71,8
Turkije	+ 134,8	- 365,1	- 230,3	- 1,9	+ 72,5	+ 1,8	50	+ 161,1	+ 46,9	+ 114,1
Totaal...	+ 8.182,6	- 2.094,8	+ 2.094,8	+ 100,0	+ 521,8	+ 13,2		+ 1.852,7	+ 1.127,0	+ 725,7
					- 189,2	- 339,8		- 1.846,7	- 1.003,3	- 843,4

(1) Met inbegrip van Zwitserland sedert 1 November 1950.

(2) Rente ontvangen (+) of betaald (-) door het land op de kredieten die het aan de Unie verleend of van haar ontvangen heeft en aanpassingen van de stand van België en Portugal respectievelijk - 322,9 en - 3,0 gedaan op 1 Juli 1952 overeenkomstig de besluiten van de Raad op 30 Juni 1952.

(3) Met inbegrip der hiernavolgende vereffeningen buiten quotum:

Tekorten geheel in goud of dollars vereffend, krachtens artikel 13 (a):

	Millioenen rekeneenheden
Oostenrijk	3,3
Turkije	94,1
Verenigd-Koninkrijk	125,2

Geregeld door verdaging tot de waardedatum van October 1952 van een goudbetaling die voor September 1952 verschuldigd is. Dit bedrag vertegenwoordigt het krediet dat aan Turkije wordt toegekend; het is begrepen in het bedrag van 46,9.

Millioenen rekeneenheden

Overschotten vereffend overeenkomstig de besluiten van de Raad op 30 Juni 1952, krachtens artikel 13 (b):

België-Luxemburg	93,7
Italië	0,1
Portugal	6,1

(4) De quota's van Oostenrijk en Griekenland zijn in de gevallen waarin die landen een debetstand hebben, op nul gebracht voor de periode door de tabel gedekt; het werkelijk quotum van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie als creditéurland is gelijk aan 331 miljoen rekeneenheden.

(*) Voor de verklaring der hoofden van de kolommen, zie de noot gepubliceerd in het Novembernummer 1951, blz. 221.

V — GELDVOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN (1)
(millioenen franken)

TIJDVAK (einde maand)	TER BESCHIKKING VAN DE BELGISCHE ECONOMIE									
	CHARTAALGELD			GIRAALGELD				Geldvoorraad ter beschikking van de Belgische economie	pCt. van het chartaalgeld in de totale geldvoorraad	Dedelijk opvraagbare rekeningen-tegoeden in Belgische franken van het buitenland
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Voorraad chartaalgeld(*)	Rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België (*)	Tegoed op Postrekening (*)	Dedelijk en op ten hoogste één maand opvraagbare deposito's bij de banken en parastatale instell. (*)	Voorraad giraalgeld			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (4) + (5) + (6)	(8) = (3) + (7)	(9) = (3) / (8)	(10)
1950 Augustus.....	4.654	88.188	91.652	516	19.253	42.651	62.420	154.072	59,5	9.225
1951 Juni	5.219	88.167	92.184	500	18.813	45.395	64.708	156.892	58,8	15.547
Juli	5.382	90.448	94.576	500	18.914	44.617	64.031	158.607	59,6	15.360
Augustus	5.454	91.263	95.484	538	18.982	45.385	64.905	160.389	59,5	15.269
September	5.516	91.648	96.006	554	19.062	46.998	66.614	162.620	59,0	15.233
October	5.311	92.512	96.512	501	19.278	47.929	67.708	164.220	58,8	17.692
November.....	5.359	92.204	96.301	516	19.462	47.607	67.585	163.886	58,8	16.489
December.....	5.433	94.967	99.089	674	20.079	47.938	68.691	167.780	59,1	17.197
1952 Januari	5.453	94.197	98.269	546	19.494	46.744	66.774	165.043	59,5	17.548
Februari	5.462	94.713	98.913	562	19.883	45.968	66.413	165.326	59,8	17.785
Maart	5.478	94.778	98.980	502	19.897	49.718	70.117	169.097	58,5	15.662
April	5.523	95.772	100.009	451	19.468	49.123	69.042	169.051	59,2	15.257
Mei	5.547	96.236	100.530	692	20.010	49.055	69.757	170.287	59,0	14.595
Juni.....	5.605	96.311	100.580	524	20.246	49.326	70.096	170.676	58,9	14.552
Juli	5.703	97.175	101.449	484	20.306	48.402	69.192	170.641	59,5	(2)7.347
Augustus.....	5.687	96.588	100.782	496	21.171	48.537	70.204	170.986	58,9	7.477

(*) Na aftrekking van de kasmiddelen van het bankwezen.

(1) C.f. Tijdschrift voor Documentatie en Voortichting, Decemhernummer 1949, vol. II, nr 6: « Berekening van de geldvoorraad in de Belgische economie », blz. 337 en volgende.
(2) De overdracht der functies van circulatiebank door de Bank van Belgisch-Congo aan de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi bracht enkele verschuivingen te weeg wat de kolom: « Tegoeden van het buitenland in dadelijk opvraagbare rekeningen in Belgische franken » betreft.

Inderdaad, kwamen onder deze laatste voorheen de verplichtingen voor van de zetels in het moederland van de Bank van Belgisch-Congo tegenover de Congolese bijbanken ten bedrage van 6,7 milliard per 30 Juni 1952.

Een deel dier rekeningen werd opgeslorpt bij de overname der activa en passiva door de nieuwe circulatiebank; de zetels in Afrika hebben het saldo in Congolese franken omgezet. De sterke daling der tegoeden van het buitenland in Juli houdt hoofdzakelijk verband met die belangrijke, meer schijnbare dan werkelijke, bewegingen.

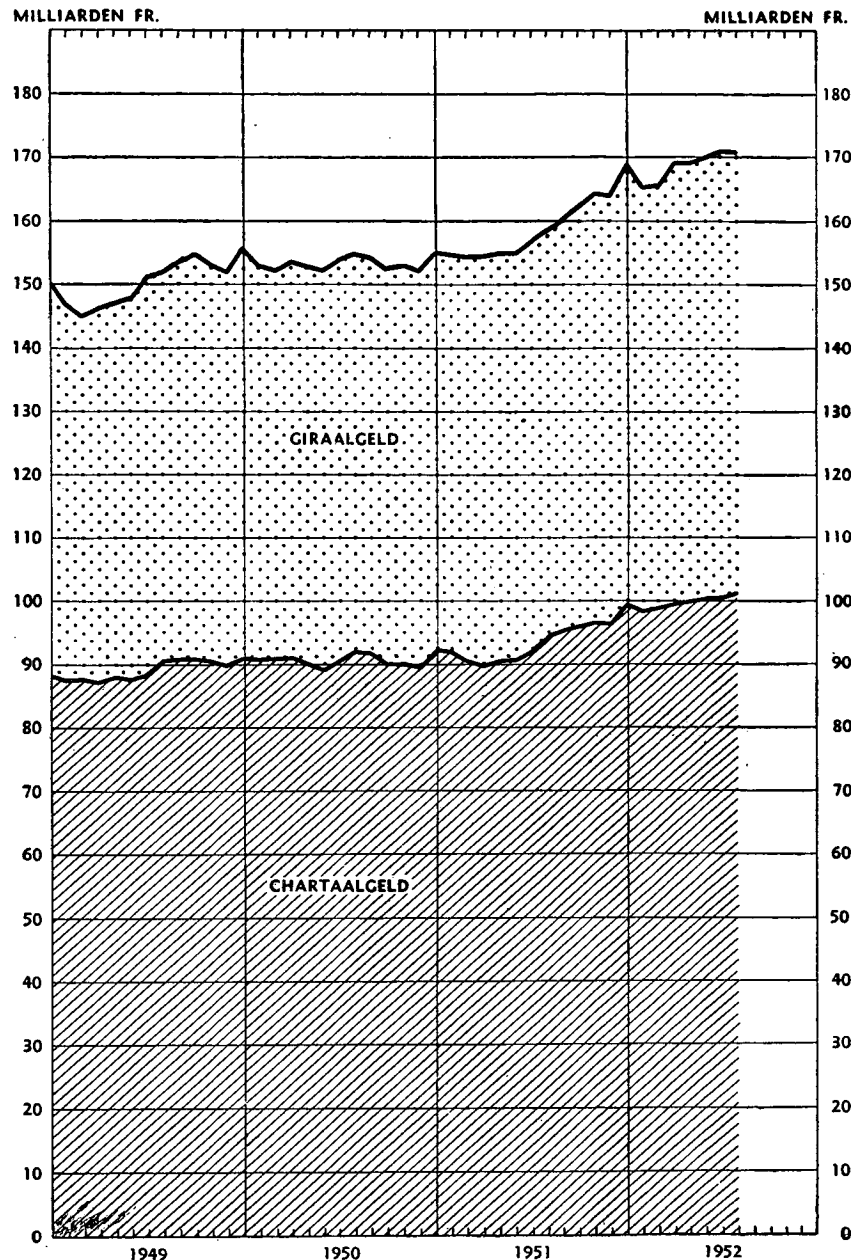
VI — SNELHEID VAN DE GIRALE GELDSOMLOOP IN BELGIE

Maand	Postrekeningen (1)	Dedelijk opvraagbare deposito's bij de banken
1951 Juni	3,61	1,88
Juli	3,78	1,86
Augustus	3,77	1,79
September.....	3,48	1,67
October	3,53	1,83
November.....	3,82	1,85
December.....	3,77	1,94
1952 Januari	3,70	1,94
Februari	3,79	1,89
Maart	3,63	1,81
April	3,72	1,74
Mei	4,12	1,75
Juni.....	3,65	1,73
Juli	3,79	1,81
Augustus.....	3,77	1,58

(1) Zie tabel nr 36.

N. B. — De coëfficiënten van omloopsnelheid der postrekeningen en der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet met elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

GELDVOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN

INHOUDSTAFEL

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

	Tab.		Tab.
GELDMARKT		PRODUCTIE	
I — Rentetarief voor disconto en beleningen.....	2	I — Steenkolen- en metaalproductie	55
II — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoed bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.....	4	II — Textielnijverheid.....	56
		III — Diverse producties	56
		IV — Electriciteit	58
		V — Gas	59
VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN		VERBRUIK	
I — Notering der edele metalen	9	I — Verbruiksindexcijfers	65
II — Officiële wisselkoersen	10	II — Tabakverbruik	66
		III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
KAPITAALMARKT		VERVOER	
I — Noteringen van enkele overheidsfondsen.....	14	I — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.....	70
II — Maandindexcijfers der aandelennoteringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen.....	15	a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	
III — Omzetten ter Beurze van Brussel.....	15	b) wagens aan de nijverheid geleverd	
IV — Noteringen en rendement der voornaamste typen vast renderende effecten	16	c) verkeer :	
V — Kapitaalemissies in België en Belgisch-Congo Retrospectief overzicht	17	1° algemeen spoorverkeer	
Emissies van de Congolese vennootschappen in Mei en Juni 1952		2° zware goederen :	
Indeling der emissies		A) gezamenlijk verkeer	
Groepering naar de grootte van het kapitaal		B) binnenlands verkeer	
Emissies van de Belgische vennootschappen in Juni en Juli 1952		II — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen	70
Indeling der emissies		III — Havenverkeer	71
Groepering naar de grootte van het kapitaal		a) Antwerpen	
VI — Leningen uitgegeven door de Overheid.....	18	b) Gent	
VII — Bankoperaties van het Gemeentekrediet.....	19	IV — Algemene beweging der binnenscheepvaart.....	72
VIII — Hypotheekinschrijvingen.....	20	BUITENLANDSE HANDEL	
		I — Samenvatting aangenomen door de overeenkomst van Brussel	75
		II — Nomenclatuur der afdelingen volgens de type- classificatie van de internationale handel (T.C.I.H.)	75
RIJKSFINANCIËN		WERKLOOSHEID	
I — Stand van de Staatsschuld	25	I — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid.....	81
II — Stand van het bezit aan overheidsfondsen van de Nationale Bank van België.....	25	II — Indeling der gecontroleerde werklozen per provincie.....	81
III — Opbrengst van de belastingen	26	III — Indeling der ingeschreven geheel werklozen naar beroepsgroep	81
INKOMEN EN SPAREN		BANK- EN GELDSTATISTIEKEN	
I — Rendement der Belgische en Congolese vennoot- schappen op aandelen	30	I — België en Belgisch-Congo :	
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatie- coupons :		Algemene staten der banken.....	85
April en Mei 1952		Nationale Bank van België :	
Retrospectief overzicht		Weekstaten	85
II — Algemene Spaar- en Lijfrentekas.....	31	Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda- Urundi :	
a) Inlagen op particuliere spaarboekjes		Maandstaten	85
b) Detailgegevens over het verrekningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		II — Buitenlandse emissiebanken :	
III — Kwartaalindexcijfers der lonen	32	Staten	86
		Banque de France	
LOOP DER ZAKEN		Bank of England	
I — Verrekenkamers	35	Nederlandsche Bank	
a) Debetverrichtingen		Banque Nationale Suisse	
b) Detailgegevens over het verloop der verre- keningen te Brussel		Federal Reserve Banks	
II — Postchèque- en giroverkeer	36	Sveriges Riksbank	
		Discontovoet van de voornaamste circulatie- banken	
PRIJZEN		III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel	87
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België...	45	IV — Europese Betalingsunie :	
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland.....	45	Samenvattende tabel van de stand.....	88.1
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België...	46	Afrekening van de positie der deelnemende landen	88.2
		V — Geldvoorraad in Belgische franken.....	89
		VI — Snelheid van de girale gedsomloop in België...	89

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wensen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.

— Voorh. Drukkerijgest. —
TH. DEWARICHET
J., M., G. en L. Dewarichet,
— broeders en zusters, —
maatsch. onder één firma
16, Wilde - Woudstraat, 16
B R U S S E L

27826